Театър

Борисов се изкара жертва на социалистите за АСТА

Стр. 3

Междинна проверка

Трайков: 11 язовира в страната са опасни

Стр. 2

Бонус

СДС: 30 хил. лв. си е дала шефката на здравната каса

Стр. 3

Монд дипломатик
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

Задлъжнелият човек или откраднатото време

Стр. 13

ЛЕВИЯТ ВЕСТНИК

ДУМА®

1 лв.

ЧЕТВЪРТЪК 16 ФЕВРУАРИ 2012
ГОДИНА 21 БРОЙ 39 (6143)

www.duma.bg

Избор

Бургас за втори път стана Романтична столица

Стр. 28

Гадатели

Дянков най-далеч от истината за ръста на БВП

Стр. 6

Футбол

България се смъкна 88-ма в света след Уганда

Стр. 31

Няколко ДУМИ

Деси ВЕЛЕВА

Макрограф

Като макрограф може да се определи една от първите стъпки на новия президент на цял народ Росен Плевнелиев. С указ от вчера той назначи за свой секретар по въпросите на науката и образованието не кого да е, а макроикономист!? Докторът по икономика с впечатляваща биография във всичко друго, но не и в областта на просветата - Анна-Мари Виламовска, ще трябва бързо да влезе в час в президентската класна стая, за да дава мъдри съвети на първия държавник на републиката.

Определението за новото назначение е едно - потрес. Или според тълковния речник - силна емоционална реакция, дълбоко вълнение с елемент на ужас и страх. Именно тези две чувства обхващат всеки достатъчно запознат със състоянието и управленските дейности в сферата на образованието и науката в последните години. От 2009 г. насам е очевадно, че властта на ГЕРБ провежда политика на рестрикции спрямо науката и образованието. Нещо повече - на геноцид, на неуважение, на война. Нещо да ви говори, че новата съветничка на президента е била финансов анализатор в Световната банка и е, естествено, човек на Дянков? На същия Дянков, който искаше да закрие БАН, който намали над пет пъти парите на фонда за наука, който мисли само как да прати образованието на самоиздръжка. На същия Дянков, който се оказва и настоящ шеф на експертката. Е, кръгът се затваря и логиката на назначението става достатъчно разбираема. Да се чуди човек що за политика залага около себе си независимият държавен глава. Или просто са му наредили така?

Орязват малките общински болници

Приеха закон, който нито една парламентарна група не харесва

Изискването за минимален брой болнични легла, които трябва да имат лечебните заведения, може да унищожи десетки малки болници. Това заявиха депутатите от опозицията при първото четене на промените в Закона за лечебните заведения. Тази идея може да се окаже и противоконституционна, коментираха и от ГЕРБ, и от опозицията, и припомниха, че преди време ВАС атакува подобна теза на здравното министерство. Преди окончателното приемане на проекта изискването най-вероятно ще отпадне, тъй като дори здравният министър Стефан Константинов декларира, че е готов да се откаже от текстовете, понеже не били основната цел на законопроекта. По думите му най-важни за реформата в здравеопазването са текстовете, свързани с приемането на Националната здравна карта: тя ще определя колко болници ще има в различните области. НЗОК ще има възможността да сключва договор с определен брой болници. Очаква се да се намали броят на болниците, които получават финансиране от касата.

"Не е вярна тезата, че с новите текстове ще се ограничи разкриването на нови болници, защото няма гаранция, че шефовете на районни каси ще предпочетат старите общински болници пред новите частни. Този закон не дава ясни критерии за преценка с кои болници ще се сключват договори за финансиране от касата, а развързва ръцете за административен произвол и корупционни практики", убедени са депутатите от опозицията.

Стр. 5

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Леден обков скова северната фасада на жилищен блок във Враца. За да се отърват от него, живеещите там трябваше да извикат алпинисти със специално оборудване

ПЪТУВАНЕ ЗАНИКЪДЕ СЪС 140 КМ В ЧАС

Стр. 22

ISSN 0861-1343

България

Депутатите си замразиха заплатите

Сметната палата „узакони" дарението на ГЕРБ за Бисер

Искра ДОБРОМИРОВА

По предложение на парламентарната група на ГЕРБ депутатите решиха да замразят заплатите си на равнището от 2009 г. Тъй като е станало ясно, че има леко повишение на заплатите в страната, а депутатското възнаграждение се формира на тази база, управляващите са решили да не вдигат доходите си. На въпрос обаче защо, след като е станало ясно, че заплатите се вдигат леко, още преди месеци, решението идва чак през февруари, гербаджиите не успяха да дадат отговор. На следващ въпрос дали ще върнат парите, които са взели отгоре за този период, отговорът на Димитър Главчев бе, че ще ги върне и ще ги даде като дарение за пострадалото при потопа село Бисер. Според гербаджиите това не е популизъм, а пример за подражание.

След това изказване от ГЕРБ призоваха да не бъдат обвинявани в популизъм. Те дори недоумявали защо останалите партии ги нападат заради това, че са дарили 1 млн. лв. от държавната партийна субсидия за пострадалото село. В доказателство за това, че не са направили нарушение, те показаха писмо от Сметната палата. В кулоарите обаче се коментираше, че това "узаконяване" едва ли е работа на Сметната палата.

Законът изрично не забранява даряването на средства от партийна субсидия, пише в писмото си председателят на Сметната палата Валери Димитров. Липсата на такава забрана е ясен знак за волята на законодателя, пише в писмото до Цветан Цветанов. Според Димитров законодателят принципно допуска, че е възможно партия да е в ролята на дарител, а поначало политическите партии можели да даряват средства, ако преценят, че тези дарения са присъщи за дейността им.

Къдравия влизал в парламента и след анулиране на пропуска му

Любомир Илиев, известен като Любо Къдравия, е влизал в сградите на Народното събрание 16 пъти след 22 юли 2010 г., когато трябва да му е бил отнет пропускът, съобщи вчера депутатът от Коалиция за България Антон Кутев. Това показва и справката от главния секретар на парламента Иван Славчов, предоставена на депутата в отговор на негово писмо до председателя на парламента Цецка Цачева.

Илиев е един от тримата цигански барони, обвинени в подготовката и поръчката на убийството на прокурор Олег Янев от Върховната касационна прокуратура.

Илиев е посещавал парламента с еднократен пропуск по покана на различни народни представители - Лъчезар Иванов (ГЕРБ), Митхат Метин (ДПС), Михаил Михайлов и Любомир Иванов от Синята коалиция, посочи Кутев.

Той отбеляза, че за три посещения - на 9 март, на 18 март и на 30 ноември 2011 г., не е ясно по чия покана е влизал в сградите на Народното събрание "човекът, обявен от министъра на вътрешните работи за предводител на група за поръчкови убийства". Затова Кутев отправи молба към медиите да разберат по чия покана на тези дати Любомир Илиев е влизал в парламента. Депутатът отбеляза, че два негови въпроса по темата към вътрешния министър са били отклонени от председателя на парламента.

Трайчо Трайков:

11 язовира са със сериозни проблеми

От 140 проверени язовира у нас за 11 са установени сериозни проблеми. Това каза министърът на икономиката, енергетиката и туризма Трайчо Трайков. Проблемните водни обекти са в областите Кърджали, Монтана, Пазарджик, Сливен и Смолян. В тях липсвали приливни съоръжения и не работели основни пускатели. Предстои да бъдат дадени конкретни предписания за поправянето им. Покрай язовирите има населени места и инфраструктурни обекти като жп гара и път.

Трайков щял да предложи част от бюджета на МВР да бъде разпределен като авариен буферен фонд, който да се дава в подобни случаи. Той обаче не посочи конкретна цифра за размера на сумата.

В следващата седмица ще бъдат проверени всички 600 язовира, за които на 11 февруари МИЕТ съобщи, че са потенциално опасни.

Сексуалното насилие над деца расте

Расте броят на случаите на сексуално насилие над деца, алармираха от фондация "Анимус". В 80% от тези случаи насилникът е или пастрокът, или собственият баща на детето.

От "Анимус" съобщиха, че известен журналист е насилвал сексуално 3-годишното си дете, но не съобщиха името му, защото се води следствие. Проектът на "Анимус", финансиран с европари, е с продължителност 14 месеца. На 319 души реално сме помогнали - децата са 117, а възрастните 202-ма, казва Мария Чумарова, директор на фондацията.

Снимка Мариета ТОМОВА

Протестиращи в подкрепа на проектозакона за изменение на Закона за горите поискаха да развиват българските общини в полза на хората, живеещи там. Според тях измененията давали възможност за развитие на ски туризма в планините

ЧЕСТИТ 80-И РОЖДЕН ДЕН
на
ВИКТОРИЯ РАНГЕЛОВА ПОЛЕТАНОВА

Желаем ти здраве, бодрост
и много щастливи дни,
обградени с обичта
на твоите близки,
другари и съидейници!
Носи в сърцето си
все така неуморимия
младежки дух и етусиазъм!
С активната и непримирима
гражданска позиция
ти доказа, че жизненият път
на човека се измерва
не с годините, а с дирята,
която оставя след себе си.

С най-голямо уважение:
РС на БСП район „Младост"
и социалистите от
283 ОПО - „Младост 1"

30 бона си дала шефката на здравната каса

Ира МИЛЕВА

Над 30 000 лв. бонус е взела шефката на НЗОК Нели Нешева за миналата година. Парите са изчислени по методика, която самата тя е утвърдила на 25 юли 2011 г. На подуправителя на касата са дадени около 22-23 хил. лв. бонус. Парите са дошли от приходното перо "санкции и глоби". Тези скандални данни изнесе вчера Димо Гяуров от Синята коалиция. Той допълни, че само на основание чл. 108 от Закона за здравното осигуряване на служители на НЗОК са раздадени 2 млн. лв. бонуси, и обясни, че мотивът е икономии от незает щат. Според одобрената от Нешева методика управителят и подуправителят на НЗОК получават 1,5 процента от тези средства в съотношение 60 към 40 на сто.

Принудени сме чрез медиите да задаваме въпросите си към Бойко Борисов, заяви Гяуров. На запитването към различни министерства и ведомства за раздадени допълнителни възнаграждения някои от тях са отговорили, че това са лични данни, изтъкна депутатът. Като юрист мога да кажа, че това е пълна глупост, бе категоричен Гяуров. Той подчерта, че специално за здравната каса договорът за управление изобщо не предполага раздаването на тези средства.

От НЗОК отрекоха Нешева да е получила бонус от 30 000 лв., но и не съобщиха дали е взела пари над заплатата си и колко. От изпратената от касата справка става ясно, че от глоби и санкции ръководството на НЗОК и директорите на районните каси са получили 91 858 лв. Ръководните кадри са 40 души, но не става ясно кой какъв бонус е получил.

От касата уточниха, че Нешева няма право и не е получавала допълнителни пари по другото перо - от икономии от заплати. Иначе в ръководствата на НЗОК и районните каси от икономии от заплати са раздадени бонуси за 77 572 лв. Директори на дирекции в НЗОК и подразделенията й са получили 93 071 лв. от икономии и 71 249 лв. от глоби и санкции, разпределени между 55 души. Останалите 2700 експерти и специалисти в касата и подразделенията й са получили общо над 4 млн. лева бонуси по двете пера.

Голяма част от раздадените пари за бонуси от Министерството на здравеопазването не са отишли при бюрократи, а при работещите в психиатрични клиники, спешната помощ, в домовете за медико-социални грижи и в регионални здравни центрове. Това съобщи Стефан Константинов в кулоарите на парламента по повод изнесените данни за премии в здравната система за общо 4 104 491 лв. От Спешна помощ и от Столичния психодиспансер обаче са отрекли пред "Дневник" при тях да са постъпвали пари. "Къде са, що са - нямам представа" и "Никакви пари не са стигали до нас. С колегите не сме получили нито бонуси за Коледа, нито 13-а заплата, та дори картите за градския транспорт сами си плащаме", обясниха служители и лекари. Те реагираха с недоумение на изреченото от Константинов.

Цитат на деня

Спирането на АСТА е наш успех, ние винаги успехите сме готови да ги разделим с всички

Щедрото сърце на Борисов не знае граници

Сергей Станишев:

Само КС може да се произнесе по помилванията

Бързате, защото искате да подмените дневния ред на обществото, контрира мнозинството Лютви Местан

Искра МИЛЕВА

Това предложение цели единствено политически дивиденти и удар срещу Георги Първанов и Ангел Марин. Така председателят на ПГ на Коалиция за България Сергей Станишев коментира вчера предложението на Яне Янев и сие за създаване на анкетна комисия за помилванията и даване на гражданство по времето на двата мандата на предишния президент.

Станишев обърна внимание на мнозинството, че никъде в Конституцията не е дадено право на Народното събрание да контролира дейността на президентската институция, която е равноотдалечена от другите институции в страната.

“С намерения, които са уж за изясняване на истината, се цели друго - атака срещу Георги Първанов и Ангел Марин, но и подчиняване на президентската институция. Това е много лош прецедент”, категоричен бе Станишев. Той припомни, че същото нещо управляващите се опитаха да направят с предложението си за импийчмънт на Първанов. Добре, че тогава не се получи, защото щяхме да станем за резил, обобщи той.

Станишев изтъкна, че никъде в Конституцията не е определено, че действията на указите са ограничени във времето, т.е. в рамките на един мандат. Вие се опитвате да вкарате всичко в една политическа комисия, подчерта лидерът на левицата.

Споровете около комисията продължиха, а Четин Казак предложи разискванията да бъдат отложени. От ГЕРБ обаче настояха и си гласуваха удължаване на заседанието. “Защо е толкова важно това да се случи точно днес? Защо разискванията да не приключат утре и утре да се вземе решение”, попита зам.-председателят на ДПС Лютви Местан. И сам отговори - “явно има политическа задача, която трябва да се изпълни”. Искате да придадете изключителност на един абсурден казус, заяви Местан.

Въпреки съпротивата със 105 гласа “за” предложението за създаването на комисията бе прието.

“Гласувах против, защото това е поредният политически фарс, в дъното на който стои ГЕРБ, обясни Михаил Михов. Той допълни, че за изпълнението на “мократа поръчка” е използвана друга парламентарна група. “Не можете да решавате реалните проблеми и ви трябват теми, с които да поддържате популисткия си престиж. Все някога вашето управление ще бъде сменено. Аз се моля Богу никой никога в бъдеще да не ползва тези гнусни популистки практики, с които и съдебната, и други власти трябва да бъдат постоянно оплювани, за да блести вашият канцлер”, заяви Миков.

В крайна сметка БСП, ДПС и “Атака” отказаха да участват в комисията.

Диана Ковачева се оплете във версии

Правосъдната министърка Диана Ковачева съвсем се оплете в своите версии около указите за помилване, които вицепрезидентът Ангел Марин е издавал. В официален отговор на парламентарен въпрос, цитиран от БГНЕС, министърката заявява, че указите, които са получавани в ГДИН (Главна дирекция за изпълнение на наказанията), не са били приподписани от съответния министър на правосъдието, въпреки че това е основно изискване на Конституцията. Диана Ковачева казва, че указите са били “резолирани до ресорния зам.-министър на правосъдието или до главен директор на ГДИН. Същите се изпращат от администрацията на президента само за изпълнение”. Само преди седмица обаче версията на Ковачева бе съвсем друга. В отговор от парламентарната трибуна на въпрос на депутатката Мая Манолова тя съобщи, че правосъдната министърка преди нея Маргарита Попова е приподписала 33 указа за помилване на осъдени.

Петър Курумбашев:

МНОГО СЕ ПРЕПЪЛНИ ФРИЗЬОРЪТ НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ

“Нещо много се препълни фризьорът на Министерския съвет. Какво означава замразяване на процедурата”, попита вчера депутатът от Коалиция за България Петър Курумбашев по повод действията на управляващите около скандалното споразумение АСТА, ограничаващо свободата в интернет. Групата на левицата настоява парламентът да приеме декларация, че споразумението няма да се ратифицира. “Това не е “слагаме го във фризера в 11 ч. и в 12 го изваждаме”, коментира Курумбашев.
Курумбашев заяви, че се надява нарочната декларация, внесена от Сергей Станишев, Михаил Миков и Ангел Найденов, да бъде подкрепена от останалите парламентарни групи. За да има реално решение, трябва да има решение на парламента, бе категоричен и Антон Кутев.

Я сега фоторепортерите да излязат!

Снимка Мариета ТОМОВА

Борисов се изкара жертва на социалистите за АСТА

Веселка ВЕНКОВА

С решение от вчера кабинетът спря процедурата по сключването от България на Международното търговско споразумение за борба с фалшифицирането АСТА. Това обаче не попречи за пореден път премиерът Бойко Борисов да се изкара жертва на социалистите. Министър-председателят нарочно остави камерите да снимат как се оплаква от предишния кабинет.

Министър-председателят Станишев е участвал в заседанията на Европейския съвет, българският еврокомисар Кунева е участвала в заседанията на ЕК, където са се обсъждали и одобрявали тези въпроси, ожали се Борисов. Министърът на икономиката и енергетиката Трайчо Трайков, който малко по-рано пред БНТ театрално пое отговорност за подписа на България и изрази готовност да подаде оставка за това, заяви, че правителството на тройната коалиция е знаело за АСТА в продължение на 6 години.

“С риск да ги разсърдя, но все пак не мога да приема, че след всички тези преговори години наред Трайков трябва да поеме вината”, каза премиерът.

Миналата седмица Сергей Станишев в качеството си на председател на Партията на европейските социалисти обяви позицията на ПЕС срещу АСТА и изтъкна, че преговорите са се водили тайно зад гърба на ЕС.

“Те, социалистите, с това са известни. Те заклеймяват религията, сега първи тичат да палят свещи. Те са водили всички тези преговори, излязоха, отидоха на протеста да го оглавят за това, което те са договаряли. Както за всичко останало, контрата остава в нашето правителство. Сега ние ще понесем политическата отговорност пред Брюксел за взимането на това решение. Те се опитаха да се възползват от тревогите на хората за пореден път”, заяви Борисов на правителственото заседание, което превърна в медийно събитие в свой стил.

Решението за спиране на АСТА можело да се аргументира с това, че българското законодателство е “много стриктно и решава всички тези проблеми, които АСТА се стреми да реши. Нашето законодателство е хармонизирано, добро и достатъчно ефективно”. Не получи обаче отговор въпросът какво става с подписа на посланик Тодоров. Известно е, че ако парафът не бъде оттеглен в рамките на 6 месеца, България става страна по АСТА.

Плевнелиев си назначи икономист за секретар по науката и образованието

Президентът Росен Плевнелиев изненадващо си назначи за секретар по науката и образованието макроикономист. Това е Анна-Мари Виламовска, която досега е била ръководител на звеното за микроикономически анализи към дирекция “Бюджет” в Министерството на финансите, а до декември 2011 г. е оглавявала аналитичното звено на МФ. В периода 2003-2005 г. е била анализатор в Световната банка, а до 2010 г. е работила в изследователския център RAND в сферата на микроикономическите анализи. Виламовска е ръководила и изследователски проекти за Европейската комисия, Световната банка, американски федерални, частни и неправителствени институции.

Другото ново назначение в президентството е Иван Кондов, който става директор на протокола. До момента Кондов е бил постоянен представител на България в Организацията по прехрана и земеделие към ООН, а до 2009 г. - и.д. директор на дирекция “Държавен протокол” в МВнР.

България

Адвокати искат имената на съдиите, подкрепящи Цветанов

46 юристи са изпратили писмото с молбата си до ВСС, шефката на НС Цецка Цачева и еврокомисаря по правосъдие Вивиан Рединг

Адвокати поискаха да станат публично известни имената на съдиите, с които вътрешният министър Цветан Цветанов обяви, че си говорел. Защитниците са от София, Пловдив, Варна и Сливен и участват в наказателни дела. Сред тях са адвокатите Ваня Траянова, Емилия Недева и Михаил Екимджиев. Повод за искането им са изявления на Цветанов в медиите, в които той благодари на съдии, с които разговарял ежедневно. Те били носители на промяната и го подкрепяли.

46 адвокати са изпратили писмо до Висшия съдебен съвет, председателя на парламента Цецка Цачева и еврокомисаря по правосъдие Вивиан Рединг. Според тях, ако бъдат ясни имената на съдиите, ще "се създадат реални предпоставки за всеки подсъдим да упражни признатото в НПК право на отвод по всяко конкретно дело, предвидено като гаранция за решаване на спора от независим и безпристрастен съд". Освен това на подсъдимите щяло да се гарантира правото на справедлив процес.

Адвокатите са на мнение, че Цветан Цветанов оглавява ведомство, чийто служители са разследващи органи в наказателното производство. "Затова и ежедневните, неформални разговори за подкрепа с представители на съдилищата създават у нас съмнения в безпристрастността на много съдии и в осъществяване на разглеждането и решаването на делата от тях само и единствено в съответствие с основните принципи на НПК и Европейската конвенция за правата на човека и основните свободи", пише в писмото.

В началото на февруари стана ясно, че председателят на СГС Владимира Янева, която е семеен приятел на Цветанов, му давала идеи как да бъде манипулирана статистиката за специалните разузнавателни средства с цел разрешенията да изглеждат помалко на брой и да се осигури по-дълъг период на подслушване и проследяване.

Напрежението между съда и МВР през последния месец допълнително беше подсилено, след като полицейска акция беше озаглавена "Р.А.Л.И.Ц.А" - името съвпадна с това на съдия, отменила задържането на подсъдим с домашен арест.

Размяната на остри реплики между Цветанов и ръководството на Съюза на съдиите пък доведе до дело за клевета срещу министъра, заведено от председателя на организацията Мирослава Тодорова. Повод бе изводът на Цветанов, че щом съдийката е забавила мотиви по осъдителната присъда на наркотрафикант, това означава, че може би тя работи в услуга на организираната престъпност.

НАГРАЖДАВАТ СПАСИТЕЛИ ОТ С. БИСЕР

Веселка ВЕНКОВА

С по 5000 лв. ще бъдат наградени Атанас Атанасов, Атанас Георгиев и Красимир Колев за проявената гражданска доблест и героизъм при спасителните операции в село Бисер, реши вчера кабинетът. С тяхна помощ от бедстващия район са били изведени над 60 души, от които 18 възрастни.

Атанас Атанасов и Атанас Георгиев ще бъдат удостоени и с медал "За заслуга" в областта на борбата с бедствия и аварии. На 6 февруари двамата спасяват и извеждат от домовете им жители на селото, застрашени от наводнението и срутващите се постройки. После се включват в организацията и на аварийно-спасителните действия.

С орден "За военна заслуга" кабинетът предлага президентът да награди екипажа на вертолет с борден номер 701. Бригаден генерал Златко Златев, командир на 24 вертолетна авиобаза в Крумово, ще бъде удостоен с първа степен на ордена, старшина Петко Кирков, старши инструктор в отделение "Търсене и спасяване" в авиобазата, с втора степен на отличието, а майор Крум Семов, старши лейтенант Васил Ганчев, офицерски кандидат Димо Костов и цивилен служител Антон Христозов - с трета степен на ордена.

Отличията са за изключителен професионализъм, себеотрицание и чувство за отговорност по време на аварийно-спасителни работи. Екипажът на вертолета е помагал и на бедстващите в селата Стойково, Родопи и Бисер. С риск за живота мъжете са спасили двама души от обърнат във водите автомобил и един човек от помпена станция в Любимец.

След заседанието на МС стана ясно, че още 28 военнослужещи, участвали в спасителните операции, са наградени с различни отличия от военния министър и с по 500 лв.

Защо хората на властта не идват и при нас, питат втора седмица жителите на бедстващото с. Обручище, община Гълъбово. Кметът им Илия Марков преди десетина дни плашеше с гражданско неподчинение, а сега описва помощта от общината - ватенки, елеци, дезинфектанти и други препарати. 39 семейства са получили досега социални помощи по 325 лв., но Марков очаква топли дрехи, одеяла и дюшеци.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Извънредният и пълномощен посланик на Судан Елтаиб Абулгасим Фадул Абулгасим връчи акредитивните си писма на президента Росен Плевнелиев

кратки

Внук пребил баба си

Възрастна жена пострадала тежко при побой в пловдивското село Златитрап. Полицаите установили, че 54-годишен мъж пребил жестоко 94-годишната си баба в дома ѝ. Пострадалата жена била настанена в болница в Пловдив с опасност за живота. Побойникът бил пиян и причините за случилото се не са ясни.

Ученик криел марихуана в гардероб

17-годишен ученик укривал марихуана в дома си в петричкото село Беласица. Във вторник в полицейския участък е получен анонимен сигнал, че в къща в селището има наркотични вещества. Полицаите претърсили постройката и дворното място. При обиска в гардероба в стая на първия етаж те открили пакет, облепен с кафяво тиксо. В него имало сухи съцветия от канабис. Общото тегло на намерената дрога е 0,8 кг.

Откриха контрабандни цигари в резервоара на кола

Голямо количество контрабандни цигари в резервоара на лека кола с турска регистрация бяха открити от митническите инспектори на пункт Лесово. След източване на горивото от резервоара са извадени 250 кутии цигари без бандерол от четири марки. Колата "Фолксваген Пасат" пътувала в нощните часове във вторник от Турция за България. Автомобилът бил управляван от 22-годишен български гражданин с инициали Г.В., придружаван от спътничка.

БУМ НА ИЗМРЪЗНАЛИ ХОРА В СОФИЯ

През последните дни се наблюдава истински бум от измръзнали хора, които търсят помощ в "Пирогов". В клиниката по изгаряния и пластична хирургия от началото на седмицата са постъпили десетина души. На някои от тях им предстои частична ампутация на пръсти на горни и долни крайници, съобщават от "Пирогов". Още четирима идвали всеки ден за смяна на превръзки.

Заради студа вчера учебният процес в 117 училища на страната беше преустановен. В област Благоевград нямаше учебни занятия в 3 училища, във Варна - в 1 училище, във Видин - в 30 училища, в Кюстендил - в 1 училище, в Монтана - в 16 училища, в Плевен - в 3 училища, в Силистра - в 49 училища, в София-област не се учи в 3 училища, а в Хасково - в 7 училища.

Ремонт на отоплителните инсталации и липса на гориво пък затвори други четири училища в областите Кърджали, Плевен, Пловдив и Ямбол.

ПОИСКАХА 20 Г. ЗАТВОР ЗА ПОХИТИТЕЛЯ ОТ СЛИВЕН

Прокуратурата в Бургас поиска 20 години затвор за сливенския похитител Стефан Петров Стефанов. За същото наказание и 500 000 лв. обезщетение пледира защитата на пострадалия Станчо Станев. ДУМА припомня, че 27-годишният Стефан Стефанов се опита да обере клон на "Инвестбанк" в Сливен на 23 март миналата година. Мъжът нахлу с пистолет в офиса, стреля срещу охранителя Станчо Станев и държа пет жени като заложници почти две денонощия. Срещу Стефанов бяха повдигнати девет обвинения, сред които въоръжен грабеж в размер - 395 730 лева, опит за убийство на охранителя и вземането на служителките от банката за заложници. Сливенският окръжен съд през октомври издаде присъда от 14 години и 6 месеца затвор при първоначален строг режим. Осъденият трябва да плати 150 000 лв. обезщетения на Станчо Станев, който за малко не загуби живота си, и по 200 лв. на всяка от петте служителки в офиса. Защитникът на обвинямия адвокат Марин Марковски настоя присъдата да бъде намалена, защото Стефанов доброволно бил върнал парите и не е целял да отнема живота на гарда Станев. Стефанов обяснил на съда, че не е мислил трезво, бил е уплашен и затова не е пуснал и заложничките. Помислил, че охранителят се готви да извади оръжие, и затова стрелял в рамото.

ЗАТВАРЯНЕ ГРОЗИ ЗООПАРКА В БЛАГОЕВГРАД

Георги АРГИРОВ

Зоопаркът в Благоевград може да бъде затворен заради липса на средства, алармира общинският съветник от БСП Валери Миленков. Според него 30 000 лева, предвидени от бюджета за 2012 г. за зоопарка, са крайно недостатъчни. Министерството на околната среда и водите е направило редица предписания и ако не бъдат изпълнени, лицензът на зоопарка може да бъде отнет. Повечето клетки в зоологическата градина са от създаването на зоопарка преди 50 години. Металните огради и мрежите на някои от тях не отговарят на съвременните изисквания за безопасност. Поддръжката на клет-

ките е скъпо занимание, смята Миленков. В близост до зоопарка се намира ромската махала. Ромите често събирали храна за себе си или фураж за животните си от зоопарка. Според левия съветник община Благоевград трябва да изготви проект и да кандидатства по програми на ЕС. Планираното поставяне на охранителни камери да включи и зоната на зоопарка, предлага той.

България

Закон орязва малките общински болници

Управляващите го приемат на инат, въпреки че не го харесвали

Аида ПАНИКЯН
Искра МИЛЕВА

Промените, предлагани в проектозакона за изменение на Закона за лечебните заведения, ще предизвикат закриване на още малки общински болници, категорични бяха вчера депутатите от опозицията. Причината е, че проектът предвижда въвеждането на нов механизъм за сключване на договори между НЗОК и болниците в зависимост от осигуреността с болнични легла. Досега условието за броя легла в болниците, според който се определя финансирането им от НЗОК, не е поставяно, въпреки че по времето на предишната здравна министърка Ана-Мария Борисова през 2010 г. бе направен опит за това. Тогава обаче болниците подадоха жалба във Върховния административен съд и той отсъди, че това е в разрез със Закона за ограничаване на административното регулиране и контрол.

По неофициална информация засегнатите болници може да са между 50 и 80. За 2 години изчезнаха 10 болници, поне още толкова в момента са на ръба и от това ще пострадат стотици хиляди възрастни в отдалечените райони, коментира за ДУМА д-р Нигяр Джафер от ДПС.

"Този законопроект е вреден", категорична бе Мая Манолова от Коалиция за България. Тя допълни, че проектът не се харесва от нито един от членовете на здравната комисия, на лекарския и зъболекарския съюз, на пациентските организации. Манолова припомни, че проф. Борисова искаше да бъде редуциран броят на леглата в многопрофилните болници, а този проект изисква обратното. Манолова смята, че липсата на пари е само оправдание, защото "пари в здравеопазването има - взимаме ги от касата, даваме ги на МЗ".

Не можах да разбера кой всъщност подкрепя този проект освен министъра на здравеопазването, каза д-р Хасан Адемов и подчерта, че ДПС няма да подкрепи проекта. Независимият Кирил Гумнеров каза, че има текстове, които нямат логика. "Множество многопрофилни болници намалиха броя си на под 60 поради предишната политика на Министерството на здравеопазването. Сега е некоректно те да бъдат карани да преструктурират легловата си база, за да отговорят на новите условия", заяви депутатът от ПГ на ГЕРБ Юлиана Колева. Въпреки че дори депутати от ГЕРБ не бяха съгласни с проекта, той бе приет - "за" гласуваха 81 народни представители, 31 - "против", 7 се въздържаха. Заради острите критики към проекта срокът за разглеждането му между първо и второ четене е удължен на 28 дни.

ДУМА припомня, че в края на януари парламентарната комисия по здравеопазване бламира проекта. Тогава шефката на комисията Десислава Атанасова заяви пред медиите, че текстът все пак ще бъде приет в пленарна зала.

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Колкото и сам да харесва закона си, д-р Константинов очевидно се замисли дали не трябва сериозно да го "отремонтира"

ОТ МЗ ЩЕЛИ ДА ИЗПЪЛНЯТ ПРЕПОРЪКИ НА КОМИСИЯТА СРЕЩУ ДИСКРИМИНАЦИЯ

МЗ предприема необходимите действия за включване на лекарство за болестта на Алцхаймер за реимбурсиране от касата. Това става ясно от писмо на министъра на здравеопазването д-р Стефан Константинов до комисията за защита от дискриминация.

Припомняме, че през юли 2010 г. комисията установи, че невключването

на болестта на Алцхаймер и сходните на нея заболявания в списъка на заболяванията, за чието домашно лечение НЗОК заплаща лекарства, медицински изделия и диетични храни за специални медицински цели напълно или частично, представлява пряка дискриминация по признак увреждане според закона.

"Въпросът е обсъден на заседание на ръководството на министерството и към настоящия момент проектът се съгласува между компетентните структурни звена", пишат от МЗ.

ЗА ДА СТЕ ЗДРАВИ - ПИЙТЕ ВОДА!

Чувствате ли често умора, отпадналост, безпричинно замайване, липса на активност и работоспособност? В много случаи причината може да е съвсем проста - не пиете достатъчно вода. Дехидратацията, или липсата на вода в организма, може да доведе до раздразнение, липса на концентрация, до запек или суха кожа. Много от нас дори и не подозират, че пиенето на вода е толкова важно. Постоянно приемаме всякакви напитки – газирани и негазирани сокове, алкохолни, енергийни, които утоляват жаждата, но никоя от тях не може да замени напълно чистата вода.

Ето няколко прости съвета и малки трикове, които ще ви помогнат да поддържате нормалното количество вода в тялото, необходимо за деня.

1. Всяка сутрин изпивайте по една чаша вода на гладно, както и преди хранене.
2. Запомнете, че всеки възрастен трябва да изпива средно по 1,5 – 2 л. вода на ден. За всеки допълнителни 10 килограма над нормалното тегло е добре да се поема и по още 1 чаша вода на ден.
3. Разпределете цялото количеството на равни приеми през целия ден. Вкъщи и на работното място дръжте една бутилка 1.5 л с „чистата" течност пред погледа си, за да се подсещате и отпивайте по 1 чаша на всеки час. Така ще избегнете „наливането" наведнъж, което е вредно.
4. Не замествайте водата с безалкохолни, алкохолни, енергийни напитки – те нямат нейните качества.
5. Внимателно подбирайте водата, която пиете, това е важно. Чешмяната съдържа хлор и не се препоръчва за хора, при които има възпалителни процеси или не бива да поемат хлор.

Вече няма човек, който да не познава бутилираните води. Не мислете обаче, че всички води в бутилка са еднакви:

МИНЕРАЛНИ – те са високо- и нискоминерализирани, различни по състав и произход. Страната ни има традиции в използването на лечебните им свойства още от древността. Минералната вода може да е много благоприятна за организма, но е важно да си давате „почивка", като я редувате с трапезна или изворна.

ТРАПЕЗНИ – тази вода може да идва от всякакъв източник. Тя преминава през обработка, при която се отстраняват вредни организми и нежелани микро- и макро елементи, лош мирис или вкус. За нея няма изискване за ясен произход.

ИЗВОРНИ ВОДИ – те извират от по-плитките слоеве на земната повърхност, което определя изключително ниското им минерално съдържание. Както и минералните, изворните води са с ясен географски произход, те са натурални и не се обработват. Изворните води са най-подходящите за ежедневна употреба или в периодите на „почивка", когато трябва да се редува минералната вода.

Изворните води са представени на родния пазар от „розовата" DEVIN, която се препоръчва от специалистите за честа консумация, за хора от всички възрасти и най-вече за бебета и възрастни. Предимството ѝ пред другите видове води е в това, че има изключително ниско съдържание на натрий (сол), флуориди и микро елементи. Извира от един от най-чистите райони на страната и не търпи никаква допълнителна химична обработка.

DEVIN ИЗВОРНА

чиста вода от планината!

Препоръчана от БЪЛГАРСКАТА ПЕДИАТРИЧНА АСОЦИАЦИЯ

Икономика

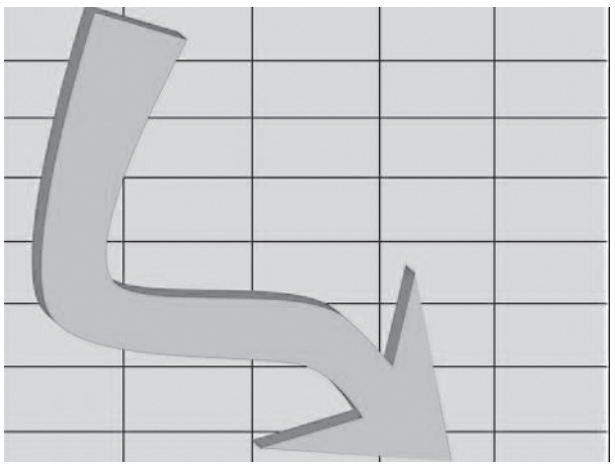
Ръстът на БВП по-нисък от всички прогнози

Най-далеч от истината е Симеон Дянков, най-близо - МВФ

През четвъртото тримесечие на 2011 г. БВП нараства с 1.5% спрямо същото тримесечие на предходната година и с 0.4% спрямо третото тримесечие на 2011 г., показват експресните оценки на Националния статистически институт (НСИ), огласени вчера. За цялата 2011 г. номиналното равнище на БВП възлиза на 76,170 млрд. лева. Преизчислен по съпоставими цени на 2005 г., БВП се е увеличил с 1.6% спрямо предходната година. Този ръст е по-малък от всички предварителни прогнози.

Прогнозата, направена в началото на миналата година от вицепремиера и министър на финансите Симеон Дянков, бе за ръст от 3,6%. През декември МВФ прогнозира, че ръстът ще е 1,9%. Според ЕК пък растежът трябваше да е 2,2 на сто.

Според експресните оценки на БВП по елементи на крайното използване през четвъртото тримесечие на 2011 г. крайното потребление бележи ръст с 0.4%. Бруто капиталообразуването в основен капитал бележи ръст с 4.0%. Износът на стоки и услуги през четвъртото тримесечие се увеличава с 3.8% спрямо предходното тримесечие. През същия период вносът на стоки и услуги се увеличава с 1.3% спрямо предходното тримесечие.

През четвъртото тримесечие на 2011 г. спрямо същото тримесечие на предходната година брутната добавена стойност нараства с 1.6%, като увеличението ѝ се определя основно от регистрираните ръстове в аграрния и индустриалния сектор - съответно с 5.0 и 0.4%. Секторът на услугите има отрицателен принос в добавената стойност и отчита намаление с 6.1% през разглеждания период.

По отношение на компонентите на крайното използване основен принос за регистрирания положителен икономически растеж има износът на стоки и услуги, който се увеличава с 10.0%. Крайното потребление отчита ръст от 1.4%, а бруто капиталообразуването в основен капитал отчита спад спрямо съответното тримесечие на предходната година с 6.5%. Вносът на стоки и услуги се увеличава с 3.4% спрямо съответното тримесечие на предходната година.

С една трета по-малко преки инвестиции за 2011 г.

1,0645 млрд. евро са преките инвестиции в страната за януари-декември 2011 г. според предварителните данни на БНБ. Година по-рано те са били 1,7785 млрд. евро, което означава, че през изминалата година те са намалели с близо една трета. Привлеченият за този период дялов капитал възлиза на 1,0919 млрд. евро., като спрямо същия период на 2010 г. той е по-нисък с 516.2 млн. евро. Постъпленията от инвестиции на чуждестранни лица в недвижими имоти за периода възлизат на 246.1 млн. евро при 225.1 млн. евро за януари-декември 2010 г.

Нетният "Друг капитал" (промяната в нетните задължения между дружествата с чуждестранно участие и преките чуждестранни инвеститори по финансови, облигационни и търговски кредити) е отрицателен, в размер на 109.9 млн. евро, при положителен в размер на 74.2 млн. евро за януари-декември 2010 г.

На база на предварителни данни реинвестираната печалба за 2011 г. се оценява на 82.5 млн. евро, при 96.2 млн. евро за същия период на 2010 г.

По държави най-големите преки инвестиции в страната за периода януари-декември 2011 г. са на Австрия (553.3 млн. евро), Нидерландия (331.2 млн. евро) и Русия (179.4 млн. евро). Най-големите нетни отрицателни потоци за периода са към Германия (-101.6 млн. евро), Унгария (-196.2 млн. евро) и Великобритания (-217.9 млн. евро), които се дължат основно на плащания по вътрешнофирмени кредити в съответствие с погасителните планове на предприятията.

По предварителни данни преките инвестиции в чужбина за януари-декември 2011 г. се увеличават със 125 млн. евро, при увеличение в размер на 193.4 млн. евро за януари-декември 2010 г.

0,2% инфлация за януари

Инфлацията за януари спрямо декември е 0,2 на сто, а на годишна база индексът на потребителските цени е нараснал с 2,3 на сто, сочат данните на националната статистика. На месечна база най-голям е ръстът на цените в транспортния сектор и образованието, а на годишна база двете сфери разменят местата си.

Храните и безалкохолните напитки са поскъпнали с 0,3% за първия месец на 2012 г., а спрямо януари миналата година ръстът е с 3,1 на сто. При алкохола и тютюневите изделия няма промяна на цените за месеца, а за година дори се наблюдава лек спад от 0,1 на сто.

През януари спрямо декември цените на облеклото и обувките са паднали с 1,9 на сто, но за дванадесет месеца повишението им е с 2,5%. В сферата на жилищата - наеми, ремонт и комунални разходи, цените през януари са застинали на декемврийските нива, но за период от една година са скочили с 2,7 на сто. Мебелите и електроуредите са ни излезли с 0,1 на сто по-евтини спрямо предния месец и с 0,3 на сто спрямо януари миналата година. Услугите в здравеопазването са поскъпнали с 0,2% за месец и с 2,2 на сто за година. В образователната сфера цените са скочили с 2 на сто спрямо декември и с 6,4% спрямо януари миналата година.

В транспортния сектор отчетената инфлация е 2,7% на месечна основа и 5,3 на сто на годишна база.

110 млн. евро от фонд „Козлодуй" - за енергийна ефективност

110 млн. евро са достъпни за кандидатстване за енергийна ефективност по международния фонд "Козлодуй", създаден през 2001 г. с цел да управлява безвъзмездната помощ, отпусната от ЕС за намаляване на последиците от предсрочното извеждане от експлоатация на блокове 1-4 на атомната централа. Първият етап на разглеждане на офертите трябва да приключи до 31 март, съобщи министърът на икономиката, енергетиката и туризма Трайчо Трайков вчера.

Делян Добрев

Според зам.-министъра на икономиката Делян Добрев след юни 2012 г. домакинствата ще могат да кандидатстват и за общо 10 млн. евро за газификация. Според изчисленията на министерството за всяко домакинство са предвидени по 3 хил. лв.

Държавните бенефициенти като НЕК, Електроенергийният системен оператор (ЕСО), "Мини Марица-изток", "Топлофикация София" и "Булгартрансгаз" ще могат да кандидатстват за общо 61 млн. евро безвъзмездна помощ, каза министър Трайков.

Нефтопроводът до Александруполис ще премине през Турция?

"Транснефт" не изключва възможността да построи нефтопровод до Гърция през територията на Турция, като заобиколи България, която излезе от проекта Бургас-Александруполис. Това е съобщил пред журналисти вицепрезидентът на руския монополист Михаил Барков.

"Има идея, която се роди наскоро. Тя е на инициативна група, намираща се в чужбина, която предлага да се договорим с Турция и Гърция и да прекараме тръбата, като заобиколим България", заявява Барков, цитиран от РИА "Новости". Той е пояснил, че нефтопроводът може да премине през турска територия и да излезе директно в гръцкото пристанище Александруполис.

СДС се обяви против такса „електромер"

Против въвеждането на такса "електромер" се обяви Националният изпълнителен съвет на СДС вчера. В позиция, изпратена до медиите, се казва, че това по същество представлява заплащане на такса за това, че на всяко едно българско домакинство се предоставя електричество. Можем само да гадаем до какви такси може да доведе такъв тип логика, се казва в позицията на НИС на СДС. "Държавата може да въведе "такса бензиностанция", ако се прецени, че харчим прекалено малко за горива, "такса магазин", ако се прецени, че не пазаруваме достатъчно, "такса телефон", ако сметките са ни малки".

Такса "електромер" е неоснователна, порочна и водеща до защита на частни интереси от държавата чрез нейните граждани, се казва още в позицията.

Арендатори погазвали правата на собствениците на земя

Веселка ВЕНКОВА

Ниски арендни плащания, нередовно изплащане на арендните и наемни вноски, трудности при прекратяване на договорите за аренда, препятстване на договор с друг арендатор са най-честите оплаквания, които български граждани изпращат до обществения защитник. Това стана яснсо на организираната вчера от националния омбудсман Константин Пенчев среща по проблемите при използването на земеделските земи и правата на гражданите.

Значителен брой от жалбите са свързани с определянето на имотите на собствениците като т.нар. "бели петна" и включването им в масиви за уедрено ползване, въпреки че те самите ги обработват, обясни Петя Караджова, началник отдел "Правна собственост". Често гражданите сигнализират омбудсмана и че не им се предоставя информация за това кой ползва техните имоти, а след обстоен анализ на жалбите експертите на омбудсмана направили извода, че се създават предпоставки за застрашаване и нарушаване на основни граждански права, каквото е правото на собственост върху земеделските земи.

Нарушава се и правото на ползване на собствениците, които желаят сами да обработват земите си, поясни Караджова, особено във връзка с формиране на масивите за уедрено ползване. Правото на информация също е нарушено. Така при неправомерно ползване собствениците не могат да се защитят ефективно и да реализират правото си на защита в срок.

У нас до момента са сключени над 1,5 млн. арендни договора, а регистрираните арендатори са 5505 и обработват средно по 24 000 дка земя. 11 фирми и 3 фамилии в България владеят от 50 000 до 500 хил. дка арендувана земя, имат и собствена и продължават да купуват, посочи доц. Вуто Христов, правейки паралели със законодателството в други страни от ЕС.

Практично земеделие

Няма лош сценарий за зърнената реколта

Състоянието на пшеничните посеви в страната на 10.02.2012 г. - коментар на специалиста доц. К. Костов

Агро ММ
Мениджмънт & Маркетинг

Ниските температури в края на януари и началото на февруари от порядъка на -18 до -29^{0}C в страната доведоха до коментари и притеснения, че ще има проблеми с презимуването на пшениците. Ненавременната сеитба на повече от половината посеви и влизането им в зимния период, като не дотам подготвени за ниските температури, засилиха коментарите за повреди по тях.

По правило най-издръжливата култура на -20^{0}C при възела на братене е ръжта.

Закалената пшеница в зависимост от сортовия състав издържа на -14 до -16^{0}C при възела на братене. В нашите условия това въздействие не беше изразено силно поради това, че на много места, макар и малко, имаше снежна покривка. На места в страната преди падането на снега и регистрирането на ниските температури, които се задържаха за 4-5 дни, валеше дъжд.

Там, където снегът успя да покрие полетата макар и с не равна обвивка, но все пак със сняг от порядъка на 1-3 см, не се очакват съществени повреди, въпреки че температурата падаше вечерта под -17^{0}C. Положителното в ситуацията е, че почвата не успя да замръзне надолу до възела на братене. Може би

на тези площи ще има от 1 до 4% повреди, но това е нормално за отпадане на растенията през зимния период.

Почти без сняг бяха част от посевите край морето между пътя Каварна - Дуранкулак и морето към с. Свети Никола. Там обаче поради влиянието на морето и постепенното изстиване на почвата също не се очакват големи загуби от посевите. Падналият впоследствие сняг от 2-3 см, малко или много, защити растенията от прекия студ.

Трябва да отчетем и друго, че не през целия този период, особено през деня, се задържаха екстремалните ниски температурите от порядъка на -18 до -29^{0}C. През деня температурите се повишаваха, т.е. въздействието беше с различна експозиция.

Сортовите особености на пшениците, степента на развитието ѝ като цяло (късно или рано засята) и общият характер на състоянието на растенията са факторите, от които зависи различната устойчивост към ниски температури на посевите. Когато са развити добре с една добре развита кореновa система, състоянието на посевите може да се определи като добро.

Наблюденията показват, че срокът на сеитба играе голяма роля в рискови моменти, като този, т.е. растенията да бъдат устойчиви към ниски температури. Голям процент от посевите в страната бяха засети след оптималните срокове за сеитба и разбираемо е, че хората се притесняват дали ще издържат зимата. Трябва се има предвид факта, че в началните стадий на своето развитие пшеницата е с повисока устойчивост към ниски температури. Известно е, че в засушливи райони или при суха есен късните посеви се държат добре през зимата. Но трябва да припомним, че добивът не зависи само от устойчивостта през зимата, но и от редица други фактори след това.

Като цяло за страната късните посеви са със слаба коренова система и при не добре уплътнена почва и изтегляне през зимата могат да имат по-големи загуби. Тук се явява противоречие, в резултат на което при късните посеви, въпреки че са по-издръжливи растенията на студ, може да има повече повреди от растенията, които са нормално развити и засети в оптимален срок.

Накрая, като изключение, искам да споделя от моята практика, че при години като тази, макар и да има рискове за минимални повреди на пшеничните посеви в отделни участъци или региони в страната, накрая може да се окаже, че добивът е на едно добро ниво, а даже и да го превишава. Още много има до жътва и да не избързваме със заключенията си. Условията, които бяха през 2003 година, когато измръзнаха посевите на места в страната на повече от 50%, считам, че при тези прогнози няма.

Нека нашите стопани запомнят, че лесно не се разорават посеви от зимна пшеница и трябва много добре да се прецени това след възобновяване на вегетацията през март. Нашата препоръка е те да извършват необходимите агротехнически мероприятия в срок.

ЗЪРНЕНИ ПАЗАРИ

Към 10.02.2012 г. търговията със зърно на вътрешния пазар в почти цялата страна е сравнително спокойна. По-голяма е активността на търговците в областите в Североизточна България. Цените при пшеницата с добри хлебопекарни качества, слънчогледа и царевицата са с тенденция на повишение и това се дължи най-вече на отчетената глобална тенденция през последните две седмици на повишение на цените на европейските и на международните борси.

За първата седмица на февруари напусналото количество суровини за страната са 31 301 тона, като от тях 14 951 тона представлява хлебна пшеница и 13 385 тона слънчоглед.

За периода се отчете износ за трети страни на 3 хил. тона пшеница и слънчоглед, като дестинациите са Турция и Македония.

Тази тенденция ще продължи и през следващата седмица, тъй като на порт Варна се товарят вместимости за 32 хил.тона зърно за Оман и Турция. От началото на реколтната 2011 година на основните направления на напусналите количества зърно в размер на 83 на сто за страните от ЕС.

Общо от началото на настоящата реколтна година са напуснали 3.92 млн. тона суровини, което е с 0.36 млн. тона повече, или това представлява ръст от 10.1% спрямо същия период на предходната 2010 година.

Отчита се повишение на количествата зърно напуснали страната при всички култури (ръст от: пшеница - 8.8%; царевица - 14.1%, слънчоглед - 32.9%, рапица - 16.8%) спрямо реколтната 2010 г. с изключение на ечемика (спад с 22.6%).

ПОЛЕЗНА ИНФОРМАЦИЯ

Ситуацията на пристанищата към 9.02. 2012 година е както следва:

На пристанище Варна се товари: 9300 тона пшеница за Кипър; 40 700 тона царевица, от които 27 5003 300 т за Оман и 13 200 т за Кипър; 4200 тона слънчоглед за Турция.

На дунавските пристанища се товари: на Козлодуй - 1200 тона царевица за Румъния; на Лом - 3100 тона царевица и 500 тона пшеница за Румъния.

На останалите черноморски и дунавски пристанища не се товари.

СТАТИСТИКА НА ТЪРГОВИЯТА ИЗВЪН СТРАНАТА НА ОСНОВНИ ЗЕМЕДЕЛСКИ КУЛТУРИ

Пшеница - общият размер на напусналата пшеница за периода 1.07.2011 г. - 3.02.2012 г. е 1 813 008 тона (1 710 059 т за ЕС и 102 949 т за трети страни).

Свободните количества за търговия извън страната до края на реколтната 2011 година възлизат на 300 хил. тона

Ечемик - общото количество ечемик, напуснало страната за периода 1.07.2011 г. - 3.02.2012 г., е 305 837 тона (208 424 т за ЕС и 97 413 т за трети страни).

Свободни количества зърно, което може да бъде изтъргувано до жътва, е не повече от 30 хил. тона.

Царевица - общото количество царевица реколта 2011 година, напуснало страната за периода 1.09.2011 г. - 3.02.2012 г., е 754 105 тона (452 973 т за ЕС и 301 132 т за трети страни).

Свободните количества царевица за търговия извън страната до 31.08.2012 година се определят в размер на 470 хил. тона.

Черен маслодаен слънчоглед - общото количество слънчоглед от реколта 2011 година, напуснало страната за периода 1.09.2011 г.-3.02.2012 г., е 574 218 тона (446 578 т за ЕС и 127 640 т за трети страни).

Свободните количества слънчоглед, които могат да се изтъргуват до края на реколтната 2011 г., са в размер на 330 хил. тона.

Материалите са от бюлетина „Агро ММ“, издаван от „Интелект Консулт Плюс - ЦМ“ ЕООД, Адрес: София, пк 962, e-mail: office@intellect-consult.com, тел: +35902 4414746, факс: 0884 12 35 90
WWW.INTELLECT-CONSULT.COM

Икономика

Как хлябът поскъпна по света за 10 години

Най-скъп е насъщният в Токио, Москва, Цюрих и Ню Йорк

Цюрих е най-скъпият град за живеене в света според последното проучване на Economist Intelligence Unit. За да направят изводите в проучването си, от EIU сравняват цените на различни стоки като литър бензин и килограм бял хляб в тяхната равностойност в долари. Ето каква е цената на килограм нарязан бял хляб в различни градове по света и каква е била тя преди година, преди пет години, преди 10 години.

Град	Цена сега ($)	Миналата година	Преди 5 г.	Преди 10 г.
Цюрих	6,15	5,10	3,93	3,93
Токио	7,96	7,24	5,03	4,06
Париж	6,57	5,36	4,14	2,55
Сидни	3,48	2,46	2,41	1,81
Мелбърн	2,28	3,51	2,17	1,36
Сингапур	3,19	2,86	2,31	1,38
Пърт	5,81	4,66	3,29	1,98
Лондон	2,26	2,29	1,20	0,99
Хонконг	2,91	2,46	2,51	1,53
Шанхай	3,58	3,36	1,64	2,05
Москва	7,57	6,19	1,79	0,73
Ню Йорк	6,06	6,06	3,50	3,51
Пекин	1,85	1,76	1,51	1,78
Мексико сити	4,94	3,47	2,70	1,49
Банкок	2,47	2,31	1,50	1,12
Ню Делхи	0,76	0,64	0,49	0,45

Хората с най-много пари

Основателят на Facebook Марк Зукърбърг е най-богатият човек в света, смятано по пари на годината от живота му, според списание The Economist. Според последната класация на Forbes състоянието му се оценяваше на 13.5 млрд. долара през 2011 г., което го нареждаше на 52-ро място в света. Сега Зукърбърг се очаква да стане значително по-богат. Неговият дял от 28.4% във Facebook може да допринесе за увеличаването на състоянието му до 28.4 млрд. долара. Най-забележителното в случая е неговата възраст. На 27 години той е най-младият сред най-богатите милиардери по света.

В челната стотица на класацията само съоснователите на Google Лари Пейдж и Сергей Брин са на възраст под 40 г. Всъщност ако състоянието на Зукърбърг се раздели на годините му, той ще разполага с най-много пари в света - с между 1-1.1 млрд. долара. След него в тази класация се нареждат Карлос Слим, който разполага с малко над 1 млрд. долара на година от възрастта си, и Бил Гейтс, а челната петица се допълва от Бернар Арно и Уорън Бъфет. Местата от шесто до десето се заемат от Лари Елисън, Ейке Батиска, Лари Пейдж, Сергей Брин и Лакшми Митал.

НАЙ-ЛОШИТЕ ПРОДУКТИ НА НАШЕТО ВРЕМЕ

Причината да са лоши не е, че не се продават добре. Напротив, всички ги употребяваме. Причината е, че те имат негативно влияние над хората или са безполезни и дори вредни. Ето продуктите, без които човечеството щеше да е по-добре:

МИКРОВЪЛНОВАТА ФУРНА

Може да е удобна, може да е всякаква, но в крайна сметка тя е отговорна за нашествието на полуготова, пълна с химикали храна от супермаркета, която просто затопляме, вместо да си сготвим като едно време.

БУТИЛИРАНА ВОДА

Това е продуктът с най-голяма надценка. Спорно е доколко водата действително е по-добра от тази от чешмата.

ЗЪРНЕНИТЕ ХРАНИ, ПЪЛНИ СЪС ЗАХАР

Храните, които са най-удобни за детска закуска за детето - тези, които просто разтваряте в топло мляко, се превърнаха в калорична бомба. Компаниите-производители започнаха да рекламират храната като съдържаща много калций, витамини и др., но каква е ползата да добавяме витамини, ако е пълна със захар?

МАШИНИ ЗА ИЗВАЙВАНЕ НА КОРЕМ И БЕДРА

Много телевизионни реклами обещават идеално тяло чрез някаква вълшебна машина, която се ползва без почти никакво усилие. Дори и да действа, повечето хора, които си купуват такава, я ползват около 5 дни, след което я захвърлят в някой шкаф.

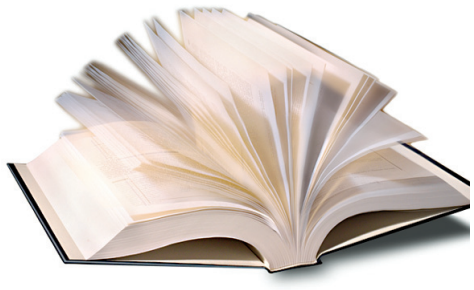
ПРИСПИВАТЕЛНО ЗА ДЕЦА

Представено е от американската Takeda Pharmaceuticals. Те го рекламират като средство за справяне с децата в пубертета и някакси успяха да заобиколят законите на САЩ и да го пуснат на пазара.

КНИГИТЕ ЗА САМОУСЪВЪРШЕНСТВАНЕ

Повечето от тях просто са добър ПР продукт, който няма да ви помогне в нищо друго, освен в това да се разделите с определена сума (която често никак не е малка).

ДИЕТИЧНИ ПРОДУКТИ

Някои са добри, други са вредни за здравето. Защо всъщност си купувате диетични продукти? Ако сте диабетик, има смисъл, но ако сте на диета, защо просто не ядете по-здравословна храна, отколкото да си купувате диетичен сладолед например?

НОЖЧЕТА ЗА БРЪСНЕНЕ ЗА ЕДНОКРАТНА УПОТРЕБА

Те са манна небесна за компаниите, които ги произвеждат - употребиш ги 3-4 пъти и вече са изхабени и трябва да си купуваш нови.

ЧИНИИ И ЧАШИ ЗА ЕДНОКРАТНА УПОТРЕБА

Не че идеята не е добра - те вършат работа за пикник или други случаи, в които сме някъде, където не можем да мъкнем истински съдове с нас. Лошото е, че както с всичко друго, ние прекаляваме. Използваме ги навсякъде просто защото ни е по-лесно, отколкото да измием, и не ни притеснява нито това, че даваме пари за нещо, което употребяваме 2 секунди, нито това, че замърсяваме.

Свят

Над 360 души загинаха при пожар в затвор в град Комаягуа, Хондурас. Ранените са десетки. Най-вероятно огънят е бил предизвикан от разбунтували се затворници или от късо съединение. Най-малко 800 души изтърпяват наказания в затвора

Еврозоната навлиза в рецесия

Икономиката в страните от общността като цяло се е свила в края на 2011 г.

Икономиката на 17-членната еврозона е отбелязала свиване от 0,3% в четвъртото тримесечие на изминалата година, но същевременно е нараснала с 1,5% за цялата 2011 г., предаде АФП, като се позовава на данни на агенция Евростат. В сравнение с четвъртото тримесечие на 2010 г. БВП на еврозоната е регистрирал растеж от 0,7% спрямо растеж от 1,3% в предишното тримесечие. Очакваният спад на БВП в края на 2011 г., първият от второто тримесечие на 2009 г., дава основание да се смята, че еврозоната ще навлезе в рецесия в началото на 2012 г., която настъпва при две последователни тримесечия на свиване на икономическата дейност, уточнява Евростат.

Заради дълговата криза и строгите мерки за ограничаване на разходите Италия изпадна в рецесия в края на 2011 г., сочат първоначалните данни на Италианския статистически институт "Истат". Според коригираните данни за сезонните вариации БВП на страната е намалял с 0,7% през четвъртото тримесечие спрямо третото. Това е повече от предвиждания спад от 0,4%. За 2011 г. италианската икономика е регистрирала растеж от 0,4%, което е по-малко от очакванията на правителството за растеж от 0,6%.

Чехия също навлезе в рецесия през четвъртото тримесечие на 2011 г. През четвъртото тримесечие БВП на Чехия се сви с 0,3% спрямо предишното, което, от своя страна, също беше белязано от спад с 0,1%. За цялата година БВП на страната с население от 10,5 милиона души, чиято икономика зависи най-вече от автомобилното производство и износа, е регистрирала растеж от 1,7%, сочат първоначалните данни.

Икономиката на Холандия също е регистрирала спад от 0,7%, като последва спада с 0,4% в третото тримесечие.

Междувременно Германия и Франция съобщиха за лек икономически растеж. Германската икономика регистрира спад от 0,2% през четвъртото тримесечие на 2011 г., след като износът пострада заради дълговата криза в еврозоната, сочат официални данни. "Но разходите на потребителите също леко намаляха", съобщи статистическата служба на страната и допълни, че за цялата 2011 г. германската икономика е регистрирала ръст от 3,0%.

Френският статистически институт INSEE съобщи, че икономиката на страната е нараснала с 1,7% през 2011 г. след по-добър от очакванията растеж в четвърто тримесечие от 0,2%. Правителството запази прогнозите си за растеж от 1,75%, въпреки че повечето икономисти очакваха растежът на годишна основа да бъде 1,6%, тъй като предвиждаха свиване на БВП с 0,2% в трите месеца до декември.

Подобно е положението в Румъния, където според статистиката БВП е нараснал с 2,5 процента през 2011 г. в сравнение с 2010 г. В същото време икономическият растеж е спаднал в интервала октомври-декември с 0,2 процента спрямо предишното тримесечие, съобщи Медиафакс. За тази година МВФ и Европейската комисия прогнозират икономически растеж на Румъния от 1,5-2 процента, а бюджетът е базиран върху растеж в интервала 1,8-2,3 процента, отбелязва още агенцията.

На този фон като сравнение със страните от еврозоната Турция обяви, че ръстът на икономиката ѝ за 2011 г. е достигнал 8 на сто. В същото време безработицата в страната е намаляла до 9,1%, което означава, че броят на неработещите е спаднал с 382 хил., достигайки 2,4 млн. души.

Корупцията мъчи ЕС

Корупцията продължава да бъде сериозен проблем в страните от Европейския съюз, а според проучване на Евробарометър преобладава мнението, че нивата на корупцията са се увеличили през последните три години. Данните показват, че почти 3/4 от европейците продължават да смятат корупцията за сериозен проблем и считат, че той съществува на всички равнища на управление. Почти половината от всички европейци (47%) са на мнение, че равнището на корупцията в тяхната страна се е увеличило през последните три години. Осем процента от запитаните заявяват, че през изминалата година им е било поискано или от тях се е очаквало да дадат подкуп.

40% от европейците са на мнение, че прекалено тесните връзки между бизнеса и политиката допринасят за корупцията. Липсата на действия от страна на политиците (36%) и липсата на прозрачност в начина, по който се изразходват обществените финансови средства (33%), са допринасящи за това фактори. Мнозинството от запитаните (68%) не смятат, че има достатъчна прозрачност и надзор на финансирането на политическите партии.

"С разочарование трябва да отбележа, че практическите резултати в борбата с корупцията в рамките на ЕС продължават да са незадоволителни. Европейците очакват националните правителства да предприемат решителни мерки. Крайно време е да го направят", заяви Сесилия Малмстрьом, комисар на ЕС по вътрешните работи.

Икономическите разходи в резултат на корупцията в ЕС се оценяват на около 120 милиарда евро годишно. През юни м.г. ЕК прие пакет от мерки за борба с корупцията, в който се призовава за по-силен акцент върху корупцията във всички подходящи политики на ЕС. В него се предвиждат също така специален механизъм на ЕС за наблюдение и оценка и доклад на ЕС за борбата с корупцията, с които ще се отчита актуалното състояние на усилията за борба с корупцията във всичките 27 държави-членки на ЕС. Първият доклад е планиран за 2013 г.

СОЦИАЛИСТИТЕ В ЕП ЗАКЛЕЙМИХА КСЕНОФОБСКИЯ САЙТ

Европейските социалисти призоваха холандското правителство да се разграничи от инициативата на Партията на свободата, която откри интернет страница за оплаквания от работниците от Източна Европа. Двадесет и една национални делегации, сред които и българската, се подписаха под декларацията, приета в Страсбург. В нея те се обявяват срещу дискриминацията по национален признак и срещу поставянето на пречки пред свободното движение на работници в общността.

"Доволен съм, че колегите откликнаха на молбата ми да се противопоставим на дискриминацията и ксенофобията и да защитим гражданите от новите страни, включително българите, работещи в Холандия", заяви евродепутатът Ивайло Калфин.

В документа на Групата на алианса на социалисти и демократи в ЕП се казва, че ако холандското правителство не заклейми действията на Партията на свободата, която е негов партньор, това ще се тълкува като "индиректна подкрепа за тази дискриминационна инициатива". "Задължение е на холандското правителство да гарантира на всички европейски граждани, че те няма да бъдат дискриминирани и заклеймявани от обществото", се казва в мнението на социалистите.

По предложение на Калфин инициативата на вицепрезидента на ЕК Вивиан Рединг, която реагира срещу холандския сайт, получава висока оценка.

кратки

Отложиха решението за Гърция

Министрите на финансите от еврозоната отложиха за 20 февруари решението за втория спасителен пакет за Гърция на стойност 130 млрд. евро. Вместо това министрите обсъдиха плана по телефона снощи. По-рано председателят на еврогрупата Жан-Клод Юнкер посочи, че Атина още не е изпълнила всички условия за получаване на финансовата помощ. Липсвали два важни документа - подробен график за икономиите на стойност 325 млн. евро от държавните разходи т.г. и писмени гаранции от лидерите на основните политически партии за подкрепа на програмата за икономии след общите избори през пролетта. Въпреки писмените гаранции за кредиторите в ЕС вече не изключват възможност от фалит на Гърция. Вчера гръцкият президент Каролос Папуляс реши да се откаже от заплатата си, съобщи финансовият министър Евангелос Венизелос, като изрази задоволство от символичния му жест.

Сирия с референдум за конституция

Сирийският президент Башар ал-Асад насрочи референдум за нова конституция на 26 февруари. Президентът също така изпрати войски да бомбардират разбунтувалите се райони. Миналата година 46-годишният президент отмени извънредното положение в страната и обеща многопартийни парламентарни избори през февруари, както и изработването на нова конституция и подлагането ѝ на гласуване. Провеждането на референдум с участието на много партии ще бъде трудно, тъй като в много части на страната се води открит бунт и те са обградени от войски, подкрепени от танкове, а комуникациите са почти напълно прекъснати.

Айзенхауер се срещал с извънземни

Бившият американски президент Дуайт Айзенхауер имал три тайни срещи с извънземни, твърди бивш консултант в президентската администрация. 34-ият президент на САЩ се срещнал с извънземните в отдалечена военновъздушна база в Ню Мексико през 1954 г., твърди лекторът и писател Тимъти Гуд. Според него Айзенхауер и служители на ФБР организирали срещи с космическите създания, като им изпращали "телепатични съобщения". Гуд е бивш консултант на Конгреса на САЩ и на Пентагона.

Санторъм набира сили

Маршът на Рик Санторъм към номинацията на Републиканската партия набира все по-голяма скорост, след като консервативният християнин излезе начело в анкетите и дори увеличи преднината си пред Мит Ромни в родния му Мичиган. Но привържениците на Ромни все още не са извадили големите оръжия - огромните средства за телевизионни и радиореклами, които печелят значителен брой гласове.

Лицето на глада

Децата са заложници на световната продоволствена криза

2012-а може да се окаже последна за милиони африканци - очаква се сериозна продоволствена криза. Около 24 000 души умират всеки ден от глад или причини, свързани с глада. От тях 74% са деца на възраст до 5 години. Това означава, че на всеки 4 секунди едно дете умира от глад. Една четвърт от децата по света не си дояждат, а 300 деца по света за един час умират от глад. Това пише в. "Индипендънт", като се позовава на последните изследвания в тази област.

Основната причина за тази трагедия е световната продоволствена криза. Според данните от изследването около 170 милиона деца на възраст до пет години не се развиват както трябва заради недостига на храна. И ситуацията продължава да се влошава, коментира изданието. В страни като Пакистан, Бангладеш, Индия, Перу и Нигерия, където живеят около половината деца, които имат проблеми в развитието, цената на хранителните продукти е накарала много семейства да орежат бюджета си за храна, а много деца са принудени да работят. Всеки шести родител не е в състояние да си позволи да купи месо, мляко и плодове, се казва в статията.

Ако не бъдат взети спешно необходимите мерки, през близките 15 години половин милиард деца няма да се развият физически, предупреждава "Индипендънт". Изключително тежко е положението в Африка, където над 11 милиона души в четири страни са заплашени да станат жертви на глада заради най-тежката суша на Сомалийския полуостров от 60 години насам.

Според Световната банка детското недохранване намалява БВП на развиващите се страни с 2-3 процента. Благотворителният фонд "Спасете децата" призова британския премиер Дейвид Камерън да свика световна среща по проблемите на глада на планетата по време на лондонската Олимпиада.

Ако не бъдат взети спешно необходимите мерки, през близките 15 години половин милиард деца няма да се развият физически

Гладът не подмина и богата Европа, където кризата докара стотици хиляди хора до просешка тояга

В същото време днес светът произвежда достатъчно храна, за да нахрани всеки човек. По данни на Световната продоволствена организация на ООН ФАО броят на произвежданите на планетата ни продукти е в състояние да удовлетвори потребностите на 12 милиарда души, почти двойно повече, отколкото е населението на Земята. Още по-шокиращ е фактът, че близо половината от произвежданите храни просто отива на... боклука. Например жителите на Англия и Уелс всяка година изхвърлят 3,6 милиона тона неизползвани продукти. Не по-добро е положението и в САЩ, където се изхвърля от една четвърт до една трета от храната. Според американското министерство на земеделието (USDA) всяка година в страната се изхвърлят около 27% от храната. Това би било достатъчно да се нахранят няколко гладуващи държави. Проблемът е в това, че много хора в света нямат пари да си купят достатъчно храна. Има семейства, при това в развити държави, за които увеличаването на цените на хляба с 10-15% е едва ли не съдбоносно, защото за тях това е основен хранителен продукт. Близо един на всеки шест японци днес живее под прага на бедността, което е един от най-високите проценти в развитите страни. Страшното е, че ние започваме да се превръщаме в Сомалия на Балканите. Почти всекидневно вече се получават новини за починали от глад деца в България. Между 3 и 5 хиляди българчета живеят на улицата, твърдят правозащитни организации. 17 от 1000 нашенчета умират, преди да навършат 5 години. България е на второ място по детска смъртност в Европа.

Иран отрече да е спирал петрола

Иранското министерство на петрола отрече съобщението на държавната телевизия, че страната е спряла износа на петрол за шест страни от Европейския съюз в отговор на наложеното й от ЕС петролно ембарго. По-рано англоезичната иранска телевизия Прес Ти Ви съобщи, че Техеран ограничава износа на петрол за шест европейски страни заради наложените санкции от ЕС на ключовия за износа на страната сектор. От медията уточниха, че е прекратен износът за Холандия, Гърция, Франция, Португалия, Испания и Италия.

Малко след съобщението цената на суровия петрол сорт Брент се повиши с един долар до 118,35 долара за барел. 27-те страни членки на ЕС решиха да спрат вноса на суров петрол от Иран от 1 юли м. г. заради противоречивата му ядрена програма. Според западните страни Иран се опитва да създаде ядрени бомби, но властите в Техеран отхвърлят тези обвинения.

В сряда президентът Махмуд Ахмадинеджад съобщи за нови успехи в ядрената сфера. Държавният глава заяви, че Иран е започнал да зарежда изследователския атомен реактор в Техеран с ядрено гориво собствено производство.

Либийците не искали демокрация

Почти една година след началото на революцията в Либия, свалила от власт Муамар Кадафи, ново изследване показва, че повече от 1/3 от либийците предпочитат да бъдат управлявани от една фигура, отколкото демократично управление.

Оказва се, че по-малко от 1/3 от либийците приветстват демокрацията като форма на управление, според публично изследване на Института по човешки науки от университета в Оксфорд и Оксфордския международен изследователски център. Изследването, което е с прогнози за времеви отрязък от 5 години, показва, че 35% от либийците желаят да бъдат управлявани от един лидер, въпреки че повече от 2/3 от гражданите на страната заявяват, че искат яснота за бъдещето управление на богатата на нефт държава. Според Кристофър Сахм, директор на Оксфордския международен изследователски център, либийците изглеждат щастливи с Преходния национален съвет. "Може би позначително за либийския народ е, че все още не се доверява за изграждането на многопартийна система, а предпочита една фигура да управлява", допълни още той.

РОССИЙСКАЯ ГАЗЕТА
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

Без глупости

Владимир КУЗМИН

"Голямото правителство" (обществена организация, създадена по инициатива на президента Медведев) пусна в интернет проект, чиято цел е да обнародва бюрократичните глупости, съществуващи днес в Русия.

Новият интернет-ресурс получи многозначително наименование - Россиябездураков.рф (Русиябезглупаци - бел. ред.) или www.nofools.ru. Под лозунга "Повече никаква комуникация на гражданина с чиновника очи в очи" авторите на проекта опитаха да създадат нов механизъм за обществен контрол при решаването на конкретни проблеми на жителите на страната.

- Всички, които се сблъскват с глупави, нерационални решения, неоптимални процедури, вредни за нормалния живот, за пълноценното развитие на страната ни, сега имат възможност да ги направят публични, изискващи поправяне - обяснява съветникът на президента Михаил Абизов. - На основата на изнесените факти и направените предложения ще се взимат решения за отмяната им или поправянето, а при необходимост ще се правят и съответните организационни изводи.

Идеята сама по себе си не е нова. Подобни ресурси успешно действат в много от развитите държави. Във Великобритания например в рамките на електронното правителство действа система за електронни петиции от населението.

В руския сайт е доста лесно да се остави бележка. За това дори не е необходима регистрация и можете да запазите анонимността си. При това авторите на проекта са дали възможност конкретна глупост да бъде обвързана с конкретна територия на страната и да бъде подкрепена със снимка и видеодоказателства. Те също така обещават, че след публикацията проблемът ще бъде разгледан от законодателните и изпълнителните власти на регионите.

Може убедено да се твърди, че успехът на проекта е осигурен - в Русия няма нужда да се ходи далеч за глупости. И първите немногобройни бележки, оставени от хората в сайта, показват, че абсурдът присъства във всичко. Всеки може да разкаже за глупостите на чиновниците. Например жалват се, че в град Петрушки дават земя на многодетните семейства в затънтено село в покрайнините на района, където вече никой не живее и там няма никакъв транспорт. Жителите на Астрахан пък обръщат внимание на странностите на градските програми за приватизацията на имущество. Вместо черен "Лексус" е взето решение да се купи нов "Мерцедес" за 7 милиона рубли. В същото време, отбелязва авторът на бележката, цялата градска програма за основен ремонт на жилища за 2011 година е била 4,5 милиона.

Жалби има срещу нюансите на жилищната програма "Младо семейство", срещу нерационалните от гледна точка на гражданите разходи на бюджетите по места, срещу неизпълнение на решенията на съдии и прокуратура.

Има и примери за глупости, за които наистина трудно може да бъде намерено обяснение. "Кой от "умните" чиновници е

измислил да се разположи отделението на пенсионния фонд на Калининския район на 4-тия етаж на сграда без асансьор", пише жител на Тверска област.

Един от първите по право обаче е регистрираният в Ульяновск факт за засаждане на фиданки в замръзналата декемврийска земя, при това подкрепен със снимки.

Интервю

Проф. Иван Ценев:

Ракът на носа и гърлото се подмладява

Тези тумори се крият под маската на „баналната” хрема, казва началникът на клиниката по УНГ при УМБАЛ „Царица Йоанна - ИСУЛ”

Интервю на Аида ОВАНЕС

Професор Ценев, успокоиха ли се хората за операциите от сливици след случая с детето при вас?

- Знаете ли, след случая с починалото дете никой не иска да оперира сливици. Ако по-миналата година в страната имаше около 17 хил. операции на сливици, за миналата година те са под 10 хиляди.

Насокро имаше друг случай във Варна.

- Да, имаше. Навсякъде по света умират хора от операция на сливици - в Швеция по 3-4 случая годишно, в Германия - по 12-14 и пр. Все пак, става въпрос за биологичен процес. И това не се случва само у нас, не бива да бъде сатанизиран българският отоларинголог или българският лекар като цяло. Но, подчертавам дебело, трябва да се прави пълният набор предварителни изследвания и още по-важно - задължително трябва да има последващо активно наблюдение на пациента. Дори когато става въпрос за т.нар. еднодневна хирургия, наблюдението е задължително.

Увеличават ли се случаите на рак на носа и гърлото?

> Температурата на всмукана цигара в трахеята достига 45 градуса

- Не бих казал, че бележат кой знае какъв ръст, но категорично се подмладяват. А колкото е по-млад пациентът, толкова по-агресивно се развива болестта. Преди години в страната се оперираха около 270-350 души годишно от рак на ларинкса. Сега са около 400-420 на година. Операциите на околоносните кухини поради малигнени заболявания не са повече от 120-150.

На какво се дължи това?

- Отдавам го преди всичко на стреса, който хората изживяват, а също и на небрежно отношение към собственото здраве - пушачите са навсякъде. Основна причина е тютюнопушенето - при нас 99% от пушачите са с карцином на ларинкса, подобен е и процентът на хората с рак на белия дроб, както и на останалите локализации - епифаринкс, хипофаринкс. Говоря за хора, които изпушват по 2-3 кутии дневно в продължение на 10-15 години. Имах пациент, който казваше, че кибрит има само вкъщи - сутрин запалвал цигара, излизал и цял ден палел цигара от цигара.

В голяма част от тези тютюни се съдържа радиоактивен полоний-210. Тютюнът вирее добре в почви, богати на полоний - полупланински и планински терени. Температурата на запалената цигара е между 750 и 950 градуса. А температурата при изсмукването в трахея, носна и околоносни кухини, достига и до 45 градуса. Тези хронични изгаряния на този нежен епител води до такива хистологични изменения, които симулират развитието на клетъчния състав и развитието на тези туморни формации. Всяка година в първо УНГ отделение, което е с профил онкологични заболявания, извършваме между 350 и 400 радикални и функционални операции при злокачествени тумори на ларинкса и хипофаринкса. Всяка година в отделението по онкологична оториноларингология се диагностицират над 100 злокачествени тумори на епифаринкса, които след това се насочват за лъчеи химиотерапия. Решението за това се взема от създадения от преди 30 години Комитет за лечение и контрол на туморите на главата и шията. Това е много, особено като се има предвид, че при нас са около 3/4 от операциите на онкологична патология в областта на главата и шията за страната. От 1995 г. в отделението се въведе оперативното лечение на туморите на устната кухина и езика. Ракът на езика е заболяване, което доскоро бе изключително рядко срещано, но напоследък става ежедневие. При нас се правят и коригиращи операции на лицето, свързани със злокачествени заболявания на околоносните кухини. Това е водещата в България клиника, в която се правят най-много операции на злокачествени тумори в носните и околоносните кухини - наистина операцията е обезобразяваща, но е животоспасяваща хирургия.

Разбира се, имаме и случаи, при които злокачественото образуване не е свързано с тютюнопушенето.

Какви са причините за тях?

- Напоследък се говори и за много инфекции - особено предизвикваните от папилома вируси. Вече е известно, че те също са онкогенни, независимо къде са - във вътрешни органи, череп, околоносни кухини. Вероятно комбинацията от вирусните заболявания и стимула, който получават от тютюневите катрани, променят структурата на клетките и образуват тумори. Поне засега това със сигурност е доказала медицинската наука. По отношение на туморите в околоносните кухини дълго се смяташе, че това са хора, работещи в дървопреработващата промишленост.

А може ли да се говори за генетична предразположеност?

- Да, в медицинската литература са описани такива случаи, при които членовете на цели фамилии умират от едно и също туморно заболяване. От друга страна, специалистите, които възразяват срещу генетиката, твърдят, че въпросните фамилии живеят при едни и същи битови условия, тоест говорим за влияние на околната среда.

Какви са симптомите на тези заболявания?

- Лошото е, че в началото няма обезпокоителни симптоми - например леко дрезгав глас, който се отдава на възпалително заболяване - хрема, простуда, и човек неглижира проблема. Под маската на тези възпалителни изменения авансира заболяването до момента, когато гласът стане напълно афоничен. Същото и при други локализации - сливици, фаринкс, епифаринкс. За жалост наблюдаваме все повече пациенти в късен стадий. И все пак, ако дрезгавият или приглушен глас продължава у човек повече от 20-30 дни, добре е да потърси отоларинголог. Когато процесът се развива в носа или околоносните кухини, започва с едностранно запушване на носа.

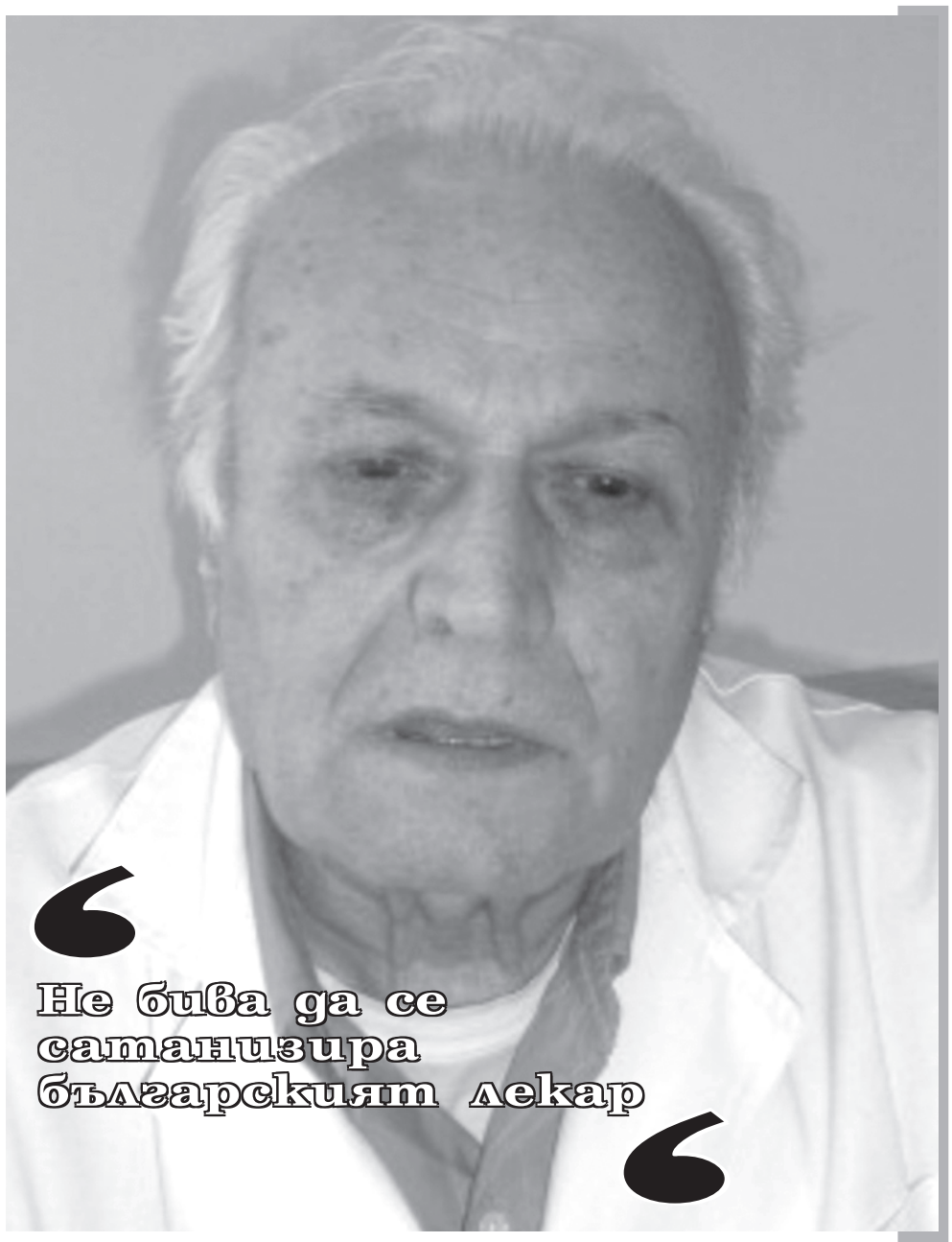
Друг белег е появяването на жилки кръв в секрета. На по-късен етап идва главоболието (за туморите, които са в черепната кухина). То има по-различен характер от главоболието, което има човек, когато е настинал или е хремав - едностранно, тъпо, пробождащо и в зависимост от локализацията на тумора, може да е в половината глава (в теменната или в челната област) и се усилва след употреба на алкохол и цигари. Когато човек има такова едностранно главоболие, трябва да потърси отоларинголог. Изследване на скенер може да уточни диагнозата. А скенери в България в момента има, даже повече от нужното, така че това изследване не е проблем да бъде направено.

Какво е лечението?

- При различните тумори е различно. Има и такива, при които трябва да се съчетаят оперативното с химио- и лъчелечение. Нашата болница разполага със съвременно оборудване на европейско ниво.

Казахте, че някои тумори се маскират зад баналната хрема. Какви може да са усложненията от нея?

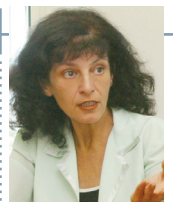
- Когато бях студент, проф. Янков казваше, че хремата се лекува за една седмица с капки за нос или за 7 дни с носни кърпички. Дори навремето тази хрема се наричаше “симплекс”. Сега знаем, че тя въобще не е симплекс. При развитието на остра хрема трябва да се пази леглото и човек да не се натоварва физически и умствено. Трябва да се пият топли чайове, за да може максимално механично да се “измие” вирусът. Освен това при остра хрема трябва да се ползват капки за нос, за да може пациентът да диша. В противен случай се създава един байпас през устата, което води до изсъхване на лигавицата, а и като се дисиминира възпалението към трахея, бронхи пр., появява се и дрезгавият глас. Така че баналната хрема не е никак банална и трябва своевременно да се вземат мерки.

Проф. ИВАН ЦЕНЕВ е първият лекар на Балканите, който още преди 13 години поставя кохлеарен имплант на пациенти с вродена глухота. Има две специалности - по патоанатомия и оториноларингология. Специализира в Берлин, където изучава технологията за имплантация. През 1985 г. е избран за професор към Катедрата по оториноларингология в Медицинския университет в София. Проф. Ценев е първият носител на новоучредената академична награда на Медицинския университет, София, на името на проф. Парашкев Стоянов. В момента той е началник на Клиниката по уши-нос-гърло в Университетска болница “Царица Йоанна - ИСУЛ” и през 2011 г. бе отличен с приза на болницата “Лекар на годината”. Национален консултант по УНГ-болести към МЗ.

По данни на Националния раков регистър през 2009 г. с рак на устните са 152 мъже и 62 жени. С рак на езика са 113 мъже и 29 жени, а при рака на устата съотношението е 114:24. Със злокачествени образувания на сливиците общо са регистрирани 92 случая, на назофаринкса и хипофаринкса - 88 и 91, на носа и синусите - 66. През 2009 г. са починали по 18 души от рак на устните и на назофаринкса, 76 - на езика, 54 на хипофаринкса. Очакванията на специалистите за 2012 г. са за нови около 670 случая на рак на ларинкса, близо 930 злокачествени образувания на фаринкса, устните и устната кухина, като около 190 от тях ще са само на устните. Всички те са с по около 20-25 случая повече от 2009 г.

Общество

АИДА ПАНИКЯН

Напивам се, но с отвращение

Колко политика може да понесе здравеопазването? Вероятно толкова, колкото мъка може да понесе човешкото сърце.

Поредното доказателство е приетият на първо четене проект за промени в Закона за лечебните заведения. Той бе бламиран от здравната комисия, неискан и от свои, и от чужди. Проектът обаче мина. На инат. До един момент единствен поддръжник на рожбата си се очертаваше вносителят на проекта. Но дори и той склони да се откаже от най-спорния пункт в него - изискването за "бройката легла". Сиреч може и да не се приемат най-съществените промени, само и само да бъде приет проектът. Ей тъй на - на инат.

Отделен е въпросът, че дори в едно правителство трима поредни здравни министри нямат единна стратегия, която да следват - един иска намаляване на леглата, друг - увеличаване. Е, и в единия, и в другия случай крайната цел е бюджетът да се отърве от 50-80 малки болници. Но уви! За две и половина години управление това правителство май не можа да усвои простата сметка, че онези 50-80 малки болници "консумират" има-няма 15-19% от парите за всички болници в страната. Но за сметка на това осигуряват медицинска помощ на близо 2 млн. души, които живеят в отдалечени и пограничени райони. Хора, които ако се разболеят, трябва да пътуват дори на по 100-150 км, за да стигнат до доктор.

Що се отнася до леглата, оказва се, че новата родна здравна политика се изгражда именно на базата на... леглата. Някой дори окачествени болничните легла като "производствена единица". Лекарят вероятно е оператор, но за него и за пациента никой нищо не казва.

Като откриване на топлата вода прозвуча обяснението на министъра, че главната цел на проекта е да се отговори на почти хамлетовския въпрос у нас дали болничната помощ трябва да бъде оставена изцяло на търсенето и предлагането, или държавата трябва да има регулаторни функции. Нищо, че за всеки що-годе мислещ човек отговорът е ясен.

Въпреки шамарите и отляво, и отдясно, и отпред, и отзад, проектът мина - депутатите от управляващото мнозинство, колкото и да не го харесват, чинно гласуваха за него. Като във вица - пия сутрин, но с отвращение. Очевидно такава е партийната повеля. За второ четене ще го оправят на коляно, докато родят пореден мутант.

Така завърши още един драматичен ден за родното ни здравеопазване. И ни дума за пациента. Той - пациентът, от 2 години насам влиза в полезрението на законодателната и изпълнителната власт само когато може да допринесе за... бетонирането й. Иначе си е просто един пълнеж на... производствената единица.

Прасенца, раят за вас настъпва

АЛБЕРТ АВРАМОВ

Още от първия ден на 2013 г. родните прасета ще живеят в пълен лукс. Това предвижда евродирективата за хуманно отношение към животните, огласена преди два дни от земеделския министър Мирослав Найденов. С глас, нетърпящ възражения, въпросният милозлив господин поясни, че кочините на подложените на хилядолетни гаври мили и вкусни (иначе) животинки трябва да бъдат оборудвани с душкабини и климатици. А те, прасенцата и свинете родни, трябва да имат разнообразни чесалки и играчки. И нещо много, ама много важно - огромната жертва, направена (от кого всъщност) от кабинета, който заделил 50 млн. лв. за покриване на европейските изисквания.

Има и съвсем дребни детайли, като например осветлението в модернизираните им домове, което прасетата биха оценили по европейски от началото на следващата година, стига немарливите им стопани да не са проявили злонамерена спестовност и да са оборудвали персоналните за прасенцата и свинете лампиони, пендели и спотове с лампи под 40 лукса.

Тук обаче се налага да зададем няколко гадни въпроса. Да започнем от кочините, пардон, от домовете на българските прасета. Мерките за топлите и едва ли не самопочистващи се подове на помещенията са крайно недостатъчни. Къде остава енергийната ефективност - любимата тема на цяло поколение еврочиновници. Не откриваме нито дума за саниране плюс топлоизолация на жилищните помещения. А монтирането на три- или петкамерни дограми със стъклопакети? Все пак говорим за уют. Че без уютен дом кое подрастващо прасенце, като е в социален контакт с останалите, би се чувствало достойно, ако на душата му тежи мисълта за неравнопоставеност с другите му сродници.

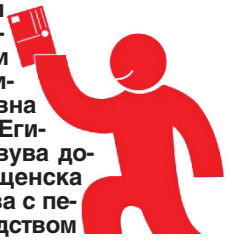
Освен това един дом без истинска тоалетна би се превърнал в кочина - това е ясно. Явно чиновниците не са се и замислили, че подрастващото поколение прасенца, ако не са били научени отрано на хигиенни навици, в живота си по-нататък биха се превърнали в обикновени свине, при това съвсем не европейски. Добре ще е в този аспект да се монтират - за мъжките прасенца подходящи писоари, за дамските - биденца.

Важна за възпитанието на младите е и музиката. Тя трябва да не е агресивна и да предразполага към спокойно събеседване, за създаване на либерално поведение в социалните контакти и естествено - да подтиква към възбуждане на апетита. Шуман, Вивалди, Моцарт, Чайковски биха били незаменими. Е, понякога и попфолк (но предимно на рождени и именни дни). В същото време трябва строго да се забрани озвучаването с музикални фрагменти от "Полетът на валкириите" на Вагнер или пък - не дай, Боже - траурния марш на Шопен. Това би звучало демотивиращо с оглед бъдещето... Играчките пък премахват агресивността и канибализма. На момиченцата кукличките Барби или касинки на медсестри; на момченцата - колички, багерчета, самолетчета, полицейски атрибути и маскировки... Според интересите все пак.

Страшното е, че едва ли ще можем да поощрим свиневъдите да разговарят на "вие" с подопечните си. Освен ако ЕС не пусне директива с изисквания за щастливо битообитание на гражданина - с безпроблемен достъп до топъл дом с климатик и душкабина, до култура и играчки за децата, социална интеграция, достойна заплата и пенсия - в крайна сметка всеки човек обича пържоли...

Дамата 16

МЕЖДУНАРОДЕН ДЕН НА ПОЩАЛЬОНИТЕ И КУРИЕРИТЕ. На този ден празнуват хората, благодарение на които писмата и пратките ни достигат до своите получатели. Още в древна Гърция, Римската империя, Египет, Персия и Китай съществува добре развита държавна пощенска връзка, която се осъществява с пешеходци или конници посредством щафета. Днес куриерските услуги са неизменна част от всекидневието ни.

1887 - ИЗБУХВАТ БУНТОВЕ НА БЪЛГАРСКИТЕ ОФИЦЕРИ РУСОФИЛИ. Най-напред се надигат военните в Силистра, следват тези в Русе. Поводът за недоволството им е антируската политика на управляващите. Регентството начело със Стефан Стамболов предприема гонения срещу проруски настроените офицери, в резултат на което много от тях емигрират в Румъния. В Букурещ образуват емигрантски офицерски комитет, който взема решение за бунта. Той е потушен, а ръководителите му - осъдени на смърт и екзекутирани.

1920 - В ОРЯХОВО СЕ РАЖДА АНДРЕЙ ЧАПРАЗОВ, АКТЬОР (УМИРА 1999 Г.). Учи право, музика и актьорско майсторство. Незабравими са превъплъщенията му в драматични роли в "Дон Карлос", "Ромео и Жулиета" и др. Има над 5000 записа в радиотеатъра и е създателят на този жанр у нас. Изпълнява десетки роли в телевизионния театър. Сред най-известните филми с негово участие са "Големанов", "Зарево над Драва", "Следите остават" и др.

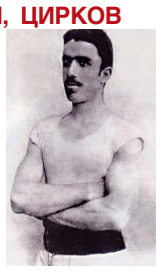
1924 - В ПОПОВО СЕ РАЖДА ДИМО КОЛАРОВ, КИНООПЕРАТОР (УМИРА 1997 Г.). Завършва Академията за изящни изкуства в Прага. Снима телевизионни, игрални и документални филми. Оператор на 30 филма, сред които игралните "Инспекторът и нощта", "Бялата стая", "Няма нищо по-хубаво от лошото време", "Козият рог", "Капитан Петко войвода". Удостоен с десетки награди у нас и в чужбина. От 2004-та посмъртно е почетен гражданин на Попово.

1937 - ПАТЕНТОВАН Е НАЙЛОНЪТ. На тази дата изобретеният от химика Уолъс Каротърс полиамид 66 получава патент чрез фирмата "Du Pont". Найлоните са термопластични материали с висока температура на топене, с голяма якост и ниска степен на износване. Някои версии извеждат етимологията на "найлон" от съкращението на Ню Йорк (NY) и първите букви на Лондон (LON), тъй като е продукт на съвместна разработка на американски и английски учени.

1970 - УМИРА ЛАЗАР ДОБРИЧ, ЦИРКОВ АРТИСТ И ПЕДАГОГ (Р. 1881 Г.). Единственият българин, удостоен с най-високото световно отличие "сеньор" в областта на цирковото изкуство. Брат му Александър също е цирков артист. Двамата построяват цирк "Колизеум" в София. Създава цирк "Роял-Добрич". Автор е на номерата "Жокейска езда", "Танц върху опъната тел" и др. Носител с трупите си на множество награди.

2005 - ВЛИЗА В СИЛА ПРОТОКОЛЪТ ОТ КИОТО (ЯПОНИЯ). През 1997 г. на срещата, посветена на глобалното затопляне, на която присъстват представители на повече от 160 страни, е приета конвенция. Тя задължава държавите да намалят нивото на изхвърляния въглероден диоксид до 2012 г., както следва: ЕС - с 8%, САЩ - със 7%, Япония - с 6%. Преговорите се движат трудно и протоколът влиза в сила едва след като е ратифициран и от Русия. Срокът на действие на Протокола от Киото изтича в края на 2012 г.

ДУМА
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С

Монд дипломатик

LE MONDE diplomatique
българско издание

16 февруари 2012, година 9, брой 2 (87) - втора част lmdbg@press.bg; bg.mondediplo@gmail.com www.bg.mondediplo.com 8 стр.

Година, пълна с опасности

Игнасио Рамоне

ЩЕ НАСТЪПИ ли през 2012 г. краят на света? Това предсказва една легенда на маите, която дори определя точната дата на апокалипсиса – на 12 декември, тоест 12-12-12. При всички положения в настоящия европейски контекст на икономическа рецесия и дълбока финансова и социална криза през тази година ще има рискови ситуации, а освен това ще се проведат решаващи избори в САЩ, Русия, Франция, Мексико и Венецуела.

Основната геополитическа опасност обаче произтича от Персийския залив. Ще осъществят ли Израел и САЩ оповестената атака срещу атомните ирански съоръжения? Правителството в Техеран се бори за правото си да притежава атомна енергия за мирни нужди. Президентът Ахмадинеджад заяви многократно, че целта на програмата не е военна, а за производство на електричество. Напомни също, че Иран е подписал и ратифицирал Договора за неразпространение на ядрените оръжия, докато Израел не го е направил.

Израелските власти смятат, че не трябва да се чака повече. Според тях моментът, в който режимът на аятоласите ще разполага с ядрено оръжие, наближава и тогава вече няма да може нищо да се направи. Равновесието на силите ще бъде нарушено и Израел няма да притежава пълно военно превъзходство в региона. Правителството на Бенямин Нетаняху смята, че при тези обстоятелства е заплашено самото съществуване на еврейската държава.

Според израелските стратези моментът е много подходящ да ударят Иран, който сега е отслабен както в икономиката, поради наложените през 2007 г. от Съвета за сигурност на ООН санкции, взети въз основа на тревожни доклади на Международната агенция за ядрена енергия, така и поради регионалния контекст. Сирия, основният му съюзник, няма възможност да окаже помощ на Иран, възпрепятствана от вътрешното въстание. Тази невъзможност на Дамаск има отзвук по отношение на друг местен съюзник на Иран – ливанската „Хизбула“, чието снабдяване с оръжия от Техеран стана несигурно.

По тези причини Израел желае да нападне Иран колкото се може по-скоро. Специални израелски части вече са се промъкнали в Иран и подготвят атаката. Много вероятно е израелски агенти да са организирали атентатите, които през последните две години причиниха смъртта на петима важни ирански учени по ядрена енергия.

Но Вашингтон, който също обвинява Техеран, че провежда тайна ядрена програма, вижда по друг начин възможността да бъде атакуван Иран. САЩ навършват две десетилетия война в региона и резултатите не са никак окуражаващи. Ирак е истинска катастрофа и сега е в ръцете на шиитското мнозинство, което симпатизира на Иран… А по отношение на афганистанското тресавище, американските военни не можаха да победят талибаните и американската администрация се примири да преговаря с тях, преди да напусне страната и да я изостави на произвола на съдбата.

Тези скъпоструващи конфликти отслабиха САЩ. Те показаха на света границите на мощта им и начеващото историческо западане. Не е настъпил часът за нови авантюри, при това в година на избори, когато преизбирането на Барак Обама не е сигурно и всички ресурси са мобилизирани срещу кризата и безработицата.

От друга страна, Вашингтон се опитва да промени представата за себе си в арабския мюсюлмански свят, особено след „Арабската пролет“. От съучастник на диктаторите, особено на туниския Бен Али и египетския Мубарак, желае да се провърне в покровител на новите арабски демокрации. Една военна агресия срещу Иран, и то в съдружие с Израел, ще провали усилията им и ще събуди латентния антиамериканизъм в много страни. Най-вече в онези, в които новите правителства, произлезли от народните бунтове, са ръководени от умерени ислямисти.

Друго важно обстоятелство е, че една атака срещу Иран ще има военни последствия (някои балистични ракети сигурно ще стигнат до израелска територия или ще ударят американските бази в Кувейт, Бахрейн и Оман), но също така и най-вече икономически. Минималният ирански ответ на евентуалните бомбардировки на ядрените им съоръжения ще бъде блокадата на Ормузския пролив, както многократно предупреждават иранските военни. Ключ на Персийския залив, през пролива преминава една трета от световния петрол, или 17 милиона барела на ден. Без тези доставки цените на горивата ще станат непоносими, това ще спре задвижването на световната икономика и излизането от рецесията.

Иранският генерален щаб на армията твърди, че *„няма нищо по-лесно от това да се затвори проливът“,* и засилва военноморските си маневри в зоната, за да покаже, че е в състояние да изпълни заплахите си. Вашингтон отговори, че блокадата на стратегическия пролив ще се смята за *„агресивен акт“*, и изпрати подкрепления на Пети военноморски флот в Персийския залив.

Малко вероятно е Иран да поеме инициативата да затвори пролива Ормуз, но може би ще се опита да го направи в отговор на евентуално нападение. Преди всичко защото изнася собствения си петрол оттам и приходите от износа са жизнено важни за него. И второ, защото ще нанесе щети на най-важните си партньори, които го подкрепят в конфликта му със САЩ, главно на Китай, който внася 15% от петрола си от Иран. Ако секнат доставките от Иран, може да бъде парализирано производството му.

Напрежението расте неимоверно. Външните министерства в света наблюдават с повишено внимание изострянето, което може да доведе до голям сблъсък в региона. Освен Израел, САЩ и Иран, в него ще се забъркат Турция, която има сериозни амбиции в тази част на света, Саудитска Арабия, която от векове иска да съкруши своя голям съперник от ислямски шиити, и Ирак, който може да се раздели на две – шиити про-Иран и сунити про-Запад.

Освен това една бомбардировка на иранските ядрени съоръжения ще предизвика радиоактивен облак с ужасни последствия за здравето на населението в района, включително за американските войски и за жителите на Израел. Това ни кара да мислим, че въпреки неистовите крясъци на войнолюбците времето на дипломацията не е изтекло.

Le Monde diplomatique – *испанско издание*
Превод Венко Кънев

Хранителните продукти, последното убежище на спекулацията

Когато оризът стане финансов продукт

При встъпването си в длъжност в началото на януари новият генерален директор на Организацията на ООН по прехрана и земеделие (ФАО) Жозе Грациану да Силва обеща да увеличи ресурсите, предназначени за Африка, „приоритет“ в неговия мандат. Извън еднократната и безусловно необходима помощ обаче, той би трябвало да извади земеделските суровини от спекулативната система, както предлагат икономистите.

Жан Зиглер*

ПЪТЯТ е прав, асфалтиран, еднообразен. Баобабите се нижат един след друг, земята е жълта и прашна, въпреки сутрешния час. В старото черно „Пежо“ въздухът е тежък, задушаващ. В компанията на Адама Фай, инженер-агроном и съветник по кооперирането в посолството на Швейцария, и шофьора му Ибрахима Сар, караме на север, към обширните владения на Сенегал. За да изчислим последиците от спекулацията с хранителни продукти, разполагаме с последните статистически таблици на Африканската банка за развитие, разгърнати върху коленете ни. Но господин Фай знае, че по-нататък ни чака друго нагледно доказателство. Колата навлиза в град Луга, разположен на сто километра от Сен Луи. Внезапно той подхвърля: *Ела! Да идем да видим малката ми сестра. Тя няма нужда от статистиките ти, за да ни обясни какво става.*

(На стр.3)

*Вицепрезидент на консултативния комитет към Съвета по правата на човека при ООН. Автор на *Destruction massive. Géopolitique de la faim* (Масовото унищожение. Геополитика на глада), Seuil, Париж, 2011.

Политиката се завръща

Колкото и да е сложно да се очертаят параметрите на такова разнородно движение като „15 май“ (15M), появата му сама по себе си представлява обновителен повей в испанската политика. Асамблеи, комисии, дебати, участие, диалог и най-вече свой собствен език. Дори само затова не е зле да го приветстваме с добре дошло. Но преди всичко следва да отбележим особената заслуга на участниците, които съумяха да възкресят нравствения смисъл на политиката. Те я изтръгнаха от хищната паст на пазара и отново я поставиха на централното място, което не биваше никога да бъде отстъпвано на икономическата власт.

Маркос Роитман*

ДНЕС се води битка за спасяване на политиката. Ако тя победи, ще доведе до обрат в процеса на деполитизация, започнал през шестдесетте години на миналия век, когато банки, индустриалци и международни корпорации започнаха офанзивата си. Надмощието на неолибералните схващания пусна в движение идеологии, опиращи се на „слабото мислене“ и позоваващи се на гъвкавостта. *Понастоящем, терминът „гъвкавост“ се употребява, с цел да се смегчи подтисническата сила, която упражнява капитализмът. Нападките срещу сковаността бюрокрация и изтъкването на риска от нея целят да внушат, че благодарение на гъвкавостта хората могат много по-свободно да устройват живота си. В действителност, вместо да премахне правилата от миналото, новият ред налага нови видове контрол, които обаче не са никак ясни за разбиране. Новият капитализъм често се оказва неразгадаема форма на власт и управление* (1).

Никнат нови определения за новите времена. Понятия като управляемост, ново държавно ръководене, сменяемост и *кеч-ол партии,* или *електорални прахосмукачки,* завладяват теоретичното и политическото пространство. Границата между десница и левица избледнява вследствие на кризата на „реалния комунизъм“, при което социалдемокрацията си присвоява изключителното родителско право да бъде единствената осъществима и възможна левица. *Фелипе Гонсалес (...) заявяваше този свой вкус към свободата, безусловен, независим от всякакъв род рискове, като твърдеше, че винаги се е ръководил и ще се ръководи именно от нея при взимане на всички свои политически решения – за демократичен социализъм, против комунизма; за пазарна икономика, против вмешателската държавност; за принадлежност към съюз на демократични страни, против изолационизма или неутралитета на Третия свят* (2).

След разрухата на Източния лагер, на СССР и на Варшавския договор, западните комунистически партии и антикапиталистическата левица сами скочиха в пропастта със самоубийствена критика. Просто изхвърлиха бебето с мръсната вода. Разочарование с харакири. Пораженчески мисли завладяха съзнанието на членовете и активистите. Поради разочарование или прагматични съображения политическата диаспора тласна много от кадрите към неолибералната десница или социалдемокрацията.

А междувременно неолибералната революция се вихреше, като безпрепятствено вършеше деполитизизация и винеше за кризата на социалната държава самите ѝ жерви. Твърдеше се, че *прекомерните демократични искания и разширяването на социалните права водят до неуправляемост*. Хосе Видал-Бенейто основателно разкритикува този довод: *От неоконсервативна позиция и в защита на капиталистическата система се настоява, че кризата на демокрацията и нейната най-ярка проява – кризата на управляемостта, се дължи на растящите искания, политически и социални, които се предявяват към демократичната държава, като се тръгне от необузданото и неуравновесено изискване на гражданите да участват във всички политически процеси и се стигне до неудържимото увеличение на държавните разходи, особено за образование и социална закрила. Всичко това, както сочат авторите на доклада „Кризата на демокрацията“, написан по поръчка на Тристранната комисия от Крозие, Хънтингтън и Ватануки, не само изключва възможността да се удоволетвори желанието за постоянно политическо участие, което и без друго е трудно съвместимо със сложността, присъща на съвременните общества, но и възпрепятства, по икономически причини, задоволяването на толкова искания в социалната сфера. Последствията са влошаване качеството на предоставяните услуги, което поражда растящо недоволство сред онези, за които са предназначени, то пък отслабва действието на институциите и така се стига до сърцевината на проблема, а именно, че има основания да се постави под съмнение самата демократическа легитимност на капиталистическата система* (3).

Казаното дотук има тежки последствия върху изграждането на обединяващо политическо гражданство. Неолибералното слово дълбоко засегна и несъмнено промени цялостното виждане за политиката, за демокрацията и целите ѝ. Прагматизмът стана златно руно, към което алчно се стремят действащите политици. А същинската политика остава загърбена и презряна в полза на едно инструментално, краткосрочно, заменимо и опортюнистично схващане за нея. Функцията ѝ е сведена до посредник на международните корпорации. Обхванати от недоумение и възмущение, почти всички започват да си задават въпроса каква е ползата от политиците. А на пленената и с връзани ръце демокрация е отредена измамната роля да легитимира икономиката на свободния пазар.

(На стр.7)

Движението на възмутените

Движението 15 М, наричано също Движение на възмутените, е гражданско движение, възникнало на 15 май 2011 година в столицата на Испания, с поредица протести и мирна едномесечна окупация на централния Мадридски площад „Пуерта дел Сол“, след което залива повечето испански градове, а по-късно и много други градове по целия свят.

15 М е израз на народното разочарование от политическата класа. То се бори срещу несигурността, породена от международната икономическа и финансова криза, срещу могъществото на финанси и пазари, и се бунтува срещу корупцията, безработицата и други тежки последици от кризата.

Крайната цел на движението 15 М е подобряването на демократичната система посредством разширяване на политическото участие на гражданството, премахване на господството на мажоритарните партии, на властта на финансовата върхушка, на банки и корпорации.

Става дума за независимо от партии и профсъюзи мирно движение с хоризонтална структура. Организирано е в открити народни асамблеи (обичайно се провеждат по паркове и площади), различни комисии (правна, медии, квартална политика, държавна и международна...) и работни групи (култура, образование, политика, икономика, околна среда...).

Въпреки някои слаби страни (липса на конкретен водач, отхвърляне на всякаква форма на политическа структура, крайна „демократичност на участието“), които поставят под съмнение жизнеспособността му, мнозина смятат, че 15 М е едно изключително обещаващо явление, което цели да обнови дълбоко участието на гражданите в политиката, а френският икономист Тома Кутро вижда в него едно завръщане към изворите на демокрацията.

Днес движението 15 М присъства по цялата земя и не един негов местен вариант мобилизира и ангажира гражданството по много краища на света (напр. „Окупирай Уолстрийт“ в САЩ или „Нестабилно поколение“ в Португалия).

Бележка на преводача

* Професор по социални структури във Факултета по политически науки и социология на Комплутенския университет в Мадрид. Автор е на книгата „Формиране на понятията в точните и хуманитарните науки“, Siglo XXI, Мексико, 2006 г.

(1) Ричард Сенет, *Корозията на характера. Лични последици от труда в условията на новия капитализъм*. Изд. Анаграма, Барселона, 2-ро издание 2000 г., с. 10.

(2) Хорхе Семпрун, *Федерико Санчес се сбогува с вас*, Изд. Тускетс, Барселона, 2011 г., с. 48.

(3) Хосе Видал-Бенейто, *Корупцията на демокрацията, Изд. Катарата*, Мадрид, 2010 г., с. 54.

ХРАНИТЕЛНИТЕ ПРОДУКТИ, ПОСЛЕДНОТО УБЕЖИЩЕ НА СПЕКУЛАЦИЯТА

Когато оризът стане финансов продукт

(От стр. 1)

Беден пазар, състоящ се от няколко крайпътни сергии. Купчинки от ниебе и маниока, няколко кокошки, които кудкудякат в клетките. Фъстъци, няколко сбръчкани домата, картофи, портокали и мандарини от Испания. Няма нито едно манго, много търсен плод в Сенегал. Зад една от дървените сергии млада жена в широка светложълта африканска роба и подходящ шал за глава разговаря със съседките си. Това е Айша, сестрата на господин Фай. Отговаря на въпросите ни разпалено, но колкото повече говори, толкова повече расте гневът ѝ. Не след дълго покрай пътя, който отвежда на север, около нас се струпва шумна и весела тълпа от деца на различна възраст, млади и стари жени.

Чувал вносен ориз от 50 килограма струва вече 14 000 франка (CFA) (1). В последствие супата за вечеря става все по-водна. В тенджерата плуват само няколко зрънца. Жените купуват ориза насипно, в канче. Цената на малка газова бутилка за няколко години нараства от 175 на 245 франка (CFA), килограм моркови – от 175 на 245 франка, една франзела – от 140 на 175 франка. Цената на тридесет яйца се е увеличила за година от 1600 на 2500 франка (CFA). Същото се отнася за рибата. Айша се опитва да спори със съседките си, които по нейно мнение са твърде плахи в описанията на собственото си положение: *Кажи на Тубаб колко плащаш за едно кило ориз! Кажи му, не се страхувай! Всичко поскъпва почти всекидневно*.

Ето така финансовият свят докарва населението до глад, без то да разбира винаги механизмите, на които се основава спекулацията.

Един порочен механизъм

ВСИЧКО тръгва от една особеност, тъй като размяната на земеделски продукти не функционира изцяло като останалите – на този пазар повече се консумира, отколкото се продава. Икономистът Оливие Пастре (2) смята, че *международната търговия със зърно представлява едва 10% от производството, при това става дума за всички култури, взети заедно (7 % за ориза)*. Същият автор заключава: *И най-малкото сътресение в световното производство в една или друга насока може да предизвика срив на пазара* (3). Пред нарастващото търсене предлагането (производството) не само е напълно разбито, но и продължава да бъде крайно зависимо от случайни климатични катаклизми – суша, големи пожари, наводнения и т.н.

Именно поради тази причина в началото на XX век в Чикаго се появяват производните продукти (деривatите). Тези финансови инструменти, чиято стойност е „производна“ от цената на друг продукт, наричан „основен“, каквито са акциите, облигациите, монетарните инструменти, са изначално предназначени да позволят на земеделците от Средния Запад да продават своята продукция на цена, фиксирана преди реколтата, оттук и наименованието „срочен договор“. В случай на падане на курса по време на жътва земеделецът е защитен; в случай на покачване – инвеститорите регистрират печалба.

Но в началото на 90-те години на XX в. тези продукти със скромно предназначение се превръщат в продукти на спекулация. Хайнер Фласбек, главен икономист на Конференцията на ООН за търговия и развитие, е установил, че по този начин между 2003 и 2008 г. спекулацията със суровини с помощта на индексните фондове (4) е нарастнала с 2300% (5). В края на този период покачването на цените на основните храни предизвика прочутите „гладни бунтове“, които разтърсиха тридесет и седем страни. Образите на жените от хаитянския бидонвил Сите Солей, приготвящи хляб от кал за своите деца, обиколиха телевизионните екрани в целия свят. Градското насилие, грабежите, протестите, събиращи стотици хиляди хора по улиците на Кайро, Дакар, Бомбай, Порт-о-Пренс и Тунис с искане за хляб, за да оцелеят, са „централна новина“ в продължение на седмици.

Индексът на цените на Организацията на обединените нации по прехрана и земеделие (ФАО) за 2008 г. е средно с 24 % по-висок спрямо 2007 г. и с 56% спрямо 2006 г. Що се отнася до царевицата, производството на американски биоетанол, субсидирано с около 6 милиарда долара (4,7 млрд. евро) годишно, които се разпределят между производителите на „зелено злато“, значително намали предлагането на американска царевица на световния пазар. Впрочем царевицата, служеща отчасти за животинска храна, недостигът ѝ на пазарите, когато търсенето на месо нараства, също допринесе за покачване на цените още през 2006 г. *Друга основна хранителна житна култура – оризът, преживя почти същата еволюция*, обяснява икономистът Филип Шалмен (6). *Цената му в Банкок нарасна от 250 на повече от 1000 долара за тон* (7). Светът внезапно осъзна, че през XXI век десетки милиони хора ще умират от глад. Впоследствие трагедията отново потъна в мълчание.

Още от началото на финансовата криза спекулацията с хранителни суровини се увеличи. Избягвайки срива, който сами предизвикват, спекулантите – особено най-важните, *хедж фондовете*, или „спекулативните фондове“ – се насочиха към пазарите за селскостопански хранителни продукти. Според тях всички богатства на планетата могат да се превърнат в залог за бъдещето. А защо не и т. нар. основни храни – ориз, царевица, жито, които, взети заедно, покриват 75% от световното потребление (50% за ориза)? Според доклада от 2011 г. на Организацията за прехрана и земеделие (ФАО) само 2% от срочните договори, отнасящи се за суровините, приключват действително с доставката на определена стока. Останалите 98% са препродавани от спекулантите преди датата на изтичане на договора.

Това явление придоби такива мащаби, че американският Сенат прояви загриженост. През юли 2009 г. той критикува *прекалената спекулация* на зърнения пазар, отбелязвайки факта, че някои търговци притежават по 53 000 договора! Също така изтъкна, че *шест индексни фонда понастоящем са упълномощени да държат едновременно 130 000 договора върху житото, което е двадесет пъти над лимита, допустим за обикновените финансови оператори* (8).

За световен контрол на цените

АМЕРИКАНСКИЯТ Сенат не е единственият, който бие тревога. През януари 2011 г. и друга институция причисли повишаването на цените на хранителните суровини към една от петте най-големи заплахи, тегнещи над благоденствието на народите, наравно с кибернетичната война или оръжията за масово унищожение в ръцете на терористи. Става дума за Световния икономически форум в Давос…

Учудващо осъждане, като се има предвид начинът, по който се формира въпросният кръг. Основателят на Световния икономически форум, швейцарският икономист Клаус Шваб, е установил принципа на допускане в неговия „Клуб на 1000-та“ (официалното название на кръга) – канят се единствено ръководители на компании, чийто баланс надхвърля един милиард долара. Всеки от членовете плаща 10 000 долара встъпителен членски внос. Единствено те имат достъп до всички събрания. Очевидно между тях има много спекуланти.

През 2011 г. началните дискусии в бункера, т. е. в Конгресния център, посочват ясно проблема. Те енергично заклеймяват *безотговорните спекуланти*, които, примамени от печалбата, сриват пазарите за хранителни стоки и увеличават световния глад. После в течение на шест дни на поредица семинари, конференции, коктейли, срещи, конфиденциални сбирки в големите хотели на малкия, покрит със сняг град разискват този въпрос… Но дали по масите на ресторантите, баровете и бистрата в Давос проблемът за световния глад ще срещне истински слушатели?

За да бъдат победени веднъж завинаги спекулантите и да се предпазят селскостопанските суровини от техните повтарящи се атаки, Фласбек предлага радикално решение: *Да се отнемат от ръцете на спекулантите суровините и особено хранителните* (9). Той настойчиво изисква специален мандат на ООН, който по неговите думи ще повери на Конференцията на ООН за търговия и развитие световния контрол над образуването на борсовите цени на селскостопанските суровини. От този момент насетне единствено производителите, търговците или потребителите на земеделски суровини ще могат да участват в срочните пазари. Независимо кой ще търгува на едро с големи количества жито и ориз, хектолитри олио и т.н., той трябва да бъде заставен да достави договореното. Не е зле също така за операторите да се установи висок таван на самофинансиране. Всеки, който не си служи с договорения продукт, да бъде изключван от Борсата.

Ако бъде приложен, „методът на Фласбек“ би отдалечил спекулантите от средствата за оцеляване на бедстващите по земята и радикално би възпрепятствал финансиаризацията на пазарите за земеделски храни. Предложението на Фласбек и на Конференцията на ООН за търговия и развитие е горещо подкрепяно от коалиция на неправителствени и научни организации (10).

Онова обаче, което до момента липсва, е добрата воля на държавите.

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Калоян Праматаров

---

(1) Цифрите датират от май 2009 г., 1 евро = 655,96 франка (CFA). Минималната заплата възлиза на 40 000 франка.

(2) Също така президент на IMBank (Тунис) от 2001 г., управител на Асоциацията на банковите директори (от 1998 г.) и на CMP-Banque (от 2004 г.).

(3) Olivier Pastré, „La crise alimentaire mondiale n'est pas une fatalité“ (Световната хранителна криза не е неизбежност), *Les Nouveaux Equilibres agroalimentaires mondiaux*, Pièrre Jacquet, Jean-Hervé Lorenzi (съставители) (Новите световни системи за балансиране на пазара на земеделски храни), PUF, Париж, 2011.

(4) Става дума за инвестиционни фондове, за чиято ефективност се предполага, че е обвързана с определен референтен индекс (портфейл ценни книжа, CAC 40 и т.н.).

(5) Конференция на ООН за търговия и развитие, „Доклад за търговията и развитието“, Женева, 2008.

(6) Бивш съветник в Société française d'assurance (Euler-Sfac) между 1991 и 2003 г. и президент на Objectif Alpha Obligatoire (Groupe Lazard) от 2005 г.

(7) Philippe Chalmin, *Le Monde a faim* (Светът е гладен), Bourin Editeur, Париж, 2009.

(8) Paul-Florent Montfort, „Le Sénat américain dénonce la spéculation excessive sur les marchés à terme agricoles“ (Американският сенат заклеймява прекомерната спекулация на пазарите за земеделски продукти), доклад на постоянната подкомисия за проучвания към Сената на САЩ, www.momagri.org/fr

(9) Heiner Flassbeck, „Rohstoffe den Spekulanten etreissen“, *Handelsblatt*, Дюселдорф, 11 февруари 2010 г.

(10) Тяхната аргументация е обобщена в есето на Joachim von Braun, Miguel Robles & Maximo Torero, „When Speculation Matters“ (Когато спекулацията е от значение), International Food Policy Research Institute (Ifpri), Вашингтон, 2009.

В Тайван - дипломатическо примирие

Еднакво облекчение цари в Тайпе, Пекин и Вашингтон след президентските избори в Тайван, проведени на 14 януари. Ма Инцзю, ревностен привърженик на сближаването с континентален Китай, бе преизбран със задоволително мнозинство, залог за регионалната стабилност, докато неговият противник от Демократическата прогресивна партия, госпожа Цай Инвен, която изглеждаше, че може да го измести, беше по-скоро благосклонна към независимостта.

СПЕЦИАЛНА ПРАТЕНИЧКА
МАРТИН БЮЛАР

СЯО СИН-ХУАНГ МИХАЕЛ е зает човек. Въпреки че симпатизира на Демократическата прогресивна партия (ДПП, привърженичка на независимостта), този изследовател не е обсебен от изборната кампания, която през ноември 2011 г. предизвика разпалени страсти. Иска международното утвърждаване на Тайван в научните среди, ако това не става в дипломатическите. Между два колоквиума той се срещна с нас по обяд в един ресторант в кампуса на Академия Синика. В този академичен център, еквивалентен на френския Национален център за научни изследвания (CNRS), цари чудно спокойствие, далеч от колите и множеството велосипеди, които задръстват улиците на столицата. Условията за работа са добри, още повече че *ние сме независими от политическата и икономическата власт* – уверява ни социологът, известен със своите сравнителни изследвания за средните слоеве в Азия (1).

В Тайван, малък остров с площ 36 000 квадратни километра, средната класа се е формирала както навсякъде другаде. Само че, обяснява Сяо, *днес все още могат да се различат две поколения*. „Старата“ средна класа, съставена от дребни предприемачи и занаятчии, е възникнала през 70-те и 80-те години на XX в. Именно тя е издигнала острова в ранг на „азиатски дракон“ (2). Новата средна класа, формирана през 90-те години, състояща се от кадри, инженери, мениджъри в частния и публичния сектор, и някои свободни професии, е станала три пъти по-голяма от предходната. Но *обратно на очакванията, новодошлата средна класа не е прогонила по-ранишната, от която отчасти произлиза*. Тези синове и дъщери на дребни и средни предприемачи и заможни занаятчии, понякога завършили своето образование в САЩ или Европа, проявяват либерален уклон..., в някои случаи са прокитайски настроени и отиват да инвестират от другата страна на пролива.

По принцип *средната класа се разполага в центъра на политическата шахматна дъска. Тук тя оформя своето мнение, съчетавайки две дадености – световните и локалните проблеми, като семейството си остава определящ елемент. До вчера тази средна класа гласуваше за ДПП, защото се нуждаеше от реформи. Но сега, при кризата, тя по-скоро се опитва да защити интересите си и е много по-консервативна*. Тази социологическа диагноза, поставена два месеца преди президентските и парламентарните избори, се потвърди в избирателните урни.

На 14 януари средната класа заложи на приемствеността, гласувайки за досегашния президент Ма Инцзю, представен от Гоминдан (тайванската националистическа партия). Всички бизнесмени в Тайван направиха същия избор. Мнозина от тях направо призоваха да се гласува за Ма, както например Сю Дъглас, собственик на могъщата групировка Far Eastern, или Гоу Тери, основател на Foxconn, вносител на Apple, който се е установил в Китай. Някои от тях купиха цели страници във вестниците. Не може да се каже, че Цай Инвен, съперничката на Ма, се е ползвала с подобна подкрепа. Би било преувеличено да говорим за еднакво отношение към кандидатите в медиите, повечето от които са в ръцете на големите индустриални и финансови групировки или на властта.

„Дядо ми носи японско име, а аз – китайско“

Ма спечели 51, 6% от гласовете и повече от половината места в парламента. Въпреки че изгуби повече от 6 пункта в сравнение с изборите през 2008 година, преднината му си остава значителна. За него гласуваха също част от нископлатените наемни работници и земеделците. Всъщност световните проблеми (отношенията с континентален Китай и останалата част от света) и местните проблеми (заплати, работни места и условия на труд) се преплетоха в полза на досегашния президент. Аргументът на ДПП, че господин Ма е *продал Тайван на Китай*, не е повлиял. Както и страхът, че Тайван ще бъде погълнат от континента. Същевременно Пекин бе основен сюжет на кампанията.

За да разберем взаимоотношенията между двата бряга на Тайванския пролив, трябва да се върнем назад в историята, чиито превратности са запечатани в колективната памет. *Дядо ми носи японско име, а аз – китайско*, разказва У Кимао, чиновник от Гаосюн, втория по големина град в Тайван, чието градоустройство все още носи следите от японската окупация. Нито дядото, нито внукът са избирали сами имената си. В много тайвански семейства се среща същата идентичностна особеност.

Налагайки властта си през 1895 г., след конфликт с Китай, Япония несъмнено е модернизирала острова, който по това време е изоставен от континента, но също така е въвела железен ред. Жителите на Формоза, или формозанците, както са се наричали тогава, *са били третирани от колониалната администрация като втора ръка граждани*, разказва Пънг Минг-мин (3), известен тайвански интелектуалец и борец за демокрация. Така през 1945 година, при пристигането на китайците, *транспортирани с американски кораби и самолети, за да влязат във владение на острова* вместо японците, които губят войната, *формозанците ги посрещат с ентусиазъм, смятайки, че ще започне нова, прекрасна ера*.

Но се разочароват твърде бързо. След народния бунт на 28 февруари 1947 година „белият терор“ се стоварва над Гаосюн, Тайпе и цялата територия. Войниците на Националистическата партия, тогава на власт и в Китай, избиват хиляди хора. Пънг пише: *Моят баща стигна дотам да заяви, че се срамува от китайската си кръв и че иска децата му да встъпят в брак с чужденки, за да могат потомците му да не се чувстват китайци*. Националистът Чан Кайшъ, намерил убежище в Тайван през 1949 година, след идването на власт на комунистите и на Мао Дзедун в Пекин, и неговите последователи налагат военно положение до 1986 година. Противниците им са затваряни или изпращани в изгнание. След военизираната японизация идва тоталитарната китаизация – корените на културата на острова са игнорирани, местните езици са забранени, наложен е (класическият) мандарин, а историята е пренаписана. Ясно е, че дори и днес населението, обитаващо Тайван от векове, все още изпитва неприязън към всичко това. Още повече че борбата за демократизация винаги се е свързвала с борбата срещу китайските националисти от Националистическата партия.

Още с установяването си националистите живеят с надеждата да завоюват континента. Те са окуражавани от американците, които през 1950 година настаняват своя Седми флот в пролива и изграждат военни бази на сушата, финансирайки щедро диктаторската власт. Националистическата партия вярва, че е в правото си, тъй като в продължение на 24 години Тайван представлява „истинския Китай“ в ООН, следователно и в очите на света.

Когато през октомври 1971 година Пекин заема мястото си в Съвета за сигурност на ООН, съдбата на острова става неясна. В крайна сметка повечето страни на планетата признават, *че съществува само един Китай* (4). Тайван изчезва от международния радар, освен когато размахва червеното знаме на независимостта. И тогава китайският дракон показва ноктите си. През 1996 година, в навечерието на първите общи избори за президент на Тайван, Пекин изстрелва балистична ракета (с инертна глава). Между 2000 и 2008 година, когато островът е управляван от привъженика на независим Тайван Чен Шуйбиан (5), ракетните батареи, насочени срещу тайванските брегове, са подсилени...

Това време изглежда е отминало. От двете страни на пролива се е появило ново поколение управници. Комунистите, които мечтаеха да присъединят силом това непокорно късче земя, както и националистите, които мечтаеха да сразят пекинските окупатори, знаят, че намеренията им никога няма да се осъществят. Нещо повече, вчерашните националисти-антикомунисти са се превърнали в най-близки съюзници на Китайската комунистическа партия, която неспирно ги подкрепя. Странен исторически обрат.

Несъмнено Пекин не отстъпва от принципите за единство и териториална цялост на Република Китай – впрочем нито населението, нито армията биха го допуснали. Един дипломат, с когото

Няколко дати

1895-1945 Японска окупация на острова.

1945 Тайван се връща към Република Китай.

1949 След поражението от комунистите на Мао Дзедун националистическият лидер на Гоминдана Чан Кайшъ избягва в Тайван. В периода 1949-1950 г. там се заселват 1,5 млн. „жители на континента“.

1971 Китайската народна република (Пекин) става член на ООН и заема мястото на Република Китай (Тайван).

1987 Вдигане на военното положение в Тайван.

1996 Президентът на Републиката е избран с всеобщо гласуване.

2000-2008 Чен Шуйбиан, член на Демократическата прогресивна партия, е избран за президент.

2008 Ма Инцзю (от Националистическата партия) заема президентския пост.

(1) Вж. Hsiao Hsin-Huang Michael, *East Asian middle class in comparative perspective* (Средната класа в Източна Азия в сравнителна перспектива), Institute of Ethnology, Academia Sinica, Тайпе, Тайван (Република Китай).

(2) Южна Корея, Хонконг, Сингапур и Тайван са наречени „четирите дракона“ заради тяхната бързо растяща икономическа мощ през онези години.

(3) Peng Ming- min, *Le Goût de la liberté* (Вкусът към свободата), Editions René Viénet, Беле, 2011. Този цитат, както и следващите два, са заимствани именно от това издание.

(4) Независимостта на Тайван (Република Китай) е призната само от двадесет и три държави.

(5) François Godement, „Défi taïwanais pour les dirigeants de Pékin“ (Тайванското предизвикателство за управляващите кръгове в Пекин), *Le Monde diplomdtique*, април 2000.

и търговска треска

се срещнахме в китайската столица, ни довери: *Ние не се стремим към непосредствено обединение, нито пък можем да приемем една непосредствена независимост* (6). От своя страна управляващите в Тайпе припомнят основната цел – *да се преговаря за сключването на мир* (между държави ли?). За момента статуквото допада на всички. Пекин говори, както винаги, за *един Китай, две системи*, а Тайпе – за *един Китай, различни интерпретации* (в зависимост от това от коя страна на пролива се намираш). Всеки запазва достойнството си и всички се обичат.

Трябва да си дадем сметка и за третата пешка в тази голяма стратегическа игра – САЩ, които не искат да отстъпят и сантиметър пред Китай. По време на избирателната кампания коментаторите през цялото време следяха за възможен натиск от страна на Китай. Напразно. За сметка на това те слабо подчертаха явната подкрепа от страна на Вашингтон за досегашния президент. През септември 2011 година администрацията на Обама обяви решението си за модернизация на изтребителите F-16 (американско производство), очаквана от години. През декември премахна визите за пребиваването на американска територия. Това успокои ръководителите на Националистическата партия и напомни на всички, че САЩ си остават най-верният съюзник. Всъщност твърде е вероятно Ма да заложи и на двете карти – американската и китайската.

През 2010 година Тайван подписва с Пекин рамково споразумение за икономическо сътрудничество (Economic Cooperation Framework Agrement). Един вид договор за свободен обмен, който предвижда премахването на митата за двете страни. Наистина в очите на Пекин Тайван няма статут на държава, но той събира мита, както всички останали нации. Той не е признат от ООН, но е член на Световна търговска организация като *отделна митническа територия на Тайван, Пенху, Кинмен и Мацзу*. Политика – не, търговия – да...

Теорията за трите „не“-та, все така в сила

Чанг Као, заместник-министър на Съвета за континенталните дела – организъм, занимаващ се с отношенията с Пекин, теоретизира принципа. Този мъж, силно уважаващ ритуалите (снимки и размяна на подаръци), ни приема в един от салоните на Съвета за континентални дела, той е представител на новото поколение. Получил е образованието си в САЩ, владее перфектно английски и заявява направо: *Нашият метод? Оставяме настрана политиката и в центъра поставяме икономиката. Принципът ни е добре известен – става дума за трите „не“-та: „не“ на обединението (бу тун), „не“ на независимостта (бу ду) и „не“ на прибягването до сила (бу у). Политическите проблеми са най-трудните за разрешаване. Ето защо избрахме дипломатическото примирие*.

Впрочем икономическите субекти в Тайван не са чакали даването на зелена улица от страна на властта, за да се насочат към континента още от самото начало на 80-те години на XX в. Преките им инвестиции в Китай са оценени на 100 милиарда американски долара, и дори на 200 милиарда, ако се считат преминалите транзит през Хонконг. Делокализациите се множат и днес повече от два от общо единадесет милиона работещи тайванци работят на континента.

В електронните компании и в различните служби в предприятията (счетоводство, информационно обслужване и т.н.) няма или почти няма кадър, който да не е прекарал известно време, от няколко дни до години, на китайска територия. Под прикритието на анонимността един служител от известна електронна компания ни се доверява: *Нямаме избор. Трябва да заминем, да оставим жените и децата си цели месеци*. Не само към това изпитва ненавист, осъжда също отношението към колегите си от континента: *Ние заминаваме с препоръката да не се доверяваме на китайските инженери и кадри. Отнасяме се презрително с тях, въпреки че мнозина измежду тях са компетентни. Те често живеят при трудни условия. Работниците и работничките се тъпчат в спалните помещения. Би трябвало да се срамуваме, че се отнасяме с тях по този начин*.

Най-известен е примерът с компанията „Фокскон“ със седалище в Шънджън. Методите на компанията са толкова сурови, че броят на самоубийствата нараства дотам, че предизвикват стачки (7). Въпреки че този факт, който стана достояние на цял свят, е позор за тайванците, те най-често гледат на жителите на континента със снизхождението на богатите спрямо бедните, тъй като брутният вътрешен продукт на глава от населението е два пъти по-висок в Тайван (19 555 долара срещу 7628 в Китай).

Трудна или не, икономическата интеграция е в ход. Китай вече поглъща 40% от тайванския експорт. *Седем от петнадесетте първи „китайски“ експортни предприятия са филиали на тайвански фирми*, уточняват икономистите Стефан Чинивски и Пиер Муси (8). На острова влечението към другия бряг на пролива причинява масивната деиндустриализация, особено на юг.

Гаосюн отразява това. Тук се виждат пустеещи площи, въпреки трескавото строителство, което кипи в този пристанищен град, и настойчивите усилия на Чън Чу, активистка на Демократическата прогресивна партия, която добре познава затворите на Националистическата партия и ръководи Гаосюн от 1996 г. Тя обяснява процеса по следния начин: *Ние имахме тежка промишленост (химическа индустрия, черна металургия и др.) и лека промишленост (механика, текстил, играчки и т.н.), чиято рентабилност се основаваше на ниските заплати. Когато работниците настойчиво започнаха да искат увеличение на заплатите, по-добри работни условия, заплащане за извънреден труд, или накратко – когато поискаха повече социална справедливост, предприятията започнаха да се изместват към континентален Китай и към Югоизточна Азия, особено към Виетнам*. Тя не заклеймява толкова Китай, колкото *финансистите, предпочели делокализацията. Безполезно е да се оплакваме. И без това не ги искаме тези силно замърсяващи околната среда предприятия*. Градът се стреми да разнообрази своите дейности. Но въпреки модернизацията си Гаосюн, който беше първото пристанище за контейнери в света до началото на XXI век, днес е на девето място.

В Тайпе господин Чанг не отрича тази реалност. Според него обаче играта е с нулев резултат, а икономическите взаимоотношения се уравновесяват. По този начин, твърди той, давайки за пример електрониката, *нашето производство се удвои, тъй като ние изработваме основните части, които после са сглобявани оттатък пролива*. Той изброява примерите за успех – според него – в сферата на земеделието, морските продукти и туризма. Неговите цифри са правдоподобни..., но безработните стават все повече.

Тайван в цифри

Източник: Taiwan Statistical Data Book, 2011.

Официалното име на Тайван е Република Китай.
Столица - Тайпе.

Площ: 36 000 кв. километра.

Население: 23,04 милиона жители.

Валута: Нов тайвански долар, неконвертируем.

Брутен вътрешен продукт: 430 милиарда американски долара (330,3 милиарда евро).

Брутен вътрешен продукт на глава от населението: 19 155 американски долара (7628 долара в континентален Китай).

Икономически растеж: +10,9% през 2010; -1,9% през 2009.

Процент безработица по официални данни: 5,4%.

Опозицията подчертава, че основната последица от това бягство към Китай е преди всичко утвърждаването на икономическия модел, основан на ниските заплати. Става дума за система, изцяло ориентирана към износа, главно в сферата на информационните технологии, основаваща се върху данъчни облекчения, с цел да се привлекат капитали (корпоративният данък е спаднал на 17% през 2010 година), и силно зависима от тези, които дават насоките в системата (американци, японци...).

Танги Льо Пезан, френски изследовател, на работа в Тайван, провежда обширно изследване, което установява, че дипломираните младежи са първите жертви. След четиригодишно обучение в университета, те си намират доста лесно работа, в срок от една седмица до един месец. Но заплатите им достигат средно 22 000 – 25 000 нови тайвански долара, или между 576 и 624 евро на месец. Официалната минимална заплата е... 455 евро. Каква перспектива имат? Да работят оттатък пролива, където ще бъдат кадри и ще печелят (малко) повече. Това оформя едно друго виждане за Китай.

В работата – пирамидална организация по японски образец

В тясното седалище на Тайванската синдикална конфедерация на улица „Рузвелт“ в Тайпе Ши Чаоциен и Циен Цуанчи, съответно президент и генерален секретар, потвърждават широкия обсег на феномена с ниските заплати, най-вече що се отнася до новодипломираните младежи: *Върнахме се десет години назад*. Двамата не носят вратовръзки и костюми и не си служат с гръмки фрази, описвайки трудностите, срещнати в една страна, в която синдикалната свобода е току-що призната и 78% от трудещите се работят в дребни и средни предприятия. *По закон работната седмица е 40 часа. В действителност тя е между 45 и 48 часа. Както в континентален Китай. Допълнителните часове не се заплащат*. А почивните дни? Седем дни отпуск през първата година, десет – през следващите три, четиринадесет – през следващите пет години. Но всичко това не може да се провери.

Ще получим потвърждение на гореказаното няколко дни по-късно, когато на гости при приятели срещнахме Пингфан, млада индустриална дизайнерка, около тридесетгодишна, наета в едно микропредприятие с още двама души, която отвърна направо: *Осем часа*. Може би защото ѝ се плаща за осем часа. След като описа всекидневните си дейности, тя уточни, че работи *най-малко десет-единадесет часа* дневно, правилото е, че *възложената задача трябва да бъде свършена*. Шефът може да я помоли да дойде на работа в събота или неделя и да работи до по-късно вечерта. Тя трябва да се съобразява с ритуалите на предприятието, да се подчинява на йерархията и да не привлича вниманието върху себе си. Налице е пирамидална организация по японски образец, която откриваме също във водещите големи предприятия, ако вярваме на свидетелството на служителя, цитиран по-горе. Що се отнася до информатиците, при тях принудата се налага по-скоро от натиска на колегите, отколкото на самия шеф.

Макар че ръководителите на синдикалната конфедерация показват снимки от демонстрации за увеличаване на заплатите или срещу съкращаването на работни места, нейните действия остават маргинални. В продължение на няколко дни „възмутените“ манифестираха пред Тайпе 101, втората по височина кула в света в бизнесквартала, но без значителни последици. Според Льо Пезан, който много добре познава положението на младите, *тежестта на диктатурата е все още осезаема в гражданското общество, където критиката осъществявана от левицата, някога сурово подтискана в името на борбата срещу комунизма, остава по същество ограничена в академичните кръгове и малка група активисти. Образователната система и конфуцианските ценности, които тя използва, не стимулират оспорването на установения ред*.

Правителството разчита на този конформизъм. Освен ако обществените вълнения, които се наблюдават сега в Китай, не се прехвърлят на острова. Това ще означава още един обрат в отношенията между двамата враждуващи братя, но този път радостен.

---

(6) Вж. Martine Bulard, Jack Dion, *Chine-Inde. La course du dragon et de l'éléphant* (Китай-Индия. Надбягването на дракона и слона), Fayard, Париж, 2010.

(7) Вж. Изабел Тиро, „Книгата за жалби на китайския народ“, *Монд дипломатик* в *Дума*, 16 септември 2010.

(8) „Bulletin économique Chine“ (Икономически бюлетин Китай), №42, декември 2011, на икономическата служба на френското посолство в Пекин.

Le Monde diplomatique
Превод Калоян Праматаров

ОРЪЖИЯ И КАСОВИ АПАРАТИ

В Бирма историята ускорява хода си

Откакто бирманската власт си дава вид, че осигурява гражданско управление, всичко се развива на бързи обороти: опозиционната партия на Аунг Сан Су Чжи е узаконена, освободени са политически затворници, американски ръководител пристигна на посещение за първи път за последния половин век и т.н.

СПЕЦИАЛЕН ПРАТЕНИК
ЕЛИЗАБЕТ РЪШ*

По поречието на р. Янгон, където някога бродеха тигри и слонове, две 12-годишни момчета обикалят купчини тухли и останки в търсене на метали, които да продадат. *Пари*, провиква се радостно едното от тях, размахвайки ръждясала метална тръба. Приятелят му с малко чукче започва да сваля ръждата от парчето метал. Само за няколко часа предишната вечер е разрушена стената, издигната през колониалния период между града и реката. По изгрев слънце най-бедните са се стекли, за да преровят строителните отпадъци.

Няколко месеца по-рано бирманските пристанищни власти в Рангун обявиха първата по рода си широкомащабна операция за удълбочаване на коритото на реката, както и програма за разширяване на крайбрежния път (Странд). Строеж със стратегическо значение, тъй като свързва горите в северната част на страната с реката, което го превръща в главния път за пренасяне на дървесината, един от най-ценните ресурси на страната за износ.

Крайбрежният път, построен от британците преди почти век и половина, представлява основата на правоъгълните очертания на града, като символ на реда, очертан по протежението на далечната река. Това беше последният наземен етап от изпълнения с препятствия път на екзотичната дървесина, заграбвана от колониалната сила. Впоследствие обаче пътят се оказва прекалено тесен и разбит, за да отговори на настъпващия търговски подем. Това налага строителството за няколко милиона долара, включващи прокопаването на пътни артерии с до десет ленти през най-гъсто населените райони на Рангун.

Според поддръжниците на проекта, основната цел на операцията за удълбочаване на коритото на реката е да се направи възможно преминаването на кораби до 35 хиляди тона товароподемност (срещу кораби с 15 хиляди тона капацитет), с което речният трафик ще се утрои. Така пристанището на Рангун, на границата между Северна Бирма и района на Айеярвади, ще възстанови някогашния си разцвет.

През 20-те и 30-те години на XX век Рангун е второто по големина имигрантско пристанище в света след Ню Йорк. Тук пристигат хиляди търсещи бързо забогатяване работници и търговци от Индия, Бангладеш, Армения и Европа. За кратко време в града са построени много училища, супермаркети и луксозни сгради от вносно стъкло и керамика, оборудвани с асансьори с врати от ковано желязо. Тази златна епоха обаче не продължава дълго. За разлика от Ню Йорк, Рангун залязва. Периодите на временен разцвет се редуват със сривове, общо явление за много метрополии през XX в.

След заминаването на британците икономиката агонизира. Установена е военна диктатура, която с желязна ръка запазва териториалното единство на страната, наскоро прекръстена на Република Съюз Мианмар. Изглежда ходът на историята замръзва. През 2010 г. едва триста хиляди туристи са пристигнали на международното летище в Рангун, а миграционните потоци към страната на практика спират. Днес Бирма е най-бедната държава в Югоизточна Азия. И ако трябва да се направи някакъв извод от преустройството на Крайбрежния път, то е че бирманската държава е решила да се завърне на световната сцена.

Мащабна реклама на чуждестранни марки

Преди шест години Комитетът за развитие на Рангун (КРР) продължаваше да счита този път за национално наследство, което трябва да се опазва. Съгласно проекта на комитета основната част от пристанищните дейности трябваше да се прехвърлят към град Тхилауа, разположен на двадесет и пет километра от столицата, за да се превърне крайбрежната ивица в пешеходна зона и да се възвърне блясъкът на сградите от колониалния период, построени по протежение на северната страна на пътя.

Как обаче да се възстанови този исторически обект и едновременно с това да се превърне в търговски път? Ръководителят на строителните дейности от страна на КРР отговаря уклончиво на този въпрос: *В бъдеще Странд ще има, така да се каже, единствено транспортна функция. По този начин се надяваме да улесним разрастването на средните предприятия и на тежката индустрия*.

От двете страни на пътя вече се издигат внушителни редици от рекламни билбордове на „Max Cola“, „Samsung“, кафе „Gold Roast“, както и шампоан с билки и мляко на прах от Нова Зеландия, насочени към средната класа. В града броят на достатъчно заможните домакинства, които могат да си позволят да обличат децата си с тениски, прославящи американски рокгрупи, очевидно се увеличава. Но вносните пластмасови играчки и чуждестранните телевизионни програми, които заливат магазините, не са достатъчни, за да си представим за какво бъдеще се готви Бирма.

Разширението на крайбрежния път се финансира от „Asia World“, конгломерат, ръководен от Стефан Лау, вероятно вторият най-богат човек в страната. Именно през него преминават по-голямата част от китайските капитали, вливани в местната икономика. „Asia World“ контролира не само най-големите строителни проекти – китайско-бирмански нефтопровод и газопровод, язовир на Мицон, дълбоководното пристанище на Кяукпиу, но и 40% от превоза на контейнери през Рангун. Разширението ще стимулира морската търговия, благодарение на което компанията значително ще увеличи вече и без това впечатляващите си печалби. Някои предсказват дори увеличение на транспортните дейности с до 500%.

Въпреки усилията на бирманската държава да отрече връзките си с „Asia World“, жителите на Рангун не са глупави. Те не проявяват никакъв интерес към модернизацията на пътя, още повече че трябва да се съобразяват с безвъзвратно остарели инфраструктури: *Хората се отнасят към подобни проекти с насмешка, тъй като те служат единствено за привличането на чужди капитали, от които до нас не достига нищо*, подхвърля Ю Зау Уин, собственик на книжарница, онагледявайки общото мнение.

Докато властите съсредоточават цялото си внимание върху пътя, авариите на електрическата мрежа и повредите на стогодишната канализация продължават да правят невъзможен живота на обикновените хора. Ежедневно могат да се видят младежи по къси панталони, които с голи ръце отпушват канавките на тесните улички. Пешеходците се провират между чернеещите се кални купчини, докато колегите на младите боклукчии, и те общински служители, извозват боклука с ръчни колички. А малко по на юг кола-цистерна пръска блестящия асфалт, положен на новия път, за да се подобри качеството му.

За никого не е тайна, че природните ресурси на страната се търгуват единствено на едро. Рудните и земеделските богатства – рубини, злато, мед, тиково дърво, опиум и др., от векове привличат ламтящите за печалба чуждестранните пазари, но сега износът им се увеличава. През последните двадесет години военната хунта постепенно въведе политика на отваряне към свободната търговия, вследствие на което търговията нарасна десетократно. Докато в страната се вливаха капитали от Китай, Южна Корея, Индия и много държави членки на Асоциацията на страните от Югоизточна Азия (АСЕАН), природните ресурси се изчерпваха.

Днес ключовата дума е „инвестиции“ и подчинението на изискванията им доведе до цяла поредица от социални промени, като не всички са отрицателни.

Например, през ноември 2010 г. в Бирма бяха проведени първите парламентарни избори за последните почти двадесет години. Въпреки че те не бяха особено демократични (на историческата противничка и носителка на Нобелова награда за мир Аунг Сан Су Чжи не ѝ беше позволено да участва) и бяха белязани от множество нередности, новият парламент най-накрая беше сформиран. За всеобща изненада членовете му изглежда взеха на сериозно правомощията си. И не само заседаваха като истински депутати, но и позволиха на журналистите да присъстват на сесията им през август 2011 г.

През септември правителството стартира програма, наречена „Пари в наличност срещу стара кола“. Благодарение на този механизъм всеки собственик на стара кола на повече от четиридесет години може да я замени за отстъпка от 50% от непосилните вносни мита, които правят купуването на нова кола невъзможно. Един на пръв поглед дребен жест, който обаче се оказва от значение в държава, чийто автомобилен парк прилича на антиквариат. Придобиването на кола, произведена след 1971 г., вече не е привилегия за шепа приближени до режима.

Неотдавна бяха освободени шест хиляди затворници, някои от които политически дисиденти. В края на септември президентът Тхейн Сейн дори се съгласи да спре временно строежа на язовира при Мицон, който предизвикваше силни протести от страна на жителите по протежението на р. Иравади. Язовирът *противоречи на волята на народа*, призна държавният глава.

Според някои тази промяна в тона се обяснява с желанието на новия президент да разгърне правомощията си. Според други тя произтича от двойната

*Писателка, член на фотографската агенция „Makomo“.

игра на старите генерали, превърнали се в мениджъри, загрижени преди всичко да спечелят благоволението и доларите на Запада. Интелектуалците не скриват облекчението си от това, че оловният похлупак над главите им беше надигнат малко, въпреки че все още не са сигурни какво предстои.

Кой ще спечели от обновяването на пътя и от икономическата либерализация?

След десетилетия военна диктатура няколко спорадични жеста няма да са достатъчни, за да бъдат убедени обикновените хора. Надеждата за по-добро бъдеще за техните близки и за самите тях толкова дълго и силно беше подтискана, че малко бирманци са готови да повярват без уверението, че ще бъде осъществена дълбока и дълготрайна промяна.

Това ни води до задавания днес въпрос, а именно кой ще прибере печалбите, след като довчерашните икономически санкции бъдат превърнати в доходоносни инвестиции? Може би приятелите на режима, които си присвоиха 80% от държавните предприятия – от фабриките за сладолед до бензиностанциите и сервизите – в светкавично бързо организирания търг в навечерието на изборите през 2010 г.? Или милиардерът Лау и неговата група „Asia World“? Или пък милиардерът Тай За и групата му „Htoo“ (мини, морски транспорт, недвижими имоти, хотелиерство)? А защо не „Шеврон“ (една от малкото американски петролни компании, опериращи в Бирма въпреки санкциите)? Или пък южнокорейските и китайските предприемачи, които променят облика на Рангун, като строят луксозни апартаменти за рекордно кратки срокове? И освен очевидните кандидати дали и европейците ще успеят отново да припечелят някой и друг долар в този отдалечен край на планетата?

Според *Ню Йорк Таймс* през лятото на 2011 г. са били проведени разговори между бирманския министър на търговията и американската група „Caterpillar“, известна с прозорливостта си и с влиянието си над другите международни инвеститори. Няколко месеца по-късно, през есента, представители на Международния валутен фонд бяха на двуседмично посещение в страната, за да изяснят въпроса с обменния курс (официално фиксиран на 6.5 кията за долар, докато на черната борса зелената валута се разменя за 800 кията) и процедурите за прехвърляне на средства.

Завръщането на Бирма на световната търговска сцена със сигурност ще доведе до заличаване на сегашния образ на страната. Съвсем скоро тя няма да изглежда вече нито толкова далечна, нито толкова жестока. Възможно е дори рогът на изобилието на инвестициите да донесе на бирманското население не само коректно заплащане и вносни газирани напитки, но и нови възможности за препитание, след като запасите от тиково дърво бъдат изчерпани и последните рубини превърнати в долари.

В Рангун строителството на пътя беше забавено с началото на дъждовния сезон. Вечер наполовина готовите платна се превръщат във футболно игрище за любители и в място за разходка на влюбени двойки, дошли да подишат свеж въздух. Капризното електричество непрекъснато спира. Под открито небе пред захранвани от генератори телевизори се събират приятели на групички, пият чай, седнали около малки пластмасови маси, похапват пържени тиквички и коментират последния епизод на корейския сериал. Цял един град се е стекъл на недовършения път, на ръба на нещо, което не се знае какво е. Когато обаче строежът приключи, импровизираните разходки няма да са възможни. Пляскането на джапанките по асфалта ще бъде заменено от бръмченето на камионите.

Богатствата, натрупани благодарение на заграбването на тиковото дърво, бяха движещата сила на колонизацията, обяснява Мое Уар Тхан, бирмански интелектуалец. *Днес се случва същото, просто забогатяващите са други. Още повече че заради климатичните промени този трафик придобива все по-стратегическо значение*.

Скоро по пътя ще потекат товари с мед, дървесина и калай към далечни страни. Какво обаче ще се промени, освен крайната цел на износа и ритъма, с който ще продължи опустошаването на природата?

Елизабет Ръш
Le Monde diplomatique
Превод Марта Иванова

Политиката се завръща

(От стр. 2)

Политикът се превръща в стока за продан. Законът за търсенето и предлагането започва да ръководи политиката. Рекламните агенции решават кои са най-подходящите слова и облекла, разработват образи и лозунги за възможните потребители. Не се пестят фотошопни ретуши. В Мадрид образът на Есперанса Агире се манипулира така изкусно, че изглежда тридесет години по-млада. Лъжата се налага над здравия разум. Политическият маркетинг става основен референт. В подобен предизборен пазар трябва непременно да се разчита на материални средства. Искат се пари, много пари, за да се заздрави „пазарната демокрация“. Заемодателите, главно банки, си купуват властта, а политическите партии се ипотекират. Дълговете са безотказно средство за прекършване на волята. С пари могат да се купуват управници или да се управлява зад кулисите.

Повечето избраници, упражняващи отговорни държавни длъжности, с малки изключения, са сериозно дискредитирани. На ръководните кадри и лидери на партии се гледа, основателно или не, като на негодници, чиято единичка цел е да грабят държавната хазна, за да пълнят банковите си сметки. В последните десетилетия да се занимаваш с политика се свързва с материално обогатяване, сдобиване с власт и безнаказаност. Не може да се говори за политици, без да стане дума за скандали или медийни изпълнения, а пък корупцията и лъжите им не липсват в никой коментар.

Последното статистическо проучване на общественото мнение на Центъра за социологически изследвания (ЦСИ), от месец юли 2011 година, е обезсърчаващо. На въпрос номер 7 от проучването – *„Според вас кой сериозен проблем стои на първо място в Испания днес? А на второ и трето?“*, начело с 81,3% стои безработицата. На второ място, с 49,6% – произтичащите от нея икономически проблеми. На трето, с 24%, се нареждат политическата класа и политическите партии, далеч преди имиграцията, която получава скромни 10% от отговорите (4).

Как можахме да стигнем до това положение? Гореизложеното отчасти отговаря на въпроса. Мъчително отчайващо е 24% от населението да смята политическата класа – и самата политика – за проблем, а не за част от възможно решение. Днес са нужни огромни усилия, за да се убедят гражданите в предимствата от съществуването на политически организации, партии и социални движения, които да представляват общите интереси и общото благо в едно демократично общество. Първо бе въздържанието от гласуване, а сега пълното отрицане, което се чете по лозунги като *„Те не ни представляват“* или *„Не сме стока в ръцете на политици и банкери“*. По тази причина се налага завръщането на политиката с главна буква.

Отхвърлянето на политиката обикновено се изразява с повече жар спрямо мажоритарните партии, които привличат най-много гласове. Тяхната по-голяма институционна тежест ги прави основна мишена на критиката, въпреки че последната не щади и почти всички останали. Най-опасната критика обаче произхожда от онези, които възползвайки се от обезверението от политиката, лансират тоталитарни алтернативи. Европа и Испания се движат по този тънък лед. Възникването на ксенофобни и расистки партии и шовинистките им идеи печелят привърженици и рушат демократичното развитие. При последните автономни избори станахме свидетели как в Каталуня дясната Народната партия спечели общини, като обвини инмигрантите за всички злини (безработица, здравеопазване, претоварване на службите за спешна помощ, ниско качество на общественото образование, увеличаване на несигурността, мачистко насилие и кражби). С тези безспорно взривоопасни речи тя привлече гласове от редиците на най-тежко засегнатите от кризата обществени групи. Внушаваше им се, че врагът е чужденецът, „другият“. Не ще и дума, че избиването на млади привърженици на социалдемокрацията в Норвегия се вписва в логиката на подобни възгледи.

Перспективите не са обнадеждаващи. Не е ласкава и оценката на политическите лидери. Както политиката престава да се възприема като част от демократичното действие, така и политиците получават слаба бележка за работата си. Всички ръководители на политически партии, мажоритарни или не, регионални или националистически, са скъсани. Като изключим Жузеп Антони Дуран и Льейда от „Конверженсиа и Унио“, който единствен получава оценка 4,02%, всички други се движат между 2,7% и 3,9%. Както винаги, в градчета с по-малко от десет хиляди жители резултатът навярно би бил различен.

Социалното недоволство обхваща цялото общество, но в този случай то се слива с народното вълнение, поело към възможността да се разбие обсадата, наложена от пазарите. Много от гласуващите за Испанската социалистическа партия не приемаха подхода на правителството на Сапатеро към кризата. Така наречениият *завой надясно* отне правдоподобност на социалистите. Пряко последствие бе сериозното поражение, което претърпяха на автономните и общинските избори на 22 май 2011 г.

Във времето на възмущението и алтернативите нима можеше да се очаква друг резултат?

(4) Вж. Център за социологически изследвания. ЦСИ. *Отчет.* Проучване № 2.909, юли 2011 г., с. 28.

Маркос Роитман
Le Monde diplomatique – *испанско издание*
Превод Христина Костова

LE MONDE diplomatique
българско издание

Задлъжнелият човек или откраднатото време

Поредицата от финансови кризи доведе до появата на една субективна фигура, заемаща напоследък цялото публично пространство: фигурата на човека с дългове. Феноменът задлъжнялост не се свежда само до икономическите си прояви. Той е крайъгълен камък на обществените отношения при неолиберална режим, задействал едно тройно отнемане или лишаване: лишаване от една бездруго слаба политическа власт, предоставена от представителната демокрация; лишаване от нарастващата част от богатството, което предишни борби бяха изтръгнали от първоначално натрупания капитал; и най-вече лишаване от бъдеще, т.е. от време за избор на възможности.

Маурицио Лазарато*

ВРЪЗКАТА заемодател–длъжник усилва в много отношения присъщите на капитализма механизми на експлоатация и господство, тъй като дългът не прави никаква разлика между работещи и безработни, потребители и производители, активни и неактивни, пенсионери и получаващи социални помощи. Дългът налага на всички едно и също властово отношение – дори хората с най-ниски доходи, които не им позволяват достъп до личен кредит, участват в изплащането на публичния дълг. Цялото общество е задлъжняло, което не само не възпрепятства, но дори увеличава неравенствата, които е крайно време да наречем „класови различия“.

Както недвусмислено показва сегашната криза, собствеността е един от главните политически залози на неолиберализма – връзката заемодател–длъжник изразява съотношение на сили между собственици и несобственици на капитал. Огромни суми се превеждат от длъжниците (а те са голямото мнозинство от населението) към кредиторите (банки, пенсионни фондове, предприятия, богати домакинства) чрез механизма на натрупване на лихви. Сумата на дълга на развиващите се страни е скочила от 70 милиарда долара през 1970 г. на 3545 милиарда през 2009 г., въпреки че междувременно същите тези страни са изплатили 110 пъти първоначалния си дълг (1).

Впрочем има един специфичен морал, извлечен от дълговите отношения, който се различава от този на труда и същевременно го допълва. Двойката усилие–възнаграждение от идеологията на труда е заменена от морала на обещанието (да бъде изплатен дългът) и прегрешението (че е бил договорен). Както подчертава немският философ Фридрих Ницше, казано на неговия език, понятието Schuld (вина), което е основополагащо за морала, препраща към съвсем материалното понятие Schulden (дългове) (2). Кампанията на немската преса срещу „гръцките паразити“ свидетелства за насилническата логика, с която е пропита икономиката на дълга. Като че ли медиите, политическите мъже, икономистите имат едно-единствено послание към Атина: „Вие сте съгрешили“, „Вие сте виновни“. С две думи, гърците се припичат на слънце, докато немските протестанти усилно се трудят под мрачно небе за доброто на Европа и на човечеството. Подобен начин на представяне на действителността не се различава от този, който превръща безработните в храненици или Социалната държава в „държава майка“.

Привидно властта на дълга не е упражнявана нито репресивно, нито идеологически. И все пак, макар и „свободен“, длъжникът няма друг избор освен да впише своите действия и избори в рамките, определени от изплащането на дълга, който е договорил. Свободни сте само в границите, в които вашият начин на живот (потребление, работа, социални разходи, данъци и др.) ви позволява да посрещнете ангажиментите си. В САЩ например 80% от студентите, завършващи магистратура по право, натрупват среден дълг от 77 000 долара, ако са посещавали частен колеж, и 55 000 долара, ако става дума за държавен университет. Наскоро един студент свидетелстваше на сайта на движението „Окупирай Уолстрийт“ в САЩ: *Моят студентски заем достига 75 000 долара. Скоро няма да мога да плащам. Баща ми, който се съгласи да ми бъде гарант, ще бъде принуден да поеме моя дълг. Скоро и той няма да може да плаща. Разорих семейството си в опитите си да се издигна над равнището на своята класа* (3).

Този механизъм важи както за отделните индивиди, така и за цялото население. Няколко седмици преди да почине бившият ирландски министър на финансите Брайън Лениън заяви: *Още от назначаването ми през май 2008 имах чувството, че нашите трудности, свързани с банковия сектор и с публичните финанси, са такива, че заради тях на практика изгубихме суверенитета си.* Призовавайки на помощ Европейския съюз и Международния валутен фонд, добави той, *Ирландия официално се отказа от способността си да решава сама собствената си съдба.* (*The Irish Times*, 25 април 2011.) Хватката, с която кредиторът държи длъжника, напомня последната дефиниция на Фуко за властта: действие, поддържащо в положение на „свободен субект“ този, върху когото е упражнявано (4). Властта на дълга ви оставя свободен, но ви принуждава – много настоятелно! – да действате с единствената цел да го изплащате (въпреки че моделът, характерен за Европа и МВФ, по който се употребява дългът, води до поставяне в неизгодна позиция на длъжниците, тъй като се налага икономическа политика, благоприятстваща рецесията).

НО отношението кредитор–длъжник не засяга само днешното население. Докато стопяването на дълга не мине през по-голямо облагане на високите доходи и на корпорациите, т.е. през преобръщане на класовите отношения, довели до появата му (5), дългът се прехвърля и върху бъдещите поколения. Тласкайки управляваните към обещанието, че ще обслужват дълговете си, капитализмът слага ръка на бъдещето. Така той може да предвижда, пресмята, измерва и установява съответствието между настоящите и бъдещите нагласи, накратко, да хвърля мост между настоящето и бъдещето. По този начин капиталистическата система свежда това, което ще бъде, до това, което е, тоест, свежда бъдещето и неговите възможности до сегашните властови отношения. Странното усещане да живееш в общество на безвремие, без възможности и без предвидимо прекъсване в установения ход на нещата (и точно тази реалност разобличават „възмутените“) намира едно от главните си обяснения именно в задлъжняването.

Отношението между време и дълг, между заемане на пари и присвояване на времето от страна на заемащия, е познато от векове. През Средновековието разграничението между лихварство и изплащане на дълг не е било ясно установено. Лихварството е било разглеждано само като по-голям размер на лихвата по дълга. О, колко са били мъдри някогашните хора! Но в замяна на това те са виждали много добре в какво се изразява „кражбата“ на заемодателя и в какво се състои неговото нарушение – той продава време, т.е. нещо, което не му принадлежи и на което единствен собственик е Бог. Обобщавайки средновековната логика, историкът Жак Льогоф пита: *Какво всъщност продава* [лихварят], *ако не времето между момента, когато заема, и момента, когато заетото му е възстановено с печалба? Времето обаче принадлежи на Бог. Тъй като краде време, лихварят краде от наследството на Бога* (6). За Карл Маркс историческата важност на лихвения заем се дължи на факта, че той, обратно на богатството за потребление, представлява зараждащ процес, подобен на и предхождащ този на капитала, т.е. на парите, които раждат пари.

ЕДИН ръкопис от XIII век синтезира току-що казаното и типа време, което заемодателят си присвоява: *Лихварите съгрешават спрямо природата, като искат да накарат парите да се раждат от пари, така както конят се ражда от кон и мулето от муле. Освен това лихварите са крадци, защото продават времето, което не им принадлежи, а да продаваш чуждо благо без съгласието на неговия притежател, е кражба. И още нещо, тъй като те не продават нищо друго освен очакване на пари, т.е. време, те продават нощите и дните. Но денят е време на светлината, а нощта – време за покой. Следователно те продават светлина и покой и значи не е справедливо да получат вечната светлина и вечния покой* (7).

Финансовият сектор бди над това единственият възможен избор и решение да бъдат произтичащите от тавтологията на парите, които раждат пари, и от производството заради самото производство. Докато в индустриалните общества все още беше съхранено някакво „отворено“ време под формата на прогрес или революция, днес бъдещето и неговите възможности, смазани под тежестта на несметните суми, мобилизирани от финансовия сектор и предназначени да възпроизвеждат капиталистическите властови отношения, изглеждат блокирани, защото дългът неутрализира времето, времето като създаване на нови възможности, с други думи – първичната материя на всяка политическа, социална или естетическа промяна.

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Миряна Янакиева

* Социолог и философ. Текстът е част от последния му труд „La Fabrique de l'homme endetté. Essai sur la condition néolibérale“ (Фабрика за задлъжнели хора. Есе върху неолибералното състояние), Editions Amsterdam, Paris, 2011.

(1) Вж. Damien Mille, Eric Toussaint (съставител), La dette ou la vie (Дългът или животът), CADTM/ Editions Aden, Брюксел, 2011.

(2) Frederick Nietzsche, „Генеалогия на морала“, Gallimard, Париж, 1966.

(3) Цит. по Tim Mark, Unpaid student loans top $1 trillion, 19 октомври 2011, www.politico.com

(4) Michel Foucault, „Le Sujet et le pouvoir“ (Субект и власт), в Dits et écrits (Казано и писано), т. IV, Gallimard, Paris, 2001.

(5) Вж. Лоран Кордоние, „Може ли една държава да фалира“, *Монд дипломатик* в *Дума*, 18 март 2010.

(6) Jacques Le Goff, La Bourse ou la vie. Economie et religion au Moyen Age (Парите или животът. Икономика и религия в Средновековието), Hachette, Париж, 1986, с. 42.

(7) Цит. по Jacques Le Goff, цит. съч.

„Монд дипломатик“ ООД
Венко Кънев
Георги Ненков

„Монд дипломатик“ започва да излиза на български език през ноември 2004 г. под името „Свят и дипломация“. От ноември 2005 г. българското издание носи сегашното си име. От началото на 2010 г. „Монд дипломатик“ излиза всеки първи и трети четвъртък на месеца като приложение на в. „Дума“.

Във Франция вестникът се издава от *SA Le Monde diplomatique*, в което акционери са *SA Le Monde*, Асоциация *Gunter Holzmann* и Асоциацията на приятелите на *Le Monde diplomatique*.

Директор
Serge HALIMI
Главен редактор
Pierre RIMBERT

Основател:
Hubert BEUVE-MÉRY
Предишни директори : François HONTI (1954–1972), Claude JULIEN (1973–1990), Ignacio RAMONET (1990–2008)

„Дума 2008“ ЕООД
Николай Малинов
Павел Бебов

Вестник „МОНД дипломатик“

Директор
проф. д.ф.н. Венко КЪНЕВ

Отговорен редактор
Юрий БОРИСОВ

Редактори
Дора Чичкова
Павлина Колева

За контакт с българската редакция:
София –1784
бул. „Цариградско шосе“ 113 А
Вестник „Дума“
(*Монд дипломатик* – българско издание)

тел. +359 2 8773447
e-mail: lmdbg@press.bg
bg.mondediplo@gmail.com
www.bg.mondediplo.com

Очаквайте следващия брой на „Монд дипломатик“ на 1 март 2012 г.

Позиция

www.duma.bg

Грабете, но не убивайте!

Никой от управниците не си и помисли да поеме дял от вината за трагедията в с. Бисер

Йонко БОНОВ

Трагедията с трудовите хора от село Бисер за съжаление е една от поредните тежки каверни, които крещят, че тук отдавна няма истинска държавна власт. Оказа се, че тази държава положи усилия само да разруши и унищожи всичко полезно и градивно, направено от народа и за народа - в икономиката и стопанството от времето на социализма. Сложните и модерни за времето си напоителни системи, с които беше оплодявана земята ни, бяха превърнати в непотребни и безвъзвратно унищожени инсталации. Целта беше ясна - всичко да бъде разпарчетосано и разграбено от наглите интереси, да не остане и следа от социалистическото минало.

Това обаче не се оказа толкова лесно и просто. Хората се бяха трудили десетилетия наред и бяха доста построили и надстроили. Напоителните системи, които могат да се видят вече само на пожълтелите стари снимки, се рушат и разграбват в разрез с каквато и да била законност от началото на 90-те години на миналия век, та до ден-днешен. Министър Мирослав Найденов се мъчи да облече това грабителство в някаква щогоде приемлива нормативност за пред очи, но закърпвайки дрехата с бели конци.

Построените от трудовия народ хиляди язовири и микроязовири бяха част от онази сложна планова система, която днес е набутана във вълчия капан на актуалната "пазарна" (разбирай граблива) схема. Гибелта на десет души в язовирните води, залели с. Бисер, накара управляващите от ГЕРБ тепърва да се замислят и да започнат да броят: аджеба, колко язовира са изградени у нас. Оказа се, че в епохата на социализма за нуждите на народното стопанство са създадени около три хиляди язовирни съоръжения, от които държавата вече две десетилетия е вдигнала ръце, без да се интересува от тях. Вътрешният министър Цветан Цветанов заяви: "Всички микроязовири в голямата си част са собственост на местната власт. Тя е тази, която ги дава на концесия или ги преотстъпва за ползване. Трябва да ви кажа, че повечето изпускателни клапи не работят в микроязовирите. Умишлено са компрометирани, за да не се изпуска водата. Това се прави, за да не може да изтича рибата през тези клапи." Нелепо и цинично държавно безхаберие. Конкретен собственик на тези язовири трябва да бъде самата държава.

Вместо това нейните висши чиновници дори не знаят колко е броят им. Измивайки ръце, те са прехвърлили отговорността за тях на местната власт, която ги отдава под наем на лица (някои от които са със съдебни досиета) или на еднолични търговци, които нито имат възможност, нито познания, нито интерес за това как да се стопанисват, поддържат и контролират тези инженерни хидротехнически съоръжения с огромни водни площи. Впрочем техният интерес е ясен - язовирите са място, от което може да се печели. Никаква мисъл за това, че хидротехническите съоръжения изискват компетентно управление от специалисти. Има ли някакво изискване за ценза на този, който взема водоем за ползване? Няма. А после се вайкаме, че жертви на безхаберието са обикновените хора. Не случайно в коментар в един електронен сайт някой беше нарекъл трагичния язовир "мутрорибарник".

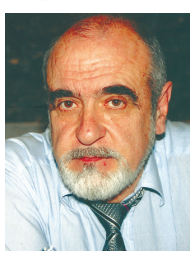
Тази порочна схема се оказва удобна форма за размиване на вината, превръща днес поне 900 от съществуващите микроязовири във водни бомби със закъснител. За това дори военното министерство не се е замислило. Това министерство е било запознато с факта, че язовирната стена е напукана и съществува потенциална опасност. За министър Аню Ангелов обаче по-интересно е да привлече повече милиони от държавния бюджет за купуване на оръжия втора употреба и за повишаване на и без това раздутите заплати на служителите си на фона на общия нисък стандарт, вместо да предприеме мерки за ремонтирането на някакъв си язовир в Харманлийско. Цинизмът на управляващите се изразява недвусмислено и в това, че никой от тях дори не си помисля да поеме дял от вината за случилото се. Премиерът Бойко Борисов в телевизионно интервю дори заяви недвусмислено, че виновни за смъртта на жителите от Бисер няма. Откритият цинизъм на този човек се демонстрира всеки ден из услужливите медии и на обществени места както у нас, така и в чужбина.

Трябва най-сетне да кажем на управляващите: разграбвайте, властта е ваша, но поне не убивайте!

Февруари, 2012 г., с. Бисер...

Гражданин за Българско Развитие на Европа

Лозан ТАКЕВ

Трябваше ми някаква справка за БКП, БСП, за градската партийна организация. И какво - направо при чичко Гугъл. Натискаш едни бутончета и информацията влиза в дома ти. Каква лесното! Не щеш ли обаче на същата страничка ми блесна Бойко Борисов - най-близо до БКП и БСП в азбучния ред... Що пък не! И взех, че изчетох всичко отново - с кратките биографични данни. Новият прочит ме окуражи и обезоръжи неговата постоянна битка с комунистите, с които той наляво и надясно се бори, бие, че и на гроба на дядо си ходи да се хвали, че ги побеждава непрекъснато...

И така по реда и за ваша информация на второ четене: "Бойко Борисов е български политик, министър-председател на България от 27 юли 2009 г., лидер на Политическа партия ГЕРБ - Граждани за европейско развитие на България"...

И по-натам: Роден в Банкя в семейството на Венета и Методи Борисови. Баща му е служител в МВР, член на БКП. Бойко завършва школата за запасни офицери в Плевен, комсомолски активист, комсомолски секретар. Завършва Школата в Симеоново, факултет "Държавна сигурност" и "Противопожарна охрана", командир е на батальон по време на Възродителния процес, майор от запаса... Охранител на Тодор Живков, Симеон Сакскобургготски, на шефа на МОК Самаранч... Сътрудничи с Румен Николов-Пашата, с Младен Михалев-Маджо, човек на СИК и подземния свят... И т.н. Петър Стоянов подписва указа и го произвежда в чин "полковник", преди 10 години вече е генерал-майор, а Георги Първанов подписва указа за производството му в генерал-лейтенант...

След балотажа с Татяна Дончева на частичните избори за кмет на София Борисов става кмет на столицата, като по същото време прави и своята партия ГЕРБ през 2006 г. През 2007 г. на редовните местни избори Борисов става кмет на София, а от 27 юли 2009 г. е министър-председател на България".

Е, как да не му се радва човек, че вече три години се бори с предишната тройна коалиция, крепейки своята позиция също на тройна подкрепа - от РЗС и "Атака". И от постоянно изменящите народни представители, които се наричат независими, за да дадат своя глас за правителството на ГЕРБ. Както е и в Софийския общински съвет...

Политическият Ал Капоне, според Юрген Рот, българският премиер ще изкара целия си мандат. И ще пълни страничките на чичко Гугъл с нови бисери и бойковизми. Уязвявайки непрекъснато своите бивши съпартийци, комунисти, агенти, охранители, колеги от подземния свят... У нас винаги крадецът е викал "Дръжте крадеца!" Само че днес май е време да поднови табелката на партията си, за да го наричаме гордо Гражданин за Българско Развитие на Европа...

Мисия Брюксел

В прицела на Вилдерс

Георги ГОТЕВ

От три години списвам тази колонка. През това време само два пъти събитието за седмицата у нас и в Брюксел съвпадна. И двата повода бяха лоши. Този път става дума за сайта на Партията на Свободата на Хеерд Вилдерс, призоваващ холандците да изпращат интернет доноси за неудобства, причинявани им от поляци, румънци и българи. След масовите изселвания на роми от Франция през лятото на 2010 г. не е имало друг подобен момент, когато на целия континент хората питат какво става с обединена Европа, след като разширяването ѝ предизвиква такава нетърпимост.

Нека не драматизираме. Екстремистки партии има навсякъде, включително в България. Но е неприятно, че за кратко време толкова много холандци се възползваха от него (14 000 само за първите два дни). Като анекдот звучи, че Северната Лига в Италия харесала идеята и щяла да си направи подобен. Дано само екстремистите да не се окажат повече, отколкото си мислим. Интересно е, че Вилдерс предпочете източноевропейците като прицел, вместо мюсюлманите, както досега. Можем да си го обясним като разработване на помалко използвана пазарна ниша за електорална подкрепа. Или като извлечена поука от негов гаф, при който нападна кралицата Беатрикс, че се яви забулена при официално посещение в Оман. Холандците застанаха на страната на кралицата си и подкрепата за Вилдерс спадна. А премиерът на Холандия Марк Руте игнорира темата за интернет сайта за доноси, защото Партията на Свободата подкрепя неговото правителство на малцинството. Точно заради тази подкрепа си патим и за Шенген. Известно е, че Еврокомисията пипа с кадифени ръкавици, когато става дума за страни като Франция и Холандия, докато на България и Румъния изобщо не цепи басма в докладите си. Но няма да е честно, ако не се замислим защо сме настроили богатите западни общества толкова негативно срещу себе си.

Стотици хиляди българи работим в страни от ЕС. Като цяло страните, в които си вадим хляба, печелят от нас. Получават нашите данъци, печелят добре възпитано и квалифицирано население, защото децата ни често придобиват двойно гражданство. Но сред нас има всякакви рожби на прехода. Има проститутки, сутеньори, скимъри на банкомати, крадци на медни жици, заради които влаковете понякога не тръгват или не пристигат. Сред румънците има много просяци, които представляват особена форма на организирана престъпност. Поляците пък са най-многобройни и създават впечатление за демографска заплаха.

В западните общества има добре изградени защитни реакции срещу стигматизирането на хомосексуалистите, или представителите на други раси и религии. Но няма абсолютно никаква преграда срещу стигматизирането на източноевропейците. А както стана дума, сред източноевропейците има достатъчно такива, които създават впечатление за заплаха - било че ще ти откраднат портмонето, или че ще ти вземат работното място, защото са съгласни да работят за по-скромно заплащане.

В случая с ромите антирасистките настроения играеха ролята на спирачка. В случая с "поляците, румънците и българите" няма никакви спирачки. Навсякъде има кой да защити ромите или хомосексуалистите и никъде няма кой да защити българите. Държавата ни е слаба и гласът ѝ не се чува. За българско лоби е абсурд да говорим. И това правителство, но и предишните, бяха глухи за добронамерените призиви за приемането на стратегия за подобряването имиджа на страната. Безсилни бяха и да преборят престъпността, която продължаваме да експортираме. В този смисъл българите сме най-уязвимата група на европейското общество, а Хеерт Вилдерс се оказва доста ловък стратег. Може да ни стигматизира, както си иска.

И вместо холандците да се срамуват, неудобство ще изпитваме ние, защото информацията от този сайт ще бъде публикувана, за да разпали още повече настроенията срещу източноевропейците.

Много западноевропейски общества са податливи на ксенофобията, а правителства като френското неофициално са за това България и Румъния да стоят извън Шенген. Те просто се крият зад гърба на холандците.

Правителството на Бойко Борисов има известна идея за съотношението на политическите сили в Холандия поради амбициите за членство в Шенген. Има представа и за безсилието на ЕС да помогне. Но няма никаква стратегия. За съжаление това Народно събрание е напълно ялово и едва ли ще роди такава. Вместо червен картон Вилдерс има карт бланш.

На фокус

Вече със 140 км в час към... отвъдното

Хрумването при нашите условия и при нашето съзнание да бъде повишена скоростта ще отвърже безумни мераци и ще залее с още кръв магистралите на България

Богдан ИВАНОВ

В годините на студената война се търкаляха някакви зловещи легенди, че при военен сблъсък между силите на социализма и на капитализма ще се хвърлят атомни бомби и на една държава като Англия например ще й трябват най-много четири бомби, за да изчезне заедно с острова си, а на България - не повече от две!

Тогава на мода излезе следният виц:

Американците казали, че няма да си хабят бомбите за българите. По-добре да им внесат леки коли - те сами ще се изтрепят!

Точно така и стана, макар че времето поправи малко тази история: щом се позамогна, нашего брата, без да чака подаръци от коварните империалисти, собственоръчно си накупи автомобили. Яхна ги и... стана неузнаваем, защото пришпори това изкусително, направо дяволско изобретение на техниката, не със 100 и дори не със 140, а със 150-160 км в час!

И колите средна ръка, но най-вече мощните коли, придобити честно или безчестно, даваха самочувствие, власт, гордост на стопаните си. Българите фучаха вихрено по улици и шосета, за да покажат на всичко живо безценното си съкровище, да избиват комплекси, да всяват респект с могъщество и допринасяха с пълни сили за изписването на една ужасяваща, кървава статистика:

13-метров кръст бе осветен миналата година до Пловдив, за да пази шофьорите и за намаляване на катастрофите по пътищата

Година	Убити	Ранени
1998	1009	7980
1999	1047	9045
2000	1012	8030
2001	1011	7990
2002	959	8099
2003	960	8488
2004	943	9308
2005	957	10112
2006	1043	10215
2007	1006	9827
2008	1059	9935

Само за последните 10 години загиналите при катастрофи по пътищата са 9000(!) - колкото град като Трявна, Сопот или Банско. Изчезнал е цял български град!

Ранените са 90 000-100 000, много от тях остават инвалиди цял живот.

През миналата година убитите достигат 658 - повече от жертвите в Афганистан (473) на всички военни контингенти там.

Нека се върнем по-назад: за последните 40 години загиналите по шосетата у нас са 40 000, а жертвите на България през Втората световна война - 34 548 души!

Касапницата е страшна, пътищата и улиците на страната са се превърнали в безкрайно гробище - паметни плочи, некролози, вази с цветя, кръстове от мрамор, кандила, прощални надписи върху черни обелиски...

Земята на България, един от най-красивите кътове на света, не смогва да приеме хилядите мъртъвци при шосейни катастрофи! Човешкото безумие, управленското безхаберие, гальовните закони, съдийската корумпираност, безобразните пътища, най-старите автомобили в Европа, катаджийският позор - всичко накуп води до фантастичната сума от 1,4 милиарда лева загуби за една година от касапницата на пътя!

Експерти от Световната банка в свой доклад, наречен "Смърт на колела", посочват 13,2 на 100 000 смъртност за нашата страна - космическа отдалеченост от Холандия например, отличничка с 4,8 на 100 000. До нея са Швеция, Англия, изумителен е напредъкът на Франция, Люксембург, Португалия, които с драконовски мерки намалиха последните 6 години катастрофите по пътищата с 40 на сто!

С драконовски мерки - запомнете това!

Като се изследва световната практика, става ясно, че на първо място сред причините за тежки катастрофи по шосетата с убити и ранени е високата скорост.

Висока скорост, висока скорост - и това запомнете!

Ужасното лице на войната по пътищата

После - употребата на алкохол, непоставяне на предпазни колани, липса на медицинска култура за оказване на първа помощ веднага след катастрофата, когато всяка минута е фатална за спасяването на тежко ранените.

Като се изследва българската практика при тежките катастрофи с фатален край, се разбира, че на челно място излизат неправилните действия на водача (95 на сто). Следват нарушения на пешеходеца (4 на сто), техническа неизправност на автомобила (0,5 на сто), лоши пътища (0,1 на сто).

Но понеже този анализ е правен от КАТ, редно е човек да има едно наум.

Сега за тези 95 на сто от фаталните катастрофи, които са поради неправилни действия на водача.

Защо?

Отговорът трябва да се търси в особеностите на българина, на българското съзнание, българския характер, още повече - на българския шофьор. Чешит е той, фигура с много кусури, която от закон, възпитание, морал, поведение, отговорност, дисциплина, толерантност, европейски финес не отбира. Да се чакат промени в съзнанието му за година-две е дива фантастика, да се разчита на светкавично подобряване на инфраструктурата, подмяна с магическа пръчка на старите автомобили с нови, поврат при техническите прегледи, революция в обучението на новите шофьори - това ще бъде напразна надежда. Идеите са добри, но за реализирането им ще бъдат нужни десетилетия.

Остават драконовските мерки:

- Глобата за превишена скорост до 30 км в час да бъде 600-1000 лева, над 30 - от 3000 до 5000 лева с отнемане на книжката за 1 година.
- Пълна забрана на алкохола! При каране пил - 5000 до 10 000 лева глоба, конфискуване на автомобила, отнемане на книжката завинаги, съд, затвор.
- Заловените да управляват кола без книжка - 5000 лева глоба, от 3 до 6 месеца общественополезен труд всеки ден по пътищата, в "Пирогов", в моргата, на гробищата, в крематориумите, конфискуване на автомобила.
- Причинилите катастрофа и избягали - затвор от 10 до 15 години; бягство от местопроизшествието при убит човек - доживотен затвор и конфискуване на автомобила, вместо сегашната гавра над жертвите и близките им с издаване на условни присъди за убийци; същото наказание - за убийство на пътя поради каране пиян, дрогиран или и двете, когато подкупни съдии приемат "непредумишлено убийство", подсъдимият прави самопризнания, поднася извинения, сключва споразумение със съда и получава било условна присъда, било пробация. В България безумни закони и прилагащи ги, купени с много пари, спасяват убийците и те се разхождат величествено в бели панталони, виновни стават... потърпевшите!

Борба за живот

Писал съм много пъти, ще го повторя пак: страхът у законотворците да предложат драконовски мерки, у властниците - да ги подкрепят, у депутатите - да ги гласуват, идва от участието им в прикривани катастрофи и от постоянните избори в България - сакън да не раздразним електората от 4,3 милиона шофьори с такива шокови мерки, че ако той не гласува по "правилния" начин, изгорели сме!

И въпреки тази съпротива, последните години катаджиите започнаха да пипат с по-твърда ръка:

2008 г. - 1059 убити,
2009 г. - 901
2010 г. - 775
2011 г. - 658

Вгледайте се в таблицата, поместена отпред, тук е нейното продължение. Каквото и да говорим, от началото на 2009 г. насам е започнала една положителна тенденция за намаляване на убитите при катастрофи. Изглежда има отговорни хора, които са убедени, че българинът разбира от две неща: да бъде ударен с дебела тояга по дебелата глава; да му се бръкне дълбоко в джоба!

Както се вижда, тези мерки действат ефикасно, понеже загиналите от 1059 падат на 658 - с 400 по-малко!

Значи може - макар и нерешително все още, макар и без да са приложени истински драконовски закони, при това се знае, че нашите глоби са най-ниските в Европа.

Значи може...

И точно лъсва надеждица, когато от вестници

ДОКАТО НЕ УБИЕМ ПРОСТАЩИНАТА, ЩЕ СЕ УБИВАМЕ ПО ПЪТИЩАТА

- Аз си мисля, че докато не убием простащината у самите нас, няма да спрем да се убиваме по пътищата (Павлинка Стоянова)
- Как никой не споменава за причина липсата на нормални пътища. Не може в XXI век да пътуваш от Русе до София 6 часа за 300 км (Анонимен)
- Нещата могат да се нормализират чак когато законът започне да работи еднакво за всички! Но това надали ще се случи скоро! Солидарен съм с тези, които са за по-твърди санкции срещу нарушителите! (Резон)
- ...Ние сме народ, пропуснал всички културни революции. Ние просто сме едно голямо село, пълно с прости, самонадеяни хора, дето си мислят, че са някои! (Лазар Лаков)
- Сложете повече камери около пешеходните пътеки (Анонимен)
- При шофиране без книжка трябва да конфискуват колата (Пенчо)

(Мнения от интернет)

На фокус

Почтеност и най-строги мерки

и телевизии се чува смайващата идея на министър-председателя:

- Нека не се лъжем. Кой кара по магистралата със 120 км в час? Новите автомобили са направени така, че дори не могат да включат 5-а или 6-а скорост, а полицаите седят и дебнат. Който иска, да си кара със 110-120 км - завършва Бойко Борисов и предлага скоростта да стане 140 км в час!

Речено - сторено. Още не завършил и цял Министерски съвет с пълно единодушие, и може би със ставане на крака, викове "Ура!", бурни възгласи "Ще победим!", "Първи сме в Европа!", "Нашите магистрали - писти за извънземни!" приема на 25 януари предложението за 140 км в час. И вече се чака промяна в закона.

Ха сега, де!

Вместо от министър-председателя да дойдат тежки запрети за безумията по пътищата, които позорят страната пред цяла Европа, става точно обратното - вече със 140 км в час към... отвъдното!

По-глупави от нас ли са шведите, които карат с техните прекрасни и много безопасни автомобили "Волво" по магистралите в страната със 110 км в час при възможност на машината да вдигне 220 и повече? Ами белгийци, французи, холандци - със 120? Кипърците - със 100?

Няма държава в Европа като нашата. В Германия скоростта от 130 е препоръчителна за 7000 км от аутобаните, където няма ограничения. Въпреки това при тях жертвите са 3500 души при 50 милиона коли, у нас - около 700 при 2 милиона. Сметнете при 50 милиона коли в България колко ще са жертвите.

Може ли да сравняваме нашите пътища с техните, нашите автомобили втора ръка с техните, нашето обслужване, сервизи, обучение, шофьорска дисциплина и отговорност с техните, нашите закони и морал - с техните?

Та нали ако там предложиш подкуп при нарушение, те арестуват на мига и никой не може да те спаси от закона - ни връзки, ни печени адвокати, ни удряне на теманета пред съда.

У нас миналата година от 100 купени автомобила само 2,5 са били нови. Но и нови, и стари, изтърбушени от хилядите дупки навсякъде и от безобразните пътища, ако бъдат пуснати със 150-160 км в час по бъдещите магистрали, нима ще са безопасни? Нима няма да убиват и возещите се в тях, и напълно невинни, които карат уставно със 120 км в час?

Радарът ще отчита нарушение след 150 км в час, то и радарите, които снимат в цяла България, са 15...

През 2009 г. загубите в Европа от катастрофи по пътищата са 180 милиарда евро!

В света годишно загиват сега 1,3 милиона души, прогнозите за 2030 г. са удвояване - 2,5 милиона жертви. Точно затова ЕС ни скръцва със зъби: "Жертвите в България трябва да паднат наполовина!"

> **В нашата страна, където не се води война, загиват повече хора, отколкото военни там, където се пролива кръв**
>
> **ВЛАДИМИР ТОДОРОВ,**
> **председател на Българската асоциация на пострадалите от катастрофи**

Изпитание за водачи, пътници, катаджии

КЪДЕ Е НАЙ-ОПАСНО

- Сливен - Петолъчката - Карнобат
- Стара Загора - Нова Загора
- Плевен - Русе - Бяла
- Дуранкулак - Варна
- Варна - Бургас
- Бургас - Созопол - Царево
- Ябланица - Велико Търново - Шумен
- Ботевград - Враца - Монтана
- Пловдив - Хасково - Свиленград
- София - Благоевград - Кулата

Йеромонах Павел от Рила поставя изображения на светци, за да спре катастрофите. След осветяването на тази икона на Света Богородица тежките катастрофи в района престават, но това съвсем не значи, че шофьорите следва да разчитат само на Божията закрила

Шофьор без книжка уби свой приятел при тежка верижна катастрофа във Враца

И нашата национална стратегия за подобряване безопасността на движението по пътищата, приета в средата на миналата година, предвижда през 2020 г. убитите при катастрофи да не бъдат повече от 388, ранените - не повече от 6300.

Това е изпълнимо, ако:

- съзнанието на българския шофьор коренно се промени;
- пътищата станат сред най-модерните в Европа;
- престарелият автомобилен парк бъде изцяло обновен;
- на територията на Република България бъдат въведени драконовски закони за движение по пътищата - абсолютно задължителни за всички.

Нека сме реалисти, а не мечтатели: колкото и да са хубави тези идеи, за 8 години те не могат да бъдат осъществени. А предложения за скорост от 140 км в час не само не помагат, но създават опасни илюзии и отвързват безумни мераци, които поощрени ще пролеят още кръв по улици и магистрали.

Затова - заден ход за подобни хрумвания, и бързина от 140 км в час само за разума, мъдростта и най-вече - за драконовските мерки.

В такъв случай не 140, а даже 240 км в час са напълно оправдани!

Снежният капан на зимата

Подхлъзване

Приятно пътуване по българските шосета

Възпоменание на жертвите при пътнотранспортни произшествия

Неканени „гости" вкъщи

Искам думата

Все по-малко млади жени се решават да раждат

SOS за бъдещите майки

Старите умират, младите не раждат, но пък Дянков си натъкмява сметките

Уважаеми господа министри - социален, здравен, премиер, какво става с политиката за човешкото възпроизводство, с ръста на човешкия прираст в България? Ще се увеличаваме ли или ще продължаваме да се топим? Специалистите в тази област ни предричат едва ли не изчезване, без това да вълнува някого!

А се говореше за "насърчаване на раждаемостта" като държавна политика.

Говореше се! Но фактически трябва да говорим за отказване от раждаемостта. По-точно е. Защо ли? Откъде да започна? Достатъчно е само едно - "избор на екип" за раждането. Какво означава това? Ами... пари! Имаш, нямаш, трябва да ги намериш. Защото те е страх, че ако не си избереш екип, т.е. ако не платиш съответната сума, която никак не е малка (от 800 лв. нагоре), няма да бъдеш обгрижена достатъчно добре. А това знаем понякога до какво води, медиите редовно ни осведомяват.

Преди известно време гледах и слушах едно сутрешно предаване, свързано с тези въпроси. Беше по повод смъртта на връщаната няколко пъти от болницата родилка, което завърши трагично. Водещите даваха думата на зрителите за мнение по въпроса. Чуваха се различни оценки за лекарите, но преобладаваха отрицателните. Едно изказване обаче особено ме впечатли - зрителка обясняваше колко добре е обслужена, какво голямо внимание и грижи са й отделили. Вярно, струвало и 1500 лв. за "избор на екип", още 1000 лв. за не знам какво си и други 500-600 лв. за още не знам какво си. Та в края на краищата раждането й излязло около 3000 лв. Но пък е много доволна и сърдечно им благодари.

Какъв въпрос бихте си задали вие, драги управляващи? Защото аз се питам колко млади майки могат да си позволят такива пари за едно раждане? Ами ежемесечните прегледи до раждането, за които сумите гравитират от 50-60 до 80-100 лева? Ами лекарските грижи след раждането? Ами подготовката за малкото човече - дрешки, храна, легло, количка и какво ли не! Какво да правят безработните и работещите на минимална заплата, че и на средна? Откъде да намерят такива пари? И ето как идва следващият въпрос: да раждат ли?

Държавата абдикира от грижата за младите семейства. И тях ги сложи в графа "криза", също както и пенсионерите. Народът се топи, старите умират, младите не раждат, държавата опустява! "Да живее Дянков!", нали той ще успее да натъкми сметките, с ножицата. И продължавайте да говорите колко "лош" бил социализмът.

P.S. Господа, премахнете "избора на екип"! Не разбирате ли, че освен всичко, казано дотук, това генерира и корупция? Чух наскоро по една телевизия шефът на Военна болница ген. Стоян Тонев да казва същото. А вие чухте ли?

Цветана МАНОВСКА, София

Клуб „Гунди" се събра за „Трифон Зарезан"

Нашият национален клуб "Гунди 2005" е вече почти на седем години. Той провежда сбирки всеки втори вторник от месеца. Негови членове са хора с различни професии: Стоян Хранов, председател на ОСК "Левски", експрезидентът на Професионалната футболна лига, на БФС и на ЦСКА Валентин Михов, бившите национали и съотборници на Гунди Димитър Ларгов, Иван Вуцов, Димитър Якимов, съратници на патрона, артистите Стефан Илиев, Димитър Туджаров-Шкумбата, журналисти, писатели, художници, протодякон Любомир Братоев, свещенослужител в катедралата "Св. Александър Невски" и много други.

Темите, които обсъждаме при нашите сбирки, са разнообразни: неизвестни страници от живота на Васил Левски, разказвани от проф. Божидар Димитров; любопитни моменти от личния живот на Гунди, споделени от негови близки; интересните преживявания на легендарния ни двукратен олимпийски шампион Боян Радев и неговото влечение към изкуството.

Последната ни сбирка съвпадна с големия български празник на Свети Трифон Зарезан. Инициатор и този път беше нашият неуморим и пълен с енергия секретар на клуба Архангел Петров-Рашо (въпреки своите над 70 години). Той ни поздрави с "доклад" на тема "Лозарството и виното в живота на българина". След това заедно със съпругата си изпяха специална песен за Трифон Зарезан. Здраве и благополучие ни пожела и нашият председател Руслан Вуцов. Преди дегустацията на домашни вина кратка програма изнесоха певци от хор "Планинарска песен". Така с музика, песни и добри напитки отбелязахме този хубав български празник.

Филип КУТИН, член на клуба

Масов спорт, а не спортни училища

MENS SANA IN CORPORE SANO - казваха древните римляни. Здравото тяло прави и духа ни здрав. Но народът е здрав, ако е здраво обществото, а нашето вече отдавна боледува и в прекия, и в преносния смисъл.

Българската статистика винаги е изтъквала големият брой лекари на глава от населението, но дали това ни прави по-здрави и трудоспособни. Мисля, че работата тук не е само в медицината, колкото в социалното устройство на обществото и в неговото икономическо състояние. Родната ни медицина винаги е разчитала на лекарствата (сега те станаха същински лукс!), но не и на профилактиката. А лекарствата, както всеки знае, имат временен ефект, затова пък нерядко страничните им действия отслабват защитните сили на организма. И водени от инерцията, ние поглъщаме тази химия и пренебрегваме естествените, природните средства. За съжаление се оказа, че у нас просто няма социална потребност българите да са здрави и трудоспособни. А в повечето страни на Европа и особено в Америка здравето е издигнато в култ - то е условие за добра външност, добра работа, просперитет, основа за хармоничен и пълноценен живот. А ние според данни на Световната здравна организация сме една от най-болните нации в света! Но продължаваме по брой на пушачите да заемаме "почетното" трето място след Куба и Корея. Сега уж имаме и закон против тютюнопушенето, но никой не го спазва - повече от половината българи пушат, при това навсякъде, и упорито тровят непушачите.

Причините за лошото здраве на българина са до голяма степен икономически. Но то зависи много и от масовия спорт, който за съжаление изоставихме. И се получи феномен, непознат в цивилизованите държави - специализирани държавни спортни училища с пансиони бяха създадени във всеки областен град. Те, разбира се, бяха замислени да произвеждат професионални спортисти, т.е. шампиони, за да "разнасят славата на България". Видя се, че голяма полза от тези училища няма, а поддръжката им струва милиони, но те продължиха да съществуват като един анахронизъм и до днес. А просто трябваше да бъдат съкратени. И да почерпим опит от развитите страни, където се спортува в обикновените училища и университетите.

От спортните ни училища напоследък започнаха да излизат твърде малко световни шампиони и внушителен брой... полуграмотни пазачи на банки. Защото в тях вече има ученици, които почти не могат да четат и да пишат! Защо тогава за спортните училища се харчат луди пари, а за децата от училищата по изкуствата се отделят трохи? Те по-малко ли заслужават? Тяхната "продукция" е доста по-качествена от тази на спортните училища и почти не дава "брак".

Освен това децата в повечето обикновени училища са лишени от елементарни условия да спортуват. Да не говорим за липсата на спортни площадки в градовете и селата, за зле поддържаните игрища, училищни дворове и паркове. А голяма част от младите хора са вече болни - с наднормено тегло, хипертония, диабет, некачествено хранени или пък недохранени. При това положение редно ли е масово да закриват ученическите столове и бюфети поради липса на средства, а за спортните училища с пансиони все още да се изсипват огромни пари!

Огнян СТАМБОЛИЕВ

Спортът в училище укрепва здравето на децата

Култура

очаквайте

Иън Андерсън ще издаде продължение на „Thick As A Brick”

Малкият голям формат дефилира в „Аспект”

Сборна тематична изложба събира ценители в пловдивския арт салон

Веселка ВЕНКОВА

И 2012 г. започва с обща тематична изложба в пловдивската галерия “Аспект”. И докато друг път обединяващото звено в експозициите е била основно тематиката, сега признакът е чисто формален - размерът на платната. Да се правят изложби малък формат или миниатюра не е новост. Галеристите прибягват до този тип творби често, изхождайки от тяхната приложимост като експониране и достъпност като цена. Това са важни неща за един вернисаж, но за галеристката Олга Петрова от значение е характеристиката на малкия формат, възможностите, които дава на художниците, и специфичният подход. Малкият формат изисква от твореца да “се събере” и концентрира на ограничена площ, да съумее да предаде посланието си и като идея, и като техника.

В изложбата на галерия “Аспект”, която ценителите могат да видят до 5 март, участват доказани майстори на малкия формат: Ангел Василев, Валентин Асенов-Хъкъла, Вихра Григорова, Ели Станчева, Здравка Василева, Иван Ламбров, Иван Стратиев, Иван Христов-Грога, Иво Петров, Илия Желев, Кирил Харалампиев, Милчо Костадинов, Неделчо Нанев, Николай Добрев, Нина Петрова, Силва Бъчварова, Станимир Видев, Хикмет Четинкая и Цветан Лазаров. Някои са добре познати на публиката на “Аспект” и редовно присъстват в програмата й със самостоятелни и в общи изложби.

Станимир Видев с малки фигурални композиции, Недко Итинов с естетски пейзажи, Ангел Василев с носталгично-идиличните си персонажи, Илия Желев с вибриращо-цветните си платна. Тук са и пейзажите в размер класическа миниатюра на Неделчо Нанев, спокойните интериори на Здравка Василева, естетските голи тела на Ели Станчева и Цветан Лазаров, маковете на Хикмет Четинкая. В същото време галеристката е поканила и художници, които са малко познати на пловдивската публика. Милчо Костадинов представя естетизирана актова живопис, Николай Добрев - пейзажи, младият софийски художник Кирил Харалампиев показва абстрактни композиции, а семейството Нина и Иво Петрови - фигурални платна в ретро стил.

Въпреки пъстротата и разностилието, присъщи на всички колективни изложби, експозицията в галерия “Аспект” е успешен опит да се представи фрагмент от разноликата физиономия на съвременната българска живопис през погледа на творци от различни поколения.

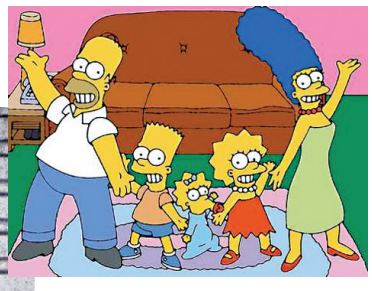
Изявени карикатуристи отново в галерията на „Шипка” 6

37-та Национална изложба на карикатурата ще бъде открита днес от 18 ч. в галерията на СБХ на ул. “Шипка” 6, етаж II. Това е традиционно събитие - ежегоден преглед на най-високите постижения на съвременните български художници, работещи в областта на различните жанрове на карикатурата. Организира се от секция “Карикатура” към Съюза на българските художници. Изложбата си поставя за цел да стимулира развитието на изкуството на карикатурата у нас и да допринася за популяризиране творчеството на българските карикатуристи в страната и в чужбина.

Жури, назначено от УС на СБХ по предложение на секция “Карикатура”, ще определи наградите на изложбата (при наредена експозиция, непосредствено преди откриването на събитието). Към състава на журито се включват и представителите на организациите партньори. Изложбата ще остане отворена за посетители до 6 март.

„Семейство Симпсън” отбеляза 500-ия си епизод с парти

Прочутото анимационно семейство “Симпсън” мина по жълтия килим, за да отбележи своя рекорден епизод номер петстотин на малкия екран. Героите отпразнуваха своя юбилей с бляскаво парти в Холивуд.

“Семейство Симпсън” е най-дълго просъществувалият американски анимационен сериал, носител на награда “Еми”, дебютирал на 17 декември 1989 г. по телевизия Fox.

Шефовете на телевизията ни казаха, че искат да имат един специален почивен ден. Ние им отвърнахме, че желаем да направим 13 епизода. Тогава, те казаха - добре, нека да са 4 специални почивни дни. Ние твърдо държахме на 13. Така те ни дадоха възможност. Позволиха ни да направим 13 епизода, дори без пилотен и нещата потръгнаха, разказа за първите стъпки създателят на филмчето Мат Грьонинг. През 1998 г. списание “Тайм” го определя като най-добрия телевизионен сериал на XX век. Шоуто е своеобразна пародия на живота на “среднестатистическия американец”. То осмива американската култура, общество и дори самата телевизия, като оказва голямо въздействие върху попкултурата.

Дипломанти провокират с „бялото” в нов танцов спектакъл

Университетският театър на Нов български университет представя премиерата си “Три пъти бяло” днес от 19 ч. в учебния театър на ул. “Монтевидео” 21. Това е танцов спектакъл по идея на ас. Анна Пампулова от департамент “Театър”. Проектът обединява работата на трима асистенти по темата за “бялото”, като усещане за чистота, новост, материя, прозрачност, усещане за движение на тялото и материята на дрехата. Изпълнителите са дипломанти от “Танцов театър”, департамент “Театър” към НБУ, и редовни студенти трета година. Целта е да се обединят три различни направления - танц, кино и моден дизайн в костюма. Провокацията за изпълнителите е усещането за “бяло”. Именно тази идея оправдава избора на заглавието “Три пъти бяло”.

Режисьорският проект се състои от десет танцови миниатюри, от около шест минути всяка, в които се развива идеята за “бялото”. Картините са със самостоятелен композиционен строеж, с различна идея. Участието на мултимедия в спектакъла подчертава режисьорските хрумки и допълва танцовата визия. Костюмите са изработени от хартия, памук и трико в бяло. Музиката е колаж от съврменни автори.

Спектакълът вече е селектиран за участие на Международния театрален фестивал в Белград тази пролет, научи ДУМА от НБУ.

www.duma.bg

кратки

„Концерти на възглавници” забавляват в София

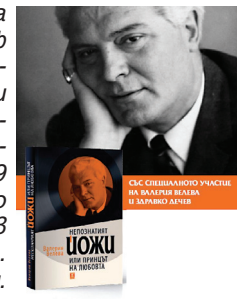
Класически “Концерти на възглавници” за родители и деца ще има тази събота и неделя в галерия “Модо” в кв. “Лозенец” в София, съобщи БТА. Цигулка, виола и китара в ръцете на три дами - Лиляна Якимова, Вяра Стоянова и Мария Пороманска от трио “Капри”, ще изпълнят концертната зала на галерията с нестандартно инструментално звучене. Ще прозвучат произведения на Моцарт, Бетовен, Шуберт, Мориконе и др. Запазената марка на концертите са удобни възглавници, цветни моливи и специални музикални листове, както и вкусни биопродукти. Първият концерт е на 18 февруари от 17 ч., а другият - на следващия ден от 11 ч.

Пейзажи от България и Ирландия

Изложбата “Пейзажи от България и Ирландия” на Василка Лазарова може да се разгледа до 26 февруари в столичната галерия “Икар” на ул. “Бачо Киро” 26-30.

Представят биографичната книга за Йосиф Цанков

Биографичната книга за Йосиф Цанков “Непознатият Йожи или принцът на любовта” ще бъде представена днес от 19 ч. в Първо студио на Радио Пловдив (ул. “Дондуков” 2). Входът е свободен. Книгата бе събрана и създадена от журналистката Валерия Велева със съдействието на дъщерята на Йосиф Цанков Анастасия Цанкова и издадена от “Жанет 45”. Редактор е Виктор Самуилов, оформена е от художника Христо Гочев. Премиерата ще премине със специалното участие на Божана Апостолова, авторка на книгата, и Здравко Дечев. И 100 г. след рождението си Йосиф Цанков или Йожи, както свойски го наричат приживе, не може да бъде сравняван с никого - той самият е мярка за талант, за отношение към живота, за отказ от политически вмешателства, за сила, с която отстоява професионалните си принципи. Живот като балада, отекваща във вълнуващите спомени на съвременниците, посочват от издателството.

Петъчен концерт в Музикалната академия

Концерт на Академичния симфоничен оркестър и участниците в майсторския клас на доц. Иван Василевски и доц. Кристоф Брунер от Висшето училище за музика в Цюрих ще се състои на 17 февруари от 18 ч. в залата на НМА “Проф. Панчо Владигеров”, съобщиха за ДУМА от академията. Ще дирижират Рут Вефлер, Урс Хенгли, Хуго Болшвайлер и др. В програмата са творби на Ф. Менделсон, Пабло Сарасате, Карл Нилсен и Бетовен. Концертмайстор е Жорж Паликарски. Входът е свободен.

Памет

Какви деца е раждала Витската долина

Историята на загиналия за свободата на Македония Трифон Петков, син на опълченец и доброволец в Сръбско-българската война от 1885 г.

Лазар КРЪСТЕВ

Малцина знаят историята на игумен Митрофан от Гложенския манастир, неговите шестима братя и тяхната многобройна челяд, оставили огнена диря след себе си. Още по-малко знаем за живота и подвизите на Георги Владов Гергов от четата на Филип Тотю, за заточениците в Диарбекир Найден Вълчев Дончев и Цако Гечев Цаков, нападнали с Димитър Общи турската хазна в прохода Арабаконак; за Братан Цолов Братанов, преминал Дунава с Христо Ботев, оцелял в битката на връх Вола, а по-късно се сражавал на Шипка; за неговите съселяни - Петко Трифонов-Пеката, опълченец и доброволец в Сръбско-българската война от 1885 г., Симеон Николов Радулов, опълченец и брат на игумен Митрофан, Бело Янчев Белов, Петър Нейков Владов и Нено Рачев Узуненков, всички те хъшове от Румъния, сражавали се под Самарското знаме край Плевен, на Шипка и за Стара Загора. Изумителен е животът на едно от единадесетте деца на Пеката - Трифон Петков, загинал за освобождението на Македония.

Пена била стройна мома, ненадмината в надиграванията на хорото в с. Торос. Един турски бабаит се изгаврил с нея, като й повдигнал полите до над колената на площада. Тя го хванала за пояса, повдигнала го във въздуха и го ударила пред слисаните погледи на околните в земята. С тази слава тя се омъжила за опълченеца Петко Трифонов-Пеката и му родила 11 деца. Трифон бил най-ученолюбивият, с талант да рисува и свири на китара и цигулка. Той завършил два класа в с. Торос и продължил образованието си в училище "Хаджи Генчо" в Тетевен.

Когато Иван Вазов посетил за пръв път китната Витска долина, той дълго се дивил на Гложенския манастир. Останал смаян пред отвесните скали, издигащи се до небето над Тетевен, и острите, все още покрити със сняг върхове. Заслушан в разказите за вехти войводи, Бенковски и Захарий Стоянов, дядо Вазов се провикнал: "Ако не бях видял Тетевен, нямаше да знам каква е България!"

Малкият Трифон учил няколко години сред тази красота, след което отишъл да научи занаят в Ловеч. След пова поискал да учи в Руската духовна академия в с. Шипка. Тъй като откриването й се отложило, Трифон отправил молба до руското посолство да го изпратят в Офицерското училище в Одеса - несбъдната мечта на баща му. Когато му отказали, той горещо помолил баща си да го изпрати в Европа. Бай Петко изсипал в джоба му последните си жълтици, купил му билет за влака и го изпратил в Париж. Два месеца Трифон се разхождал под Айфеловата кула с мисълта да бъде приет в

Гложенският манастир

университета, но уви. Парите му свършили и той решил да опита късмета си в Москва. Вместо за Русия, баща му изпратил билет за София. Тук талантът му бил оценен и го приели в Художествената академия. Но отново бедността му попречила да стане художник.

Узнал за Земеделското училище в града на черешите, което било на пълна държавна издръжка, той заминал за Кюстендил. Там се запознал с войводата Апостол Петков и получил покана да се включи сред доброволците за освобождаването на Македония. Трифон си спомнил, че баща му е бил доброволец в Сръбско-българската война и е освобождавал Западните покрайнини. След двумесечна военна подготовка в една тъмна нощ прекрачил границата с 50 момчета. В района на Енидже Вардар един грък предал четата и тя била обкръжена от редовна турска войска и артилерия. Боят бил неравен, но четниците се сражавали до последно. Войводата издъхнал от 11 рани, а Трифон - от четири. Когато родителите му узнали за станалото, мъката им била неизмерима.

Бай Петко похарчил цяло състояние да открие мощите на сина си и да ги погребе на родна земя. Бедността разсеяла останалите му деца у нас и в чужбина. 93-годишният дядо Петко узнал, че освободителите за втори път са преминали Дунава, окачил медалите си и отишъл в кръчмата. Почерпил присъстващите и произнесъл паметни думи: "Днес е най-щастливият ден на живота ми". "А кой е най-нещастният ти?" - го запитали. "Когато Германия нападна Русия" - отговорил опълченецът.

Колкото и да се опитвах да проумея каква титаническа сила е движела живота на майка, баща и син, не успях да я обясня. Вярвам, че следовниците ми ще успеят.

Справочник

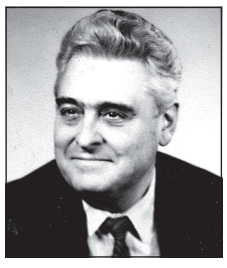
Спешна медицинска помощ

МБАЛ ПО СПЕШНА МЕДИЦИНА "ПИРОГОВ"
бул. "Ген. Тотлебен" № 21
Регистратура: тел.: 9154-213, Централа: 9154-411
ОБЛАСТЕН ДИСПАНСЕР ЗА ПСИХИЧНИ ЗАБОЛЯВАНИЯ СЪС СТАЦИОНАР
Адрес: ул. "Екзарх Йосиф" № 59, Тел.: 981-00-06
Денонощна спешна психиатрична помощ
СБАЛ ПО ЛИЦЕВО-ЧЕЛЮСТНА ХИРУРГИЯ
Адрес: ул. "Св. Георги Софийски" № 1,
Стоматологичен факултет, ет. 11
Тел.: 952-60-01, 954-48-22, 24-часов прием на пациенти
ВОЕННО-МЕДИЦИНСКА АКАДЕМИЯ
ул. "Св. Георги Софийски" 3
Бърза помощ: тел. 9225-543, Централа: 9226-000
СЛУЖБА ЗА ТРУДОВА МЕДИЦИНА "СЕНТ ТОМА - КО"
адрес: бул. "Цар Борис III" № 91
тел.: 953 1764, факс: 9588195
ЦЕНТЪР ПО ТРАНСФУЗИОННА ХЕМАТОЛОГИЯ
ул. "Братя Миладинови" 112,
тел. 92 104 17, регистратура 92 104 70
І-ВА МБАЛ ЕАД
Адрес: бул. "Патриарх Евтимий" № 37,
Тел.: 988-36-31
МБАЛ "ЦАРИЦА ЙОАННА"
Адрес: ул. "Бяло море" 8
Регистратура: тел. 9432-203, Централа: 9432-170

ВЪЗПОМИНАНИЕ

На 16-и февруари 2012 г. се навършват 7 години, откакто ни напусна

МИХАИЛ ГЕОРГИЕВ МИХАЙЛОВ

Носим спомена за теб в сърцата си!
Поклон пред светлата ти памет!

От семейството

ВЪЗПОМИНАНИЕ

Днес се навършват 40 ДНИ от смъртта на

проф. ГЕОРГИ АБРАШЕВ

Почетен член на Дружеството за българо-алжирско приятелство, работил в Алжир от 1964 до 1971 г., основател и художествен ръководител на първия алжирски Национален танцов ансамбъл.

Поклон пред паметта и делото му!

От УС на Дружеството

ПУБЛИКУВАЙТЕ

Вашите малки обяви, поздравления и възпоминания на страниците на вестник ДУМА

АДРЕС ЗА РЕКЛАМА И МАЛКИ ОБЯВИ В ГР. СОФИЯ
Редакция на в-к Дума:
1784 бул. "Цариградско шосе" №113А,
тел.: 02/9705 205; 9705 221
факс: 9752 604
e-mail: reklama@duma.bg

ОТ ПОНЕДЕЛНИК ДО СЪБОТА. ЦЕНИТЕ СА БЕЗ ДДС.

1 КОЛ / 50 ММ ИЛИ 2 КОЛ / 25 ММ = 10 ЛВ.	1 КОЛ / 75 ММ = 15 ЛВ.
2 КОЛ / 40 ММ = 20 ЛВ.	2 КОЛ / 50 ММ = 25 ЛВ.
2 КОЛ / 75 ММ = 30 ЛВ.	2 КОЛ / 90 ММ = 32 ЛВ.

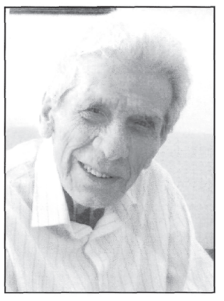
РАБОТНО ВРЕМЕ:
ОТ ПОНЕДЕЛНИК ДО ПЕТЪК: 10:00 - 17:30
ЗА ОБЯВИ ЗА СЛЕДВАЩИЯ ДЕН: 10:00 - 13:00

Кина в София

Cinema City
Адрес: София,
Мол София,
бул. Ал. Стамболийски 101
Cineplex
Адрес: София,
бул. Арсеналски 2
Mtel IMAX
Адрес: София,
Мол София,
бул. Ал. Стамболийски 101
Арена Запад
Адрес: София,
ж.к. Илинден, бул. Тодор Александров 64,
до метростанция Вардар
Арена Младост
Адрес: София,
кв. Младост 4, Бизнес парк (до Технополис)
Влайкова
Адрес: София,
ул. Иван Асен II
Дом на киното
Адрес: София,
ул. Екзарх Йосиф 37

ТЪЖЕН ПОМЕН

На 13 февруари се навършиха
ДВЕ години
без нашия обичан, уважаван и грижовен баща

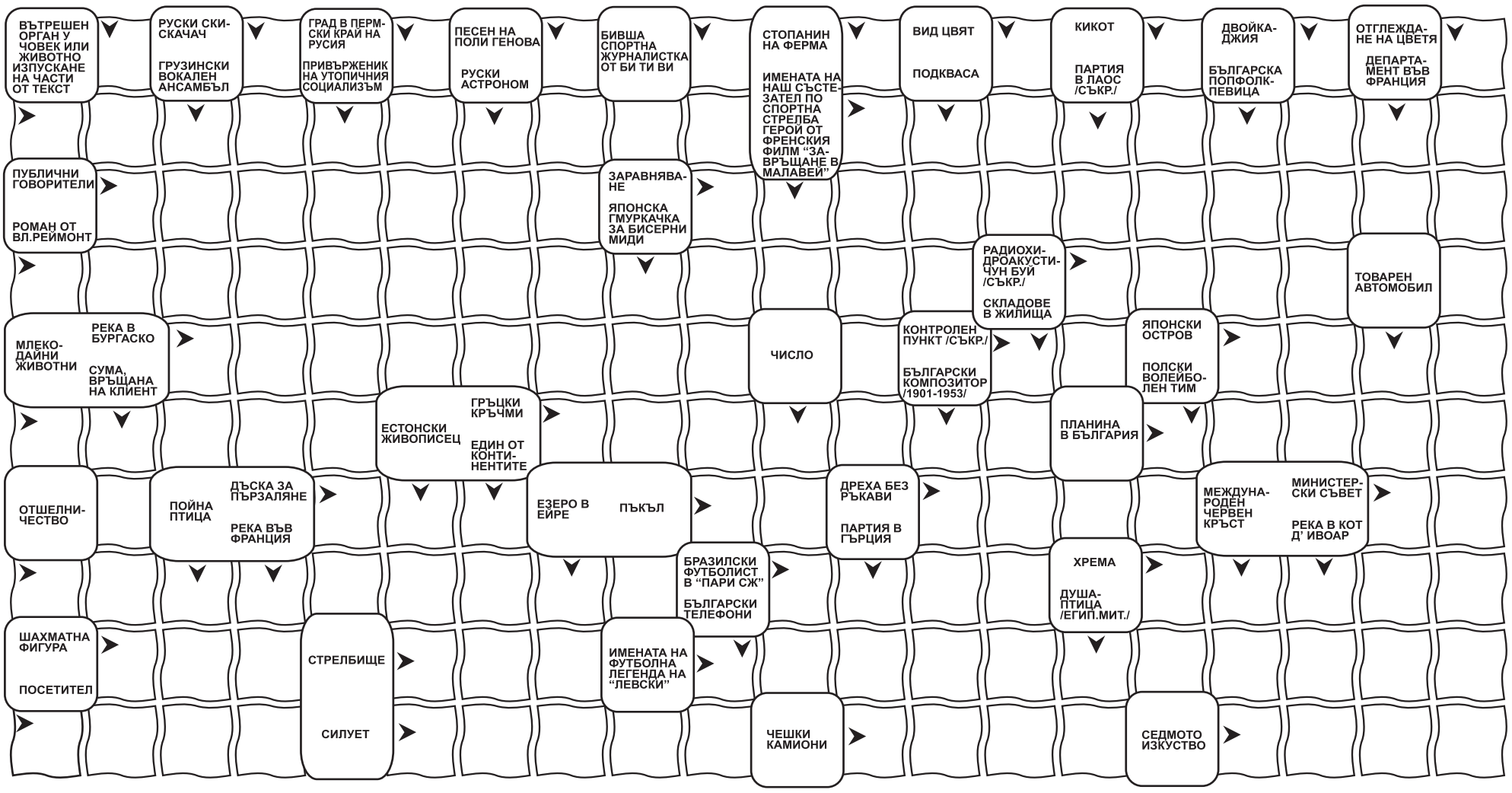

арх. ИВАН МИШЕВ

Той живя честно и достойно!
ПОКЛОН ПРЕД СВЕТЛАТА МУ ПАМЕТ!

От семейството и близките

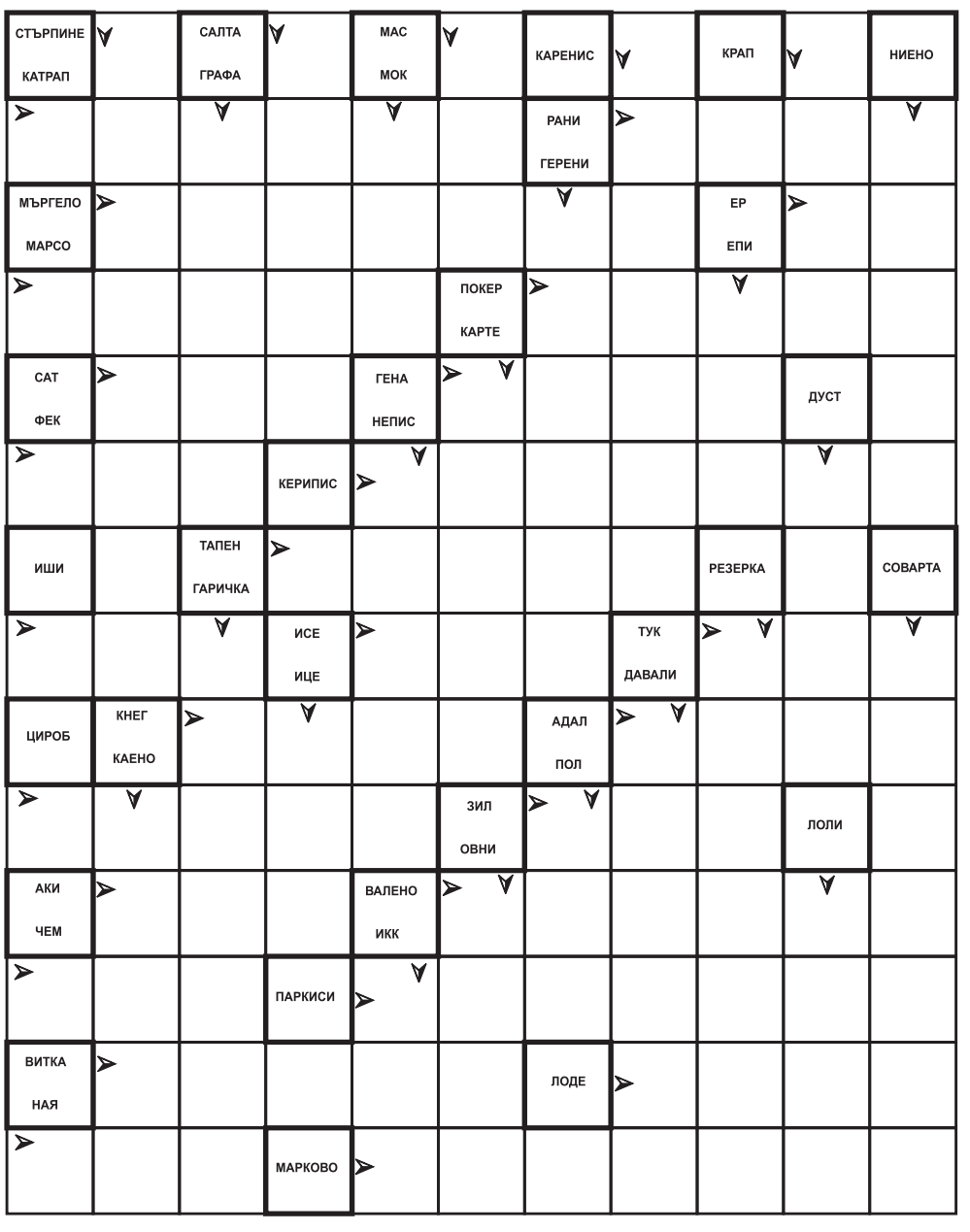
Губиврeме

РЕЧНИК: Асово, Ба, Ипатов, Нзи, Сеизова, "Скра", Тир.

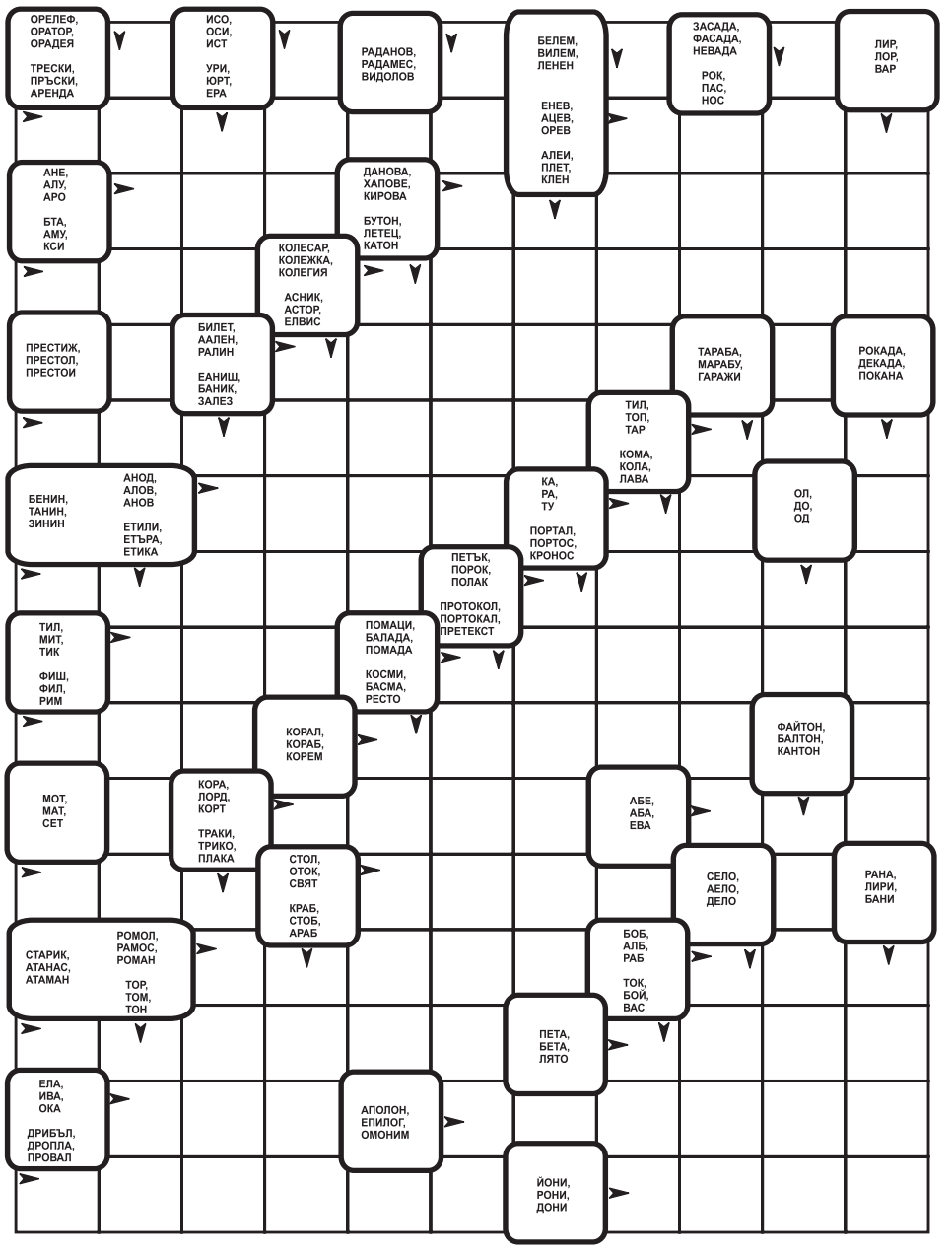
ХАОС

Попълнете кръстословицата, като от дадените букви образувате правилните думи!

ЕДНО ОТ ТРИ

Решете кръстословицата, като изберете един от трите дадени отговора!

ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

СКАНДИ
ВОДОРАВНО: ПАРАПЕТИ - ОСТРОВЪТ - АС - МАГЕЛАН - НАР - РЕШЕТКА - ТОВАР - МОНИТОРИ - ЪРУИН - ТИ - АКИНАК - ЕКАР - МТИ - БАНИ - АЛИЛ - АКАСТ - ПОЕТ - АВОБ - МЕТРАЖ - ИНАР - МАТЕРИК - ПОСТ - БАИР - ТЕЛЕЦ - СТЕПИ - КОМАТ - ЛАК - ШЕРИАТ - РАДИО МУЗА - БАС - ЕКРАН - ЛЕКИ - САР - ТИТАНИТ - КОАЛА - ВЛАКНА - ПАЗАРИ - НАЛИМ - РАСК - МОТОКАРИ - ВЕЗИР - КОТКИ - ТАНА - ОБОИ - АНАНОВ - ЕСАСИ - ЕРКЕР - КОРАЛ - ОЦЕТ - НАНТ - РЕМИЗИ - ИКА - АДН - АПЕТИТ - НАБОР - ПРАКТИКА - ИДИШ - АТЛЕТИ - ЛЕГОВИЩЕ - ЕРГ - ОЛИН - САМАРА - АНО - СВАРЯВАНЕ - ЛЕСИ - СЛОВАН - СА - ВИД - НУТ - СИНЕВА - ЗАДАЧАТА - ДЛЕТО - ПИЛЕ - ИВАНКО - ТЕР - БАТАН - ОРОР - БАНИТЕ - ГАБАРИТИ - НИКОЛАЕВО - АНТ - МЕЛАНИН - УЛАНОВА.
ОТВЕСНО: САМОТА - АРАБИ - ОТЕЦ - РЕАЛИЗИРАНЕ - РАВИНАТ - КАТ - ТАСЕВА - МЕДАЛ - НИЛ - САГА - ИВЕТ - САПОНАТ - КЛАС - ДЕБИКА - ПЕРА - ОРЕШ - НАКАС - АТЕРИНА - АТОН - ТЕЛ - КАБИЛЕ - ИЗА - ИНДИГА - УЧИТЕЛИ - ТАМИЛ - КЕРЕТАРО - АНКО - СТАВА - АН - СИНОНИМ - ЦИК - РИБЕН - АВАЛ - ТАНГЕ - НАЛЕП - АРКИ - ОРТА - ИНОСАН - АВУ - ТОНИК - ТОСТАО - ВИК - ПИЩОВИ - КОБОЛ - САТ - АРСТ - НАРЕ - ЕРЕДЕ - АНДОРА - УТРО - КАТЕР - ЛАЗАРЕТИ - СНЕЛ - ОРАН - РЕАЖ - ПАЛАДИН - МИШЕВ - ВЕТРИНО - ОРИКС - БИДЕ - ИРАКИТ - РАСАТЕ - ТИВ - ДВЕ - АТИА - ИКВА - НОЗ - АГРА - ОРБИТА - ЪШЪР - НИКОИЛ - КОРИНТ - ЕТЕР - ПАРОМ - АРОВА - АЛОВ - ТУМОР - МУСКАТ - ЛИБЕЛА - ДАКИТЕ - КАЗАНСКИ - КОТИН - САНИТА - ТАРАКИ - НАРИНЕ.

ТЕМЕНУЖКА СТОЯНОВА

50-метрово любовно писмо краси Бургас

Морският град за втори път бе посочен за Романтичната столица на България

Бургазлии доказаха, че са най-големите романтици, като за втора година морският град печели титлата Романтична столица на България, след като жителите му изписаха почти 50-метрово писмо.

Финалът на кампанията за най-дълго любовно послание бе белязан и с премиерата на сборника “Сто сонета за любовта” от Пабло Неруда в книжарница “Хеликон България”. Чувствената поезия на чилийския поет и страстното аржентинско танго разпалиха страстите на присъстващите. Гостите усетиха благозвучието на поезията на Неруда на испански език благодарение на Андрес Сааведра - отговорен секретар на Почетното консулство на Чили в България. Консулът на Испания Лаура Фернандес Абад и посланикът на Аржентина Гилермо Асрак също уважиха латиноамериканската вечер. За доброто настроение по време на събитието се грижеха водещите Даниел и Елена от радио Magic FM - медийни партньори на събитието. А всички присъстващи се насладиха на шоколадови бонбони от фирма “Милмекс”.

Кулминацията на събитието беше обявяването на Романтичната столица на България 2012 г. Дванайсет града тръпнеха в очакване да разберат кой ще бъде на първо място. И тази година най-големи конкуренти бяха романтичните столици през 2009 г. и 2010 г., съответно - Бургас и Велико Търново. Категорично първенството бе отредено на морския град с внушителните 49.3 м, а общата дължина на всички любовни послания е 224 метра.

Кампанията за най-дълго любовно писмо се провежда за трети път и е организирана от издателска къща “Кръгозор” и верига книжарници “Хеликон”. Всяка година размерите на романтичните послания се увеличават двойно. Напук на лошото време и напрегнатото всекидневие българинът доказа, че винаги има място за малко спонтанна романтика и намира време да отдели внимание на любимия човек.

Вицът

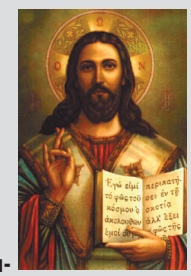
След дългогодишни изследвания учените установили, че най-често изричаната лъжа след думите “Обичам те!” е “Няма да пия повече!”

АСЕН ШОПОВ, режисьор
ИВО АТАНАСОВ, член на НС на БСП
ИВО ПАПАЗОВ-ИБРЯМА, музикант, кларнетист
НИКОЛАЙ ЗВЕЗДАНОВ, литературовед
ПЕТЯ ШОПОВА, адвокат и политик
СТЕФАН ДИОМОВ, композитор

Църковен календар

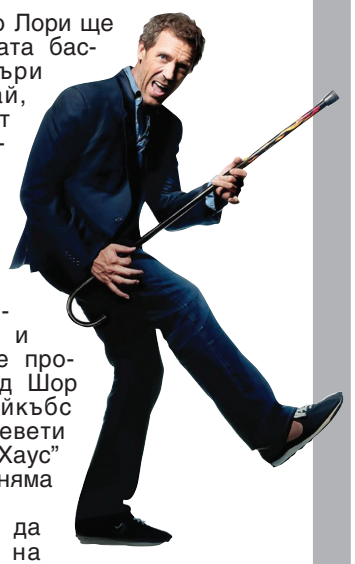
16

Св. мъченици Памфил и Порфирий и дружината им († ок. 310). Св. Флавиан, архиепископ Цариградски († ок. 450)

Памфил бил от Берит (Бейрут), презвитер в Кесария Палестинска, известен с голям аскетизъм и благотворителните си дела. Работил книжовно за запазване невредим текста на Св. Писание. С негов труд била събрана обширна библиотека с духовни и исторически книги, която просъществувала няколко века и била гордостта на Църквата в Кесария. Тя съдържала и множество ръкописи на Ориген, оказал голямо влияние върху св. Памфил. Преследван, мъчен, затварян в тъмница и посечен с меч. Порфирий бил слуга, възпитаник и ученик на Памфил. След жестоки мъчения повесили и разпалили огън под него и тъй предал душата си на Бога. С тях пострадали и други - посечени с меч в началото на IV век.

Настъпи краят на „Д-р Хаус”

Актьорът Хю Лори ще окачи на стената бастуна на Грегъри Хаус през май, тъй като краят на хитовия сериал ще настъпи преди началото на лятото, съобщиха директорите на лентата. В съвместно комюнике Лори и изпълнителните продуценти Дейвид Шор и Кейти Джейкъбс обявиха, че девети сезон на “Д-р Хаус” със сигурност няма да има.

“Решението да сложим край на филма е болезнено, тъй като с него рискуваме да развалим стотиците си близки приятелства, изградени през последните 8 години. А и шоуто за всеки от участниците бе извор на голяма гордост”, заявиха Хю, Дейв и Кейти. “Продуцентите винаги са изобразявали Хаус като енигматична личност. Той никога няма да е последният, напуснал партито. Ще бъде по-добре, ако изчезне, преди музиката да спре, докато във въздуха все още витае известна мистика”, споделиха още тримата.

Очаква се последният епизод на “Хаус” да сложи неофициалния край на актьорската кариера на Лори. Британецът неведнъж е намеквал, че иска да обърне внимание на музиката, след като приключи с образа на Грегъри в известния сериал.

Музикално-кулинарна караоке битка събира звезди и медии

Голямо предизвикателство, изненади, “кухненски закачки” и купон до дупка очакват български звезди и медии на музикално-кулинарната битка, която ще се състои на 22 февруари, сряда, в клуб “Once Upon a Time Biblioteka”. Най-новият проект на Елица от “На кафе” и DJ ТормозИлка, наречен “Karaoke Cookies”, ще събере на едно място известни личности и журналисти.

“Не е необходимо да имате диплома от Консерваторията или да пеете правилно. Единственото условие е да умеете да се забавлявате!”, твърдят организаторите на събитието. Но не бива да се забравя и известната максима: “Който готви, зло не мисли!”

На купона ще прозвучат познати хитове от сферата на рока, хип-хопа, диското и др. За победителите ще има много награди, а за всеки, дръзнал да се качи на сцената, са осигурени утешителни изненади.

Ивиците на зебрите вече не са тайна

Черно-белите ивици на зебрите, оформили се в хода на еволюцията на тези чифтокопитни, са възникнали, за да ги пазят от ухапванията на конски мухи. Това е изводът от доклад, публикуван в сп. “Джърнъл експериментъл байолъджи”, на който се позовава “Крисчън сайънс монитър”.

За да проверят тази хипотеза, изследователи от Будапеща отишли във ферма за коне, където установили как реагират конските мухи на редица неодушевени предмети. Учените регистрирали, че ивичестите и шарените предмети привличат помалко тези насекоми в сравнение с едноцветните вещи. Наблюденията на експертите сочат, че черният цвят е по-предпочитан от мухите от белия. Но от черно-бялото райе насекомите направо губят ориентация, заради което оставят зебрите на мира.

Ваканции „в първата минута” се предлагат и у нас

Альона НЕЙКОВА

След като много нашенци са свикнали да разчитат на преференциални пътувания, предлагани Last Minute (в последната минута), вече им се предоставя шансът да се възползват от ваканции, които да резервират онлайн 5-6 месеца по-рано. Специалната система от отстъпки позволява да се правят намаления до 42% от цената. Освен примамливи оферти за записвания First Minute (в първата минута), се предлагат пакети за семейства с 2-3 деца, за групи, както и за младоженци.

Това ще е възможно благодарение на навлизането на българския туристически пазар на “Pegas Holidays”. Компанията, която открива два офиса - в София и Пловдив, е създадена през 2011 г., а дейността й е базирана на дългогодишен международен опит. Целта й е на всеки турист да бъде направено подходящо ваканционно предложение. Затова са разработени четири специални пакета, които може да са тридневни или седмични. Family Club - семеен клуб, е предназначен за цели фамилии, Kids Club - за деца, Adventure Party Club - за млади хора, които искат да се забавляват, Relax Club - за луксозни почивки, а Senior Voayage - за лица над 55 години.

След като разгледат внимателно офертите, българите вече могат да направят на b2b.pegasholidays.bg своите онлайн резервации за лятна ваканция в Гърция, Турция, Кипър, Черна гора и Хърватия.

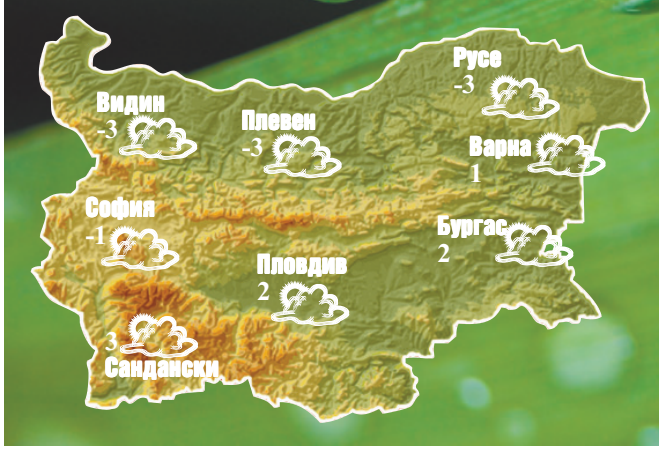
„Дама, поп, асо, шпионин” е най-добрият британски филм за 2011-а

Шпионският трилър “Дама, поп, асо, шпионин” получи наградата за най-добър филм от Британската академия за филмово и телевизионно изкуство (BAFTA), която наскоро връчи своите годишни отличия на бляскава церемония в Лондон. Лентата с Гари Олдман бе номинирана в общо 11 категории, от които спечели и приза за най-добър адаптиран сценарий. Българските зрители ще могат да я гледат в кината от веригата Cinema City от 24 февруари.
Следващата важна спирка за многократно награждавания трилър са оскарите. Кои от трите номинации - за главна мъжка роля, адаптиран сценарий и музика - ще станат златни, ще се разбере на 26 февруари.
Действието в лентата се развива по време на Студената война, когато главата на британското разузнаване “Контрол” подава оставка след провала на операция в Будапеща. Неосъществената цел на акцията е да потвърди съмнението, че една от четирите най-високопоставени фигури в организацията е съветски шпионин. Но правителството е решено да разкрие кртицата и тайно възлага на отстранения Джордж Смайли (Гари Олдман) да довърши започнатото.

ТВ ПРОГРАМАТА

справочник

ВРЕМЕТО

Днес ще преобладава облачно време. На много места, главно в Западна и Централна България, ще превалява слаб сняг. Вятърът ще се ориентира от запад-северозапад и ще е умерен, в Дунавската равнина и временно силен. С него в страната ще започне да нахлува студен въздух. Минималните температури ще бъдат между минус 8 и минус 3 градуса, максималните - между минус 2 и плюс 3 градуса.

Над планините ще бъде облачно и на много места ще превалява слаб сняг. Ще духа силен вятър от северозапад.

Над Черноморието ще има значителна облачност. Вятърът ще се ориентира от запад-северозапад и след пладне ще започне да се усилва. Максимални температури на въздуха от 3 до 5 градуса.

Изгледи за

17 максимални **-9°/0°**

18 максимални **-3°/4°**

На 17 февруари ще е ветровито с умерен северозападен, в Източна България и до силен северен вятър. В Централна България и планинските райони ще превали слаб сняг. Минималните температури ще са между минус 4 и минус 9 градуса, максималните - между минус 5 и 0 градуса. На 18 февруари над Източна България ще е предимно слънчево. В централните и планинските райони ще превали слаб сняг.

ДУМА
www.duma.bg
duma@duma.bg

Основател **Стефан Продев**

Издател „ДУМА 2008” ЕООД
Николай Малинов

Русия и България
Монд дипломатик
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

И. д. главен редактор **Юрий Борисов** yborisov@duma.bg

Зам. главни редактори **Георги Георгиев** ggeorgiev@duma.bg **Таня Джаджева** tgeneva@duma.bg

Отговорен секретар **Ивайло Гиздов** igizdov@duma.bg

Управител **Павел Бебов**

ЖУРНАЛИСТИЧЕСКИ ЕКИП

НАБЛЮДАТЕЛ: Велислава Дърева

КОМЕНТАТОРИ: Васил Попов - 248; Петър Бочуков - 219

БЪЛГАРИЯ: **Александър Симов** - завеждащ отдел - 230; Аида Паникян - 218; Веселка Венкова - 224; Десислава Велева, Искра Милева - 251; Павлета Давидова - 215; Ралица Николова - 230

ИКОНОМИКА: **Наталия Гергова** - завеждащ отдел - 247; Мая Калпачка-Йовановска - 246; Светлана Велева - 246

СВЯТ: **Галина Младенова** - завеждащ отдел - 219; Алберт Аврамов - 220; Калина Йотова - 220

КУЛТУРА: **Вилиана Семерджиева** - завеждащ отдел - 240; Надежда Ушева - 240; Альона Нейкова - 239

ОБЩЕСТВО: **Велиана Христова** - завеждащ отдел - 238; Ина Михайлова - 214; Боряна Костова - 231; Ева Костова - 229; Лилия Томова - 232; Милена Николова

ЧЕТИВО: **Борис Данков** - завеждащ отдел, редактор на “Пегас” - 244; **Неделник:** Богдан Иванов - 225; **Пардон:** Чавдар Шинов; **Художник:** Анатолий Станкулов

СПОРТ: **Владимир Николов** - завеждащ отдел - 245, Марин Милашки - 245

ФОТО: **Благовеста Цветкова** - 206; Марета Томова - 206

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров; Желязко Тенчев; Силвия Шопова; Спаска Венева; Снежана Христова

ТЕЛЕФОН НА ЧИТАТЕЛЯ: 97 05 200

Адрес на редакцията: София - 1784, бул. „Цариградско шосе” 113 А, Факс: 975 26 04, автоматичен номератор 97 05 + вътрешен номер

АДМИНИСТРАЦИЯ

ОФИС МЕНИДЖЪР: **Ели Мишева** - 200; 226, факс - 975-26-04

СИСТЕМЕН АДМИНИСТРАТОР: **Иван Стоянов** - 250

ДИРЕКТОР МАРКЕТИНГ: **Дея Йорданова** - 207

ДИЗАЙН: **Велислава Хубавий** - 201

РЕКЛАМА: **Петрана Сомлева** - 205, Слави Йорданов - 221; e-mail - **reklama@duma.bg, Експонатор:** 91975 в. 112; **Печат:** ИПК “Родина” АД - 1784 София, бул “Цариградско шосе” 113а Номератор - 9752; **Дистрибутори:** **ОБВ „Разпространение“ ЕООД** - 02/962-23-23; **“Национална дистрибуция” ООД** - 02/975 20 35

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: **Мирослав Александров**, Румяна Кирилова, Катерина Димитрова, Ива Костадинова - 208, 203; **abonament@duma.bg**

КАСА - 97-05-249

НАБОР: **Хрисула Василева** - 227, e-mail: **korespondenti@duma.bg;**
ПРОИЗВОДСТВО: **Владимир Тополски**

ВЕСТНИК „ДУМА” Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ „РАБОТНИКЪ”, „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК” И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО”

ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, "ФОКУС", БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР. РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

БНТ 1

06.30 Денят започва
09.00 По света и у нас
09.05 Денят започва с Култура
10.00 По света и у нас - информационна емисия
10.10 Денят отблизо
12.00 По света и у нас
12.30 Частен случай
12.35 Телепазарен прозорец
12.55 Апартаментът
13.40 Телепазарен прозорец
13.55 Индия - любовна история - тв филм /76 епизод/п/
14.40 Телепазарен прозорец
15.05 Сен Тропе - тв филм /76 епизод/п/
16.00 По света и у нас
16.10 Новини на турски език
16.20 В час ли си: Моето училище
16.35 Приказки за астрономията
17.00 Дързост и красота - тв филм /2920 епизод/
17.45 Малки истории
18.00 По света и у нас - информационна емисия
18.15 Теглене тиражите на ТОТО 2 и Втори ТОТО шанс
18.30 Лакис Сладура - тв филм / 57 епизод/
19.30 Българската песен в „Евровизия 2012“
19.35 Студио „Футбол“
20.05 Футбол: „Аякс“ - „Манчестър Юнайтед“, среща от турнира на Лига „Европа“
22.00 По света и у нас
22.40 БНТ такси
22.50 Спортни новини
23.00 Денис и приятели - късно вечерно шоу
00.00 Кино eSpreco/п/
00.30 Апартаментът

bTV

06.45 „Тази сутрин“
09.30 „Преди обед“ - магазинно-информационно предаване
10.30 „Кухнята на Звездев“
11.00 „Жестока любов“ - сериал, еп. 105
12.00 bTV Новините - обедна емисия
12.30 „Шоуто на Слави“ /п./
13.30 „Малки тайни“ - сериал, еп. 123
14.30 „Листопад“ - сериал, еп. 245
15.30 „До последен дъх“ - сериал, еп. 55
16.30 „Господари на ефира“ /п./
17.00 bTV Новините
17.30 „Опасни улици“ - сериал, еп. 225
19.00 bTV Новините - централна емисия
20.00 „Пепел от рози“ - сериал, еп. 25
21.00 „Легендата за Испания“ - сериал, еп. 22
22.00 bTV Новините - късна емисия
22.30 „Шоуто на Слави“ - вечерно токшоу
23.30 „Господари на ефира“ - комедийно шоу
00.00 „Долината на вълците“ - сериал, еп. 110
01.00 „Кодово име: Чистачът“ - сериал, еп. 12
02.00 „Малки тайни“/п./ - сериал, еп. 123
03.00 „Комиците“ /п./
03.50 „Кухнята на Звездев“ /п./
04.20 „Мечтатели“ /п./ - сериал, еп. 209

NOVA TELEVISION

06.30 „Здравей, България“
09.30 „На кафе“
11.25 „Клуб Нюз“
11.30 „Бон Апети“
12.00 „Цената на славата“ - сериен филм
13.00 Новините на Нова
13.30 „Криминалните случаи на мис Марпъл“ - сериен филм
15.30 „Живот след развод“ - сериен филм
16.30 „До смърт“ - сериен филм, сезон 4
17.00 „Часът на Милен Цветков“ - предаване на НТВ
18.00 „Сделка или не“ - телевизионна игра
19.00 Новините на Нова - централна емисия
20.00 „Хавай 5-0“ - сериен филм
21.00 „От местопрестъплението: Маями“ - сериен филм, 9 сезон
22.00 Новините на Нова
22.30 „Престъпни намерения“ - сериен филм , 4 сезон
23.30 „Кльцни-срежи“ - сериен филм, 6 сезон
00.30 „Криминалните случаи на мис Марпъл“ - сериен филм /п/
02.30 „Робинята Изаура“ - сериен филм
03.30 Новините на Нова - централна емисия /п/
04.30 „Живот след развод“ - сериен филм /п/

bTV ACTION

06.00 „Костенурките нинджа“ - детски сериал
08.00 „Вавилон 5“/п./- сериал, с.2, еп. 21
09.00 „Извън играта“ /п./- сериал, с.2, еп. 10
10.00 „Lord of the Chefs“ /п./ - сериал, еп. 13
11.00 „На разпит“/п./ - сериал, еп. 2
12.00 „Извън играта“/п./ - сериал, с.2, еп. 14
13.00 „Код: Криминално“/п./ - актуално предаване с водещ Мая Костадинова
14.00 „Животът на един тузар“ /п./- Драма, САЩ, 2002 г
16.00 „Приключенията на Бриско Каунти младши“- сериал, еп. 1
17.00 „На разпит“- сериал, еп. 3
18.00 „Вавилон 5“ - сериал, с.2, еп. 22
19.00 „Извън играта“-сериал, с.2, еп. 15
20.00 „Код: Криминално“ - актуално предаване с водещ Мая Костадинова
21.00 „Постмортем“ - сериал, с.2, еп. 7
22.00 Лига Европа: Порто - Манчестър Сити
00.00 Турнир - ММА боеве
01.30 „Най-добрият нинджа“ - риалити шоу

ОВЕН

Днес е денят, в който ще нанесете решаващия удар. Добре обмислената тактика ще ви помогне да се справите с врага.

21 март - 20 април

ТЕЛЕЦ

Няма как да угодите на всички. Не се раздавайте, а пестете нервите и силите си. Ще имате ядове с деца. Излезте на чист въздух.

21 април - 21 май

БЛИЗНАЦИ

Любопитството ви мъчи. Няма как да сте навсякъде и да знаете всичко. Имате някакви проблеми в любовта.

22 май - 21 юни

РАК

Имате много работа и силите ви напускат. Предстоят ви тежки дни, когато ще трябва да вземете важни решения.

22 юни - 23 юли

ЛЪВ

Приготвяте се за скок, но няма да е добре да скочите, ако не помислите предварително. Това, което искате, ще се случи.

23 юли - 23 август

ДЕВА

Тревогите ви са неоснователни. Не се опитвайте да бягате от проблемите, като се занимавате с хазарт или бинго.

24 август - 23 септември

ВЕЗНИ

Както винаги, късметът е по петите ви. Домашните ядове, които напоследък ви измъчват, ще се изпарят. Любовни трепети.

24 септември - 23 октомври

СКОРПИОН

В период на застой сте. Имате чувството, че е срещу вас. Погледнете ведро на този ден, имате изразени шансове за победа.

24 октомври - 22 ноември

СТРЕЛЕЦ

Не форсирайте нещата, уморени сте. Останете си у дома и се отдайте на любими занимания. Внимавайте с алкохола.

23 ноември - 21 декември

КОЗИРОГ

Очаквайте новини. Ще бъдете в странна еуфория, нищо и никой няма да ви се опре. Родени сте да бъдете вожд.

22 декември - 20 януари

ВОДОЛЕЙ

Не бъдете дребнави и не мрънкайте. Вашата мнителност влияе зле и на околните. Отделете време за любимия човек.

21 януари - 19 февруари

РИБИ

Един прекрасен ден за рибите. Ще бъдете в прекрасна кондиция и ще обичате целия свят. Добри финансови постъпления.

20 февруари - 20 март

ВАЛУТНИ КУРСОВЕ

EUR	USD	GBP	CHF
1.95583	1.4939	2.3428	1.6200

Шахмат

Магнат организира мач между Крамник и Аронян

Новоизгряващият шахматен меценат Олег Скворцов (вляво) не крие, че симпатиите му в предстоящия мач са на страната на Крамник

Идеята дошла по време на вечеря

Руският бизнесмен Олег Скворцов, който се занимава с търговия с диаманти и брилянти, е главен спонсор на мача между втория и третия в световната ранглиста Владимир Крамник и Левон Аронян. Планираният за април двубой ще бъде първият в историята на шаха между играчи с рейтинг над 2800 т. Шестте партии ще се играят в хотел "Савой" в Цюрих между 21 и 28 април. Очакванията към мача са големи, тъй като освен че и двамата съперници имат "дебели" шахматни досиета, напоследък те спечелиха и два от най-престижните турнири. Бившият световен шампион Крамник постигна убедителна победа в Лондон през декември, докато лидерът на арменските национали бе безапелационен във Вайк ан Зее. Именно по време на този турнир бе подписан договорът между двамата за мача. Идеята за подобна среща възникнала по време на "Мемориал Тал", който се проведе през миналия ноември в Москва. Тогава Скворцов, "отдавнашен поклонник на Крамник", според собствените му думи, се запознава с идола си и го кани на вечеря. По време на дружеския разговор се ражда идеята за "значим мач с шахматист от първата тройка или петорка в света". Предложението се харесва на Крамник, който предлага за съперник Левон Аронян. След положителна реакция от страна на 29-годишния арменец двубоят е организиран за рекордно краткото време от месец и половина.

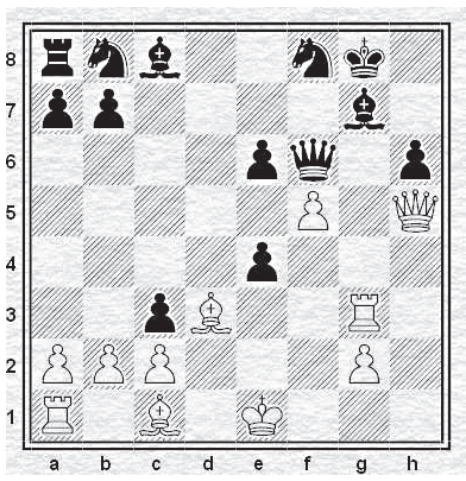
Поклонник на древната игра от малък, Скворцов обяснява симпатиите си към Крамник така: "Импонира ми стилът му на игра, както и той самият като човек. Смятам, че в съвременния шахмат той е една от най-представителните фигури от всяка гледна точка. Крамник има изключително висок интелект и разбира отлично не само от шах, което е много ценно. Когато човек е с широк кръгозор, общуването с него е изключително приятно и извън шахматната дъска и шахматните теми". За себе си диамантеният магнат е изключително пестелив на думи. Той е историк по образование, кандидат на историческите науки, а интересът му към шахмата датира още от детските му години. За бизнеса си казва само, че е свързан с диаманти. Бюджетът на предстоящия мач е пазен в тайна, за която участниците са подписали конфиденциален договор.

Ето и една партия на Скворцов от младите му години, коментирана от тогавашния му треньор Сергей Яновски.

СКВОРЦОВ - ЕРИМОВСКИ, 1989 Г.

1.e4 d6 2.d4 Kf6 3.Kc3 g6 4.f4 Og7 5.Kf3 0-0 6.e5 Kfd7 7.h4. Това е много амбициозно разклонение на варианта на трите пешки в Защита Пирц-Уфимцев. По същество това е опит за опровергаване на дебюта - белите се опитват да пробият защитата на черните с директна атака.

7Ec5 8.h5 cd4 9.hg6 dc3 10.gf7 Tf7 11.Oc4 Kf8 12.Kg5 e6 13.Kf7 Цf7 14.Дh5 Цg8 15.Od3 h6 16.Th3 de5 17.Tg3 e4 18.f5 Дf6

Черните не издържат напрежението и допускат грешка, която в толкова напрегната ситуация води до катастрофа. Правилният път беше 18...Дc7 - и черните отбиват атаката, запазвайки материалното преимущество. 19.Oh6 cb2 20.Tb1 ed3 21.Tg7 Дg7 22.Og7 Цg7 23.Дg5 Цf7 24.f6 Kg6 25.cd3 Kc6 26.Tb2. Заради неподсигуреното положение на черния цар черните не успяват да координират фигурите. 26EKd4 27.Дh6 Kf5 28.Дh7 Цf6 29.g4 Kf4 30.Дh8 Це7 31.gf5 Kd3 32.Цd2 Kb2 33.f6 1:0.

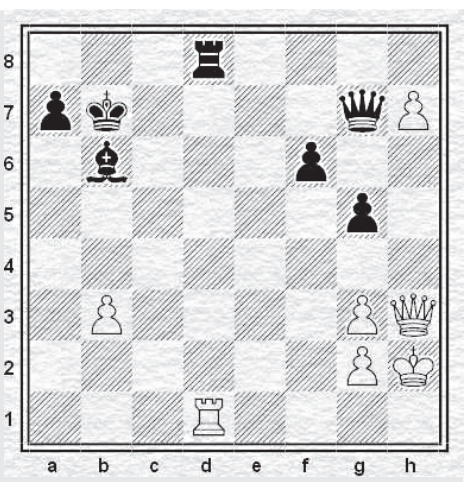
„АГОН" ОРГАНИЗИРА ТУРНИРА НА ПРЕТЕНДЕНТИТЕ

Президентът на ФИДЕ Кирсан Илюмжинов потвърди, че организатор на турнира на претендентите, който ще се проведе в Лондон от 23 октомври до 13 ноември, е компанията "Агон", на която Международната федерация "предоставя всички права за провеждане на предстоящите цикли за разиграване на световното първенство за мъже". Въпреки правото като домакини да номинират свой представител за участие, англичаните подкрепиха участието на Теймур Раджабов, който беше предвиден в списъка, в случай че турнирът се проведе в родината му Азербайджан. Така пълният списък на претендентите изглежда така: Магнус Карлсен (Норвегия), Левон Аронян (Армения), Владимир Крамник, Пьотър Свидлер и Александр Гришчук (и тримата от Русия), Василий Иванчук (Украйна), Теймур Раджабов (Азербайджан) и загубилият мача за световната титла между Вишванатан Ананд (Индия) - Борис Гелфанд (Израел), който ще се проведе през май т.г.

Задача

Н. ФИРМАН - Л. МАКШЕЙН

С последния си ход 55.Te1-d1 искат да отвлекат противниковия топ, за да могат да произведат крайната си пешка. Вземането 55...Td1 води до: А)... победа за черните; Б)... вечен шах.

Отговор:

Хорът 55...Td1 води до победа за черните (берен отгоодор А). 56.h8Д Og1+ 57.Цh1 Of2+! Сега офицерът е на мушката на царя, което предрешава цялото продължение 58EД?!, което предлага дълго бягане на h-линия в продължителни шахове. Занимателна е 59...Th1+ 60.Цh1 Д?1+ с последващ мат. Единна бяла дама не може да устои-би защитила на полето g3, а опитът на другата да наподобя сбръчка се провали: 59.Д8h7 Og3+! и 60...Д?7+. В случай на 59.Д3h7 ще последва 59EOg3+ 62.Цh3 Th1+ 0:1.

Топалов играе с испанския №1 през юни

Най-силният ни шахматист Веселин Топалов ще играе мач с №1 на Испания Франциско Валехо през юни в испанския град Леон. Двубоят от 6 партии ще бъде в рамките на традиционния шахматен фестивал, който през юни ще отбележи 25-ото си издание. Двамата съперници ще изиграят 6 партии с контрола от 40 мин. и добавяне на 25 сек. на ход. В случай на равенство 3:3 ще се играе тайбрек по блиц. "Повечето от новите идеи, които демонстрирам напоследък, са плод на работата на Валехо", това призна Топалов преди няколко години, когато нае испанския си колега за свой секундант. Апогеят на самоотверженатa работа на Валехо бе по време на супертурнира в Нянджин (Китай) през 2008 г., когато той работеше нощем, докато Топалов спи, за да може на сутринта да му покаже анализите си. Освен че е признание за големия талант на гросмайстора от Менорка, тази фраза намеква и че двамата отлично познават шахматните си характеристики, което превръща подготовката за подобен мач в доста трудна задача.

След продължително отсъствие от големия шах 37-годишният българин се завърна на голямата арена в началото на тази година. Въпреки не особено успешното си представяне във Вайк ан Зее нашият шахматист демонстрира неизстиващо желание за победи, което бе оценено от специалистите като знак за бързото му завръщане в топ 5 на света.

29-годишният му опонент пък е приет за най-силния шахматист, роден в Испания, от времето на Руи Лопес, смятан за некоронования световен шампион на 16 в. Валехо печели първия си медал (сребърен) на 9 г. на световното първенство за деца до 10 г. Той взема призови места на европейските шампионати до 12, 14 и 16 г., а впоследствие става и световен шампион за юноши до 18 г. Трима световни шампиони - Каспаров, Ананд и Топалов, заявяват, че той би могъл да е в световния топ 5, ако работи по-интензивно. Валехо обаче е последовател на даоизма и избира по-спокойния живот пред това да бъде шахматният Рафаел Надал. Независимо от това неговият неоспорим талант, огромна енергия и оригинален подход към шаха го превръщат не само в любимец на организатори и фенове, но и в неизменен член на топ 30 в последните години.

кратки

ИЗВЕСТНИЯТ ФУТБОЛЕН ТРЕНЬОР РАФАЕЛ БЕНИТЕС ПРИЗНА, ЧЕ ШАХМАТЪТ МУ Е ПОМОГНАЛ ИЗКЛЮЧИТЕЛНО МНОГО В РАБОТАТА. *В интервю за аржентинското футболно списание El Grafico испанският специалист разказа, че черно-белите полета са негова слабост още от детството му наред с футбола, джудото и баскетбола. "Шахматът ми даде страшно много", разказва Бенитес. "Във футбола, също както и в шаха, трябва да се мисли и да се анализира няколко стъпки напред. Трябва да имаш план А и план Б, даже и план В. Способността да прогнозираш развитието на събитията, да предвиждаш възможните действия на съперника и да се подготвиш за тях са много полезни навици в съвременния футбол", обяснява специалистът, който изведе английския Ливърпул до победа в Шампионската лига през 2004/05 г.*

□ □ □

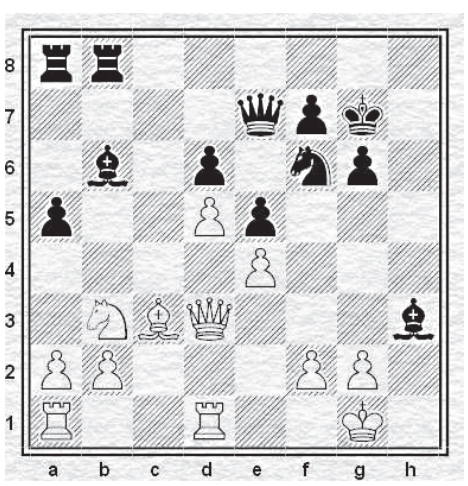
ЗАРАДИ НЕВИЖДАНИТЕ СНЕГОВЕ В РУМЪНИЯ НАЦИОНАЛНОТО ПЪРВЕНСТВО ЗАПОЧНА С ДВА ДНИ ЗАКЪСНЕНИЕ, *тъй като голяма част от участниците не можаха да се доберат навреме в Серат Монтеору. Въпреки трудностите обаче 123 мъже и 28 жени стартираха в надпреварата. Те ще излъчат новите шампиони на страната в традиционни деветкръгови турнири.*

□ □ □

КРЪГ ПРЕДИ КРАЯ НА СИЛНИЯ ОТКРИТ ТУРНИР "АЕРОФЛОТ" В МОСКВА НАЧЕЛО С ПО 6 Т. ОТ 8 СА АНТОН КОРОБОВ, ПАВЕЛ ЕЛЯНОВ *(и двамата от Украйна) и Матеуш Бартел от Полша. На половин точка от тях изостават А. Халифман, Д. Андрейкин (и двамата от Русия), Ф. Каруана (Италия). Залогът за първото място е доста сериозната сума от 20 000 евро, както и виза за супертурнира в Дортмунд през юли. В "А"-турнира, който е за шахматисти с ЕЛО над 2549 т., участват 85 играчи. В "Б"-турнира пък се състезават 128 души с рейтинг между 2300 и 2549. След победата си в осмия кръг над румънеца Виорел Йорданеску единият от лидерите - Антон Коробов коментира, че противникът му е надминал "предела на човешките възможности, като не направи нито един силен ход по време на партията". А ето и въпросната среща:*

В. ЙОРДАНЕСКУ - А. КОРОБОВ

1.e4 c5 2.Kf3 d6 3.Ob5 Kd7 4.c3 Kgf6 5.Дe2 a6 6.Oa4 b5 7.Oc2 Ob7 8.0-0 e6 9.d4 Oe7 10.Td1 Дc7 11.Od3 0-0 12.Kbd2 e5 13.d5 c4 14.Oc2 Tfb8 15.Kf1 a5 16.Kg3 g6 17.h4 b4 18.h5 Kc5 19.Kg5 Oa6 20.Дf3 Kd3 21.Od3 cd3 22.Od2 bc3 23.Oc3 Od8 24.hg6 hg6 25.Kf1 Дe7 26.Kh3 Ob6 27.Kd2 Цg7 28.Kb3 Oc8 29.Дd3 Oh3

30.gh3 Th8 31.Od2 Дd7 32.Цg2 Ke4 33.Tf1 a4 0:1.

Страница на Лейла ДИМИТРОВА

Спорт

България е 88-ма в света

Българският национален отбор по футбол беляза поредния си спад в месечната ранглиста на ФИФА и вече заема 88-мо място с 408 т., след като падна с 5 позиции от класацията за януари. Нашите са след Уганда 411 т. и пред Саудитска Арабия 407 и Антигуа и Барбуда 407.

Отборът на Италия, който е съперник на "трикольорите" в квалификационната група за Мондиал 2014, се изкачи с 1 позиция и вече е 8-ми с 1115, като измести Хърватия 1101 т. Другият ни съперник Дания пък влезе в Топ 10 с 1090 т., като измести Аржентина. Чехия се изкачи с 2 места и е 29-а със 775. Армения подобри позициите си с 4 и вече е 41-ва с 639. Зад нас е само аутсайдерът Малта - 159-и със 133 т. и спад от 3 места. Шампионът на Африка Замбия пък скочи с 28 места и влезе в Топ 50 - 43-и с 630 т.

ТОП 10 НА ФИФА

1. (1) Испания 1566
2. (3) Германия 1369
3. (2) Холандия 1359
4. (4) Уругвай 1317
5. (5) Англия 1179
6. (7) Португалия 1155
7. (6) Бразилия 1152
8. (9) Италия 1115
9. (8) Хърватия 1101
10. (11) Дания 1090

БФС поиска 2 години за допингираните

Играчите са невинни, контрират юристите на ЦСКА

Дисциплинарната комисия на Българския футболен съюз поиска най-тежките наказания от по 2 години за футболистите на ЦСКА Тодор Янчев, Костадин Стоянов и Румен Трифонов. Триото изгърмя с допинг след мачовете на "червените" с Левски и Лудогорец, но БОК им наложи най-леките наказания от по 3 месеца лишаване от състезателни права. Решението трябваше да бъде одобрено и от БФС, за да влезе в сила.

БФС се възползва от правото си да обжалва, като го стори малко преди изтичането на крайния срок. Писмото е подписано от Борислав Михайлов. БФС изтъква в жалбата си, че именно това е практиката при подобни случаи, а не по 3 месеца. След като жалбата е факт, сега на ход е Арбитражната комисия към БОК. Неин председател е бившият конституционен съдия Маргарита Златарева.

"Не виждам защо да им се налагат по-големи наказания. Футболистите ни нямат вина. Да се надяваме следващата инстанция да вземе този факт под внимание. Не знам какви са мотивите на БФС. Те не са засегнати пряко от решението на БОК. Не виждам смисъл в действията им", коментира пред TV7 адвокатът на ЦСКА Радостин Василев.

Още след обявяването на решението обаче генералният секретар на БОК Белчо Горанов заяви, че очаква то да бъде оспорено. "Наказанието ще бъде атакувано, това е сигурно. Аз оправдавам решението на колегите от Дисциплинарната комисия. Мисля, че въпреки предстоящата атака, която предстои, санкциите няма да бъдат променени. Случаят не е решен и тепърва ще видим какво ще стане", заяви Горанов.

ПЕНЕВ ВЗИМА ДВАМА РУМЪНЦИ

Димитър Пенев ще вземе в ЦСКА румънците Георгиан Паун и Николае Мушат, които идват от Динамо Букурещ. Двамата ще пристигнат на "Армията" днес и ще парафират, но най-вероятно ще играят под наем до края на сезона. След това "червените" ще имат право да решат дали да ги откупят.

26-годишният Паун играе като офанзивен халф, но може да бъде използван и като нападател. Той не попада в плановете на треньора на Динамо Ливиу Чиботариу. Футболистът вече има един гол срещу български отбор, след като донесе на "кучетата" победата с 1:0 над Берое в контролна среща в Анталия. Мушат е на 25 години и също е извън плановете на Чиботариу. Тази седмица пък "червените" осъществиха трансфер на Мишел Платини в Динамо. Двата тима играха контролна среща по време на лагера на ЦСКА в Турция и румънците спечелиха с 2:1. Тогава Платини се сби с Лауренциу Рус и Драгош Григоре.

Бербатов не замина с Юнайтед за Амстердам

Българският нападател Димитър Бербатов остана извън групата на Манчестър Юнайтед за първия 1/16 финал от Лига Европа срещу Аякс. Двубоят е довечера от 20.05 ч. и ще бъде предаван по БНТ 1. Извън 20-те избраници на сър Алекс Фъргюсън за гостуването в Амстердам останаха френският защитник Патрис Евра и уелският ветеран Райън Гигс. Ашли Йънг, който не игра през уикенда срещу Ливърпул, обаче ще пътува за Холандия. Андерс Линдегаард, Неманя Видич, Дарън Флетчър, Анденсон и Майкъл Оуен са контузени и също не пътуват, но Том Клевърли вече е възстановен. Въпреки слуховете, че сър Алекс Фъргюсън ще вземе в групата доста от младежите на тима, само двама от резервния отбор - Езекил Фрайърс и Пол Погба, се качиха на самолета за Амстердам. За Бербатова ще е трети пореден мач, в който няма да играе. Митко не игра при 3:3 с Челси и 2:1 над Ливърпул, но поне беше в групата.

ИЗБОРЪТ НА СЪР АЛЕКС:

Вратари: Давид де Хеа, Бен Еймъс; защитници: Фабио да Силва, Рафаел да Силва, Джони Евънс, Фил Джоунс, Крис Смолинг, Езекил Фрайърс, Рио Фърдинанд; халфове: Луис Антонио Валенсия, Нани, Майкъл Карик, Ашли Йънг, Парк Джи Сунг, Пол Скоулс, Том Клевърли, Пол Погба; нападатели: Уейн Рууни, Хавиер Ернандес, Дани Уелбек

Снимки БГНЕС

Лионел Меси разменя фланелката си с Михал Кадлец от Байер след победата на Барселона с 3:1 на "БайАрена" в Леверкузен в първия 1/8 финал за Шампионската лига, в който двамата отбелязаха по 1 гол

МЕСИ С НОВ РЕКОРД, БАРСА И ЛИОН БИЯТ

Лионел Меси записа нов рекорд в Шампионската лига, след като стана едноличен лидер в класацията за най-много отбелязани голове в директните елиминации. Суперзвездата на Барселона вече е с 19 гола и изпревари испанеца Раул Гонсалес и украинеца Андрий Шевченко, които са с по 18. Носителят на "Златната топка" за последните 3 години не пропусна да се разпише при победата на Барса над Байер в Леверкузен 3:1 в първия 1/8 финал. Той оформи резултата в 88-ата мин., а преди това другите попадения вкара чилиецът Алексис Санчес (41 и 55). Почетно за "аспиринте" се разписа Михал Кадлец (52). Меси счупи и още един рекорд, след като стана южноамериканецът с най-много попадения в европейските клубни турнири - 45 (44 в Шампионската лига и 1 за Суперкупата на Европа).

"Срещу германските отбори не можеш да контролираш нещата, притежанието на топката е по-трудно и изпитваш порблеми, защото те са по-силни физически, а и Байер е много добър тим. Меси вкара отличен гол и бе много комбинативен. Той показа своето майсторство. Санчес се представя силно в последно време - много се труди и бележи много голове", заяви треньорът на Барса Хосеп Гуардиола.

В другия 1/8 финал Олимпик Лион би у дома една от изненадите в турнира АПОЕЛ Никозия 1:0. Попадението бе реализирано от нападателя Александър Лакацет (21). Националът на Франция до 21 години се разписа след рикошет в бранител на гостите. Преди това отново Лакацет и Едерсон пропуснаха да дадат ранен аванс в полза на френския гранд. АПОЕЛ пък е първият отбор от Кипър, който играе 1/8 финал в Шампионската лига.

следайте

ФУТБОЛ

ПО БНТ 1

ЛИГА ЕВРОПА

20.05 Аякс - Манчестър Юнайтед

ПО РИНГ

20.00 Лацио - Атлетико Мадрид

22.05 Стяуа - Твенте

ПО БТВ ЕКШЪН

22.00 Порто - Манчестър Сити

резултати

Шампионска лига

1/8 финали

Байер Леверкузен - Барселона 1:3 *0:1 Санчес (41), 1:1 Кадлец (52), 1:2 Санчес (55), 1:3 Меси (88);* ***Лион - АПОЕЛ Никозия 1:0*** *Лакацет (58).*

Лига Европа

1/16 финали

Рубин Казан - Олимпиакос 0:1 *Давид Фустер (71);* ***Брага - Бешикташ 0:2*** *0:1 Томаш Сивок (37), 0:2 Симао Самброса (58)*

кратки

Французин подсили Черноморец

Черноморец Бургас си осигури 7-о ново попълнение, след като привлече и котдивоарския нападател с френско гражданство Яник Боли. Той е роден на 13 януари 1988 г. в швейцарския курорт Сен Мориц, но родителите му са от Кот д'Ивоар. Кариерата му започва в ПСЖ, когато е на 11 години. От 2005 до 2007 г. е част от "Б" отбора на парижани.

Литекс с втора победа в Турция

Литекс записа 2-ра победа по време на лагера в Анталия, след като излъга датския Сьондерийске 1:0 в последната си контрола в Турция. Попадението вкара юношата на ЦСКА Томи Костадинов (70). Привлеченият от Чавдар Етрополе полузащитник бе точен, след като засече с глава центриране на Никола Колев. Преди Сьондерийске тимът на Христо Стоичков би и румънския Петролул Плоещ 2:1. "Оранжевите" се прибраха от Анталия късно снощи.

Лудогорец с осми национал

Теро Мантула е осмият играч на Лудогорец, получил повикателна от националния отбор на родината си. Защитникът ще облече екипа на младежкия тим на Финландия в контрола с Франция на 29 февруари. Други 5-има играчи на лидера в "А" група бяха повикани от селекционера на България Любослав Пенев за контролата с Унгария в Дьор на 29 февруари - Емил Гъргоров, Михаил Александров, Светослав Дяков, Йордан Минев и Иван Стоянов. Национален състезател е и полузащитникът Младен Кашчелан от Черна гора, а талантът Георги Костадинов е в състава на младежкия национален отбор на България.

Спорт
32 ДУМА
ЧЕТВЪРТЪК 16 ФЕВРУАРИ 2012 www.duma.bg

БФС иска по 2 години за тримата от ЦСКА

Стр. 31

Ивет е 4-та в Лиевен, Ваня 3-та на 300 м

Пращаме 14 атлети на Балканиада в Истанбул

Най-добрата българска спринтьорка Ивет Лалова се класира на четвърто място в бягането на 60 м на силния турнир по лека атлетика във френския град Лиевен. Лалова измина дистанцията за 7,23 сек. във финала, като остана на 7 стотни от секундата от личния си рекорд в дисциплината, поставен преди 3 дни в Карлсруе, Германия. Победи втората в световната ранглиста за сезона Лаверн Джоунс-Ферет (Вирджински острови) със 7,14 сек., пред украинките Мария Ремен 7,17 и Олеся Повх 7,20 сек.

Ваня Стамболова пък даде трети резултат в нетрадиционното бягане на 300 м. Варненката спечели финал Б с време 36,81 сек. Във финал А обаче по-добри времена дадоха Патриша Хол (Ям) 35,69 сек. и Антонина Кривошапка (Рус) 36,42 сек.

В мъжкия спринт на 60 метра триумфира Лерон Кларк (Ям) с 6,50 сек. - най-добър резултат в света за сезона. Втори с 6,57 сек. завърши еврошампионът Кристоф Льометр (Фр), а трети остана Майкъл Фрейтър (Ям) 6,62 сек.

България ще бъде представена от 14 състезатели на Балканиадата по лека атлетика в зала за мъже и жени, която ще се състои в събота в Истанбул. В 2 дисциплини ще участват само най-добрата атлетка на България за 2011 г. Ваня Стамболова (400 и 800 м) и Андриана Бънова (скок на дължина и троен скок). По-голямата част от атлетите ще пътуват в петък с автобус за Турция директно от Добрич, където са на лагер. Останалите състезатели, които са на турнири в Европа, ще пристигнат в Истанбул със самолет на 17 февруари. В Истанбул след месец е и световното първенство в зала.

В състава са още Инна Ефтимова (60 м), Венелина Венева-Матеева (скок височина), Кристина Дамянова (60 м с преп.), Радослава Мавродиева (гюлле), Анна Иванова (овчарски скок); Георги Георгиев (60 м), Митко Ценов (3000 м), Иван Попов (1500 м), Мартин Арнаудов (60 м с препятствия), Виктор Нинов (скок височина), Спас Бухалов (овчарски скок), Георги Иванов (гюлле).

Снимки БГНЕС

Бившата №1 в женския тенис Жюстин Енен (Бел) раздава автографи, след като откри лагера на най-добрите български тенисисти до 12, 14 и 16 години в зала "София". Носителката на 7 титли от "Големия шлем" е на посещение у нас по покана на президента на федерацията Стефан Цветков

Кутровски надмина Гришо в Сан Хосе

Втората ракета на България Димитър Кутровски се класира за II кръг на турнира по тенис в Сан Хосе, САЩ (награден фонд $531 000). 24-годишният квалификант Кутровски обърна друг тенисист от пресявките - с година по-младия Денис Лайола (САЩ) с 6:7 (6), 6:3, 7:6 (3) след 2:05 часа игра. Така софиянецът записа първа победа при дебюта си в основна схема на състезание на АТП.

Дими надмина първата ни ракета Григор Димитров, който отпадна в I кръг в турнира след загуба с 6:2, 6:7 (5), 6:7 (3) от Кевин Андерсън (ЮАР, №6 в схемата). С успеха Кутровски заслужи $9180 долара и 32 т. за световната ранглиста, в която заема 438-о място, но се очаква да доближи за първи път в кариерата си №350. Във II кръг обаче го очаква лидерът в турнира Гаел Монфис. Французинът е №13 в света в момента и има 4 титли в кариерата си и заработени над 6,1 млн. от наградни фондове. Двамата не са се срещали досега.

Бадминтонистките на европейски 1/4 финал в Холандия

Женският тим на България се класира за 1/4 финалите на европейското отборно първенство по бадминтон в Амстердам, след като отнесе Естония с 5:0 в мач от група 5. Това бе 2-ра победа за отбора ни, след като на старта разби и Португалия също с 5:0.

Срещу Естония на сингъл Петя Неделчева разби Лаура Вана 21:11, 21:11 за 26 мин, Линда Зечери надви Гетер Саар с 21:14, 21:16 за 30 мин., а Димитрия Попстойкова съкруши Кристин Кууба с 21:14, 21:4 само за 19 мин. На двойки Диана Димова и Димитрия Попстойкова разгромиха Кристин Кууба и Хелина Рутел с 21:9, 21:11 за 20 мин., а Габриела и Стефани Стоеви отнесоха Керту Маркус и Грете Талвисте с 21:6, 21:13 за 18 мин. В последния си мач в групата България игра с Финландия късно снощи, но е сигурен участник на 1/4 финалите.

Мъжкият отбор също стартира с победа над Уелс с 5:0 в група 4. Красимир Янков победи Радж Попът с 21:13, 21:12 за 34 мин., Стилиян Макарски сломи Даниел Фонт с 21:15, 21:14 за 22 мин. Благовест Кисьов пречупи Оливър Гуилт с 21:14, 21:11 за 25 мин. На двойки Пейо Бойчинов и Красимир Янков обърнаха Фонт и Гуилт с 15:21, 21:13, 21:15 за 34 мин, а Кисьов и Макарски надвиха Мартин Луис и Джеймс Филипс 14:21, 21:19, 21:19 за 43 мин. В другия мач от I кръг в групата Русия разби Португалия с 5:0.

Американка от Дунав ще става българка

Дунав Русе иска да направи Ейдриън Джонсън българка, за да играе в националния ни отбор по баскетбол. Американката призна също, че не би отказала да вземе БГ гражданство. Треньорът на тима Георги Божков е разговарял по този въпрос с националния селекционер Хосе Мария Бусета, който изгледа финалите за Купа "България Оргахим" в Русе. Испанецът е харесал изявите на американката и е готов да я вземе в състава си. Ейдриън заедно с целия отбор на Дунав се срещна с кмета на Русе Пламен Стоилов. Той връчи на Божков поздравителен адрес за спечелването на третата поред Купа на България и парична премия от 2000 лв.

Кметът на Русе Пламен Стоилов награждава с парична премия треньора на Дунав Георги Божков (вдясно) за спечелената Купа на България по баскетбол за жени

гледайте

ПО ЕВРОСПОРТ
ТЕНИС
12.30 и 19.00 Турнир в Доха (жени)
СНУКЪР
16.15 и 21.00 Уелш оупън
ПО ЕВРОСПОРТ 2
ТЕНИС
16.15 Турнир в Доха (жени)
КОЛОЕЗДЕНЕ
17.45 Обиколка на Оман (III етап)

кратки

ФИС одобри писта „Томба" в Банско

Пистата "Алберто Томба" в Банско, която през уикенда ще домакинства на стартовете от Световната купа по ски за мъже, е преминала инспекцията на Международната федерация по ски (ФИС). Трасето вече е в пълна готовност за гигантския слалом и слалома в събота и неделя, а след седмица ще приеме спускането и супергигантския слалом пак за Световната купа, но при жените. По подготовката на пистата работиха над 350 души и 12 машини, а също така и 40 военнослужещи от поделения в Пловдив и от алпийската рота в Смолян.

И Мадрид поиска Олимпиада 2020

Президентът на Националния олимпийски комитет на Испания Алехандро Бланко връчи официално кандидатурата на Мадрид за домакин на летните олимпийски игри през 2020 г. в седалището на МОК. Токио, Истанбул, Доха и Баку също са кандидати за домакинството на Олимпиада 2020. Изборът за домакин ще бъде направен на 7 септември 2013 г. в Буенос Айрес.

Детройт с рекордна победа в НХЛ

Детройт Ред Уингс спечели с 3:1 срещу гостуващия Далас Старс и постигна рекордна 21-ва поредна домакинска победа в Националната хокейна лига на САЩ и Канада. Така "Червените криле" подобриха постиженията на Бостън Бруинс (1929-30 г.) и на Филаделфия Флайърс (1975-76 г.) за най-много последователни победи пред собствена публика в НХЛ.

Левски и Ямбол на 1/4 финал за купата

Левски и Ямбол се класираха за 1/2 финалите за Купата на България по баскетбол. "Сините" разбиха Балкан Ботевград 94:58 (21:5, 13:16, 26:18, 34:19), а Ямбол изхвърли Черноморец Бургас 69:55 (19:10, 16:12, 17:16, 17:17). В спор за финала тимът на Тити Папазов чака победителя от мача Рилски спортист - Евроинс Черно море, които завършиха късно снощи.